

Sytuacja demograficzna województwa śląskiego w 2024 r.

Sytuacja demograficzna województwa śląskiego w 2024 r.

Demographic situation of Śląskie Voivodship in 2024

Urząd Statystyczny w Katowicach Statistical Office in Katowice

Katowice 2025

Opracowanie

Elaboration

Urząd Statystyczny w Katowicach

Statistical Office in Katowice

Dyrektor

Director

Grażyna Witkowska

Zespół autorski

Editorial team

Śląski Ośrodek Badań Regionalnych

Silesian Centre for Regional Surveys

Małgorzata Grotkowska, Paweł Kalisz, Anna Owczarek, Michał Przybyła, Julita Sobieraj, Aneta Stachańczyk

Tłumaczenie

Translation

Adam Trzeciak

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Iwona Więcek

ISBN 978-83-66405-54-7 (książka) (book)

ISBN 978-83-66405-55-4 (forma elektroniczna on-line) (on-line)

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

katowice.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Druk

Print

Urząd Statystyczny w Katowicach, ul. Owocowa 3, 40-158 Katowice

tel. 32 77 91 219, PoligrafiaKCE@stat.gov.pl

Przedmowa

Przekazuję Państwu publikację „**Sytuacja demograficzna województwa śląskiego w 2024 r.**”. Zakres tematyczny opracowania oraz forma prezentacji danych nawiązują do wydawanej w latach wcześniejszych publikacji „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie śląskim”.

Wydawnictwo zawiera dane dotyczące stanu i struktury ludności, jak również prezentuje zjawiska i procesy demograficzne, trendy w zakresie czynników kształtujących sytuację demograficzną województwa śląskiego zachodzące w latach 2019–2024.

W publikacji zaprezentowano typy gmin województwa śląskiego zgodnie ze stopniem urbanizacji (DEGURBA). Dla potrzeb analizy zjawisk demograficznych zastosowano m.in. klasyczne miary zmienności oraz zróżnicowania rozkładu cechy (odchylenie standardowe, współczynnik zmienności).

Do przedstawienia procesów starzenia się społeczeństwa w układzie terytorialnym zastosowano typologię powiatów i gmin uzyskaną przy wykorzystaniu trójkąta Osanna.

Zastosowano również typologię rozwoju demograficznego Webba, która pozwala zidentyfikować i ocenić sytuację demograficzną w poszczególnych częściach regionu oraz określić typ zachodzących zmian.

W celu prezentacji zróżnicowania regionalnego wybrane informacje poddano analizie w przekroju miast, wsi, powiatów i gmin. Tekst analityczny opracowania wzbogacono tablicami oraz prezentacją graficzną w postaci map i wykresów.

Publikacja dostępna jest na stronie internetowej Urzędu Statystycznego katowice.stat.gov.pl oraz w formie drukowanej.

Wyrażam nadzieję, że opracowanie spotka się z zainteresowaniem odbiorców oraz służyć będzie jako przydatne źródło informacji o sytuacji demograficznej województwa śląskiego.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach

Grażyna Witkowska

Preface

I am pleased to present the report titled '**Demographic situation of Śląskie Voivodship in 2024**'. The scope and format of this release are consistent with the previous year's edition, 'Population, vital statistics and migrations in Śląskie Voivodship'.

This publication presents data on population size and composition, as well as demographic phenomena, processes, and trends observed in the Śląskie Voivodship between 2019 and 2024.

It also includes a classification of gminas within the voivodship, based on the DEGURBA typology. To support the analysis of demographic phenomena, classical measures of variability and diversity in trait distribution – namely, standard deviation and coefficient of variation – have been applied.

The population ageing process, analysed by territorial distribution, was presented using the typology of powiats and gminas derived from Osann's triangle.

Webb's typology of demographic development was also applied, enabling the identification and assessment of the demographic situation in individual parts of the region and the determination of the type of changes taking place.

To present regional differentiation, selected information was analysed by rural and urban areas, powiats, and gminas. The analytical text of the study was supplemented with tables and a visual data presentation using maps and charts.

The publication is available both on the website of the Statistical Office at katowice.stat.gov.pl and as a printed version.

I hope that the study will be appreciated by recipients, becoming a useful source of information on the demographic condition of the Śląskie Voivodship.

Director
Statistical Office in Katowice

Grażyna Witkowska

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	Preface 3 (4)
Objaśnienia znaków umownych	Symbols 10
Ważniejsze skróty	Major abbreviations 10
Synteza	Executive summary 11
Rozdział 1. Stan ludności i jej rozmieszczenie w układzie terytorialnym	Chapter 1. Size of population and its distribution by territorial division 14
1.1. Powierzchnia i podział terytorialny	1.1. Area and territorial division 14
1.2. Stan ludności	1.2. Size of population 16
1.3. Rozmieszczenie ludności	1.3. Distribution of population 17
Rozdział 2. Struktura ludności według płci i wieku	Chapter 2. Structure of population by sex and age 24
Rozdział 3. Ruch naturalny ludności	Chapter 3. Vital statistics 38
3.1. Małżeństwa	3.1. Marriages 38
3.2. Rozwody i separacje	3.2. Divorces and separations 45
3.3. Urodzenia i dzietność	3.3. Births and fertility 51
3.4. Umieralność i trwanie życia	3.4. Mortality and life expectancy 60
3.5. Przyrost naturalny	3.5. Natural increase 68
Rozdział 4. Migracje ludności	Chapter 4. Population migration 74
4.1. Migracje wewnętrzne ludności	4.1. Internal population migration 76
4.2. Migracje zagraniczne ludności	4.2. International population migration 78
4.3. Typologia demograficzna gmin i powiatów według metody Webba	4.3. Demographic typology of gminas and powiats by Webb's method 80

Spis tablic

List of tables

		Nr No	Str. Page
Ludność według płci i miejsca zamieszkania (2019–2024)	Population by sex and place of residence (2019–2024)	1	17
Współczynnik feminizacji według biologicznych grup wieku i miejsca zamieszkania (2019–2024)	Feminisation ratio by biological age groups and place of residence (2019–2024)	2	24
Współczynnik feminizacji według grup wieku w 2024 r.	Feminisation ratio by age groups in 2024	3	25
Wybrane wskaźniki demograficzne (2019–2024)	Selected demographic rates (2019–2024)	4	26
Mediana wieku ludności według płci i miejsca zamieszkania (2019–2024)	Median age of population by sex and place of residence (2019–2024)	5	27
Małżeństwa zawarte (2019–2024)	Marriages contracted (2019–2024)	6	38
Rozwody (2019–2024)	Divorces (2019–2024)	7	45
Rozwody orzeczone według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2019–2024)	Divorces by the number of underage children in the marriage (2019–2024)	8	48
Urodzenia (2019–2024)	Births (2019–2024)	9	52
Zgony (2019–2024)	Deaths (2019–2024)	10	61
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2019–2024)	Internal and international migration flows for permanent residence (2019–2024)	11	74
Emigranci według płci i wieku (2019, 2024)	Emigrants by sex and age (2019, 2024)	12	79
Typy rozwoju ludnościowego powiatów według metody Webba (2019–2024)	Types of population development of powiat by the Webb's method (2019–2024)	13	83

Spis wykresów

List of graphs

		Nr No	Str. Page
Ludność według powiatów w 2024 r.	Population by powiat in 2024	1	18
Współczynnik starości demograficznej według powiatów (2019, 2024)	Rate of demographic ageing by powiat (2019, 2024)	2	29
Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego według powiatów (2019, 2024)	Intergenerational support indicator by powiat (2019, 2024)	3	31
Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku (2019, 2024)	Structure of population by economic age groups (2019, 2024)	4	32
Ludność według płci i wieku (2019, 2024)	Population by sex and age (2019, 2024)	5	34
Małżeństwa zawarte według miejsca zamieszkania (2019–2024)	Marriages contracted by place of residence (2019–2024)	6	39
Małżeństwa zawarte na 1 000 ludności według powiatów (2019, 2024)	Marriages contracted per 1,000 population by powiat (2019, 2024)	7	40
Struktura małżeństw według wieku nowożeńców w 2024 r.	Structure of marriages by age of grooms and brides in 2024	8	42
Mediana wieku nowożeńców (2019–2024)	Median age of grooms and brides (2019–2024)	9	42
Zawarte małżeństwa cywilne i wyznaniowe (2019–2024)	Civil and church or religious marriages contracted (2019–2024)	10	43
Małżeństwa według poziomu wykształcenia nowożeńców w 2024 r.	Marriages by educational level in 2024	11	44
Rozwody według miejsca zamieszkania (2019–2024)	Divorces by place of residence (2019–2024)	12	46
Rozwody na 1 000 ludności według powiatów (2019, 2024)	Divorces per 1,000 population by powiat (2019, 2024)	13	47
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa w 2024 r.	Divorces by age of spouses at time of divorce application in 2024	14	49
Struktura rozwodów według okresu trwania małżeństwa (2019, 2024)	Divorces by duration of marriage (2019, 2024)	15	50
Struktura rozwodów orzeczonych według przyczyn rozpadu pożycia małżeńskiego (2019, 2024)	Divorces by grounds for divorce (2019, 2024)	16	50
Urodzenia żywe na 1 000 ludności według powiatów (2019, 2024)	Live births per 1,000 population by powiat (2019, 2024)	17	53
Struktura urodzeń żywych według wieku matki (2019, 2024)	Live births by age of mother (2019, 2024)	18	55
Współczynnik płodności kobiet (2019, 2024)	Age specific fertility rate (2019, 2024)	19	56
Współczynnik dzietności ogólnej (2019–2024)	Total fertility rate (2019–2024)	20	58
Współczynnik reprodukcji brutto (2019–2024)	Gross reproduction rate (2019–2024)	21	60

Spis wykresów (dok.)

List of graphs (cont.)

		Nr No	Str. Page
Zgony na 1 000 ludności według powiatów (2019, 2024)	Deaths per 1,000 population by powiat (2019, 2024)	22	62
Zgony według płci i grup wieku w 2024 r.	Deaths by sex and age group in 2024	23	64
Zgony według płci i przyczyn w 2023 r.	Deaths by sex and cause in 2023	24	65
Zgony według płci i wybranych przyczyn na 100 tys. ludności w 2023 r.	Deaths by sex and selected causes per 100 thousand population in 2023	25	65
Struktura zgonów według wybranych przyczyn oraz powiatów w 2023 r.	Structure of deaths by selected causes and powiat in 2023	26	66
Przeciętne trwanie życia mężczyzn i kobiet (2019–2023)	Life expectancy for males and females (2019–2023)	27	68
Ruch naturalny ludności (2000–2024)	Vital statistics (2000–2024)	28	69
Ruch naturalny ludności na 1 000 ludności według powiatów (2019, 2024)	Vital statistics per 1,000 population by powiat (2019, 2024)	29	70
Współczynnik dynamiki demograficznej według powiatów (2019, 2024)	Demographic dynamics rate by powiat (2019, 2024)	30	72

Spis map

List of maps

		Nr No	Str. Page
Województwo śląskie w 2024 r.	Śląskie Voivodship in 2024	1	13
Gęstość zaludnienia i struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2024 r.	Population density and structure of population by place of residence in 2024	2	15
Ludność w 2024 r.	Population in 2024	3	19
Udział ludności miast w ludności ogółem według powiatów w 2024 r.	Urban population share by powiat in 2024	4	20
Ludność na 1 km ² w 2024 r.	Population per 1 km ² in 2024	5	21
Typy gmin zgodnie ze stopniem urbanizacji (DEGURBA) w 2024 r.	Types of gmina according to degree of urbanisation (DEGURBA) in 2024	6	23
Mediana wieku ludności według powiatów (2019, 2024)	Median age of population by powiat (2019, 2024)	7	28
Indeks starości według powiatów (2019, 2024)	Ageing ratio by powiat (2019, 2024)	8	30
Współczynnik obciążenia demograficznego w 2024 r.	Age dependency ratio in 2024	9	33
Klasyfikacja powiatów i gmin według ekonomicznych grup wieku – Trójkąt Osanna (2019, 2024)	Classification of powiat and gmina by economic age groups – Osann’s Triangle (2019, 2024)	10	37
Małżeństwa zawarte na 1 000 ludności według gmin w 2024 r.	Marriages contracted per 1,000 population by gmina in 2024	11	41
Urodzenia żywe na 1 000 ludności według gmin w 2024 r.	Live births per 1,000 population by gmina in 2024	12	54
Współczynnik płodności kobiet według powiatów (2019, 2024)	General fertility rate by powiat (2019, 2024)	13	57
Współczynnik dzietności ogólnej według powiatów (2019, 2024)	Total fertility rates by powiat (2019, 2024)	14	59
Zgony na 1 000 ludności według gmin w 2024 r.	Deaths per 1,000 population by gmina in 2024	15	63
Ruch naturalny ludności na 1 000 ludności według gmin w 2024 r.	Vital statistics per 1,000 population by gmina in 2024	16	71
Współczynnik dynamiki demograficznej według gmin w 2024 r.	Demographic dynamics rate by gmina in 2024	17	73
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały na 1 000 ludności w 2024 r.	Net internal and international migration for permanent residence per 1,000 population in 2024	18	75
Napływ i odpływ migrantów do/z województwa śląskiego (2019, 2024)	Inflow and outflow of migrants to/from Śląskie Voivodship (2019, 2024)	19	77
Typy rozwoju ludnościowego powiatów i gmin według metody Webba (2019, 2024)	Types of population development of powiat and gmina by the Webb’s method (2019, 2024)	20	84

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
r.	rok year
dok. cont.	dokończenie continued
tzn. i.e.	to znaczy that is
m.in. i.a.	między innymi among other things
PESEL	Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności Universal Electronic System for Registration of the Population

Synteza

Liczba ludności w województwie śląskim w latach 2019–2024 wykazywała tendencję malejącą i w końcu 2024 r. wyniosła 4 291,4 tys. osób, tj. 11,4% ludności Polski.

Województwo śląskie jest najbardziej zurbanizowane w Polsce – ponad 3/4 ludności to mieszkańcy miast, w tym ponad połowa ludności zamieszkuje miasta na prawach powiatu. W 2024 r. w miastach na prawach powiatu mieszkało 2 349,6 tys. osób (72,3% ludności miejskiej). Najwięcej mieszkańców miały Katowice – 278,9 tys. osób (6,5% ludności województwa).

W województwie utrzymuje się przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. W 2024 r. populacja kobiet wyniosła 2 228,6 tys. osób (tj. 51,9% ogółu ludności w województwie), natomiast populacja mężczyzn – 2 062,8 tys. osób (tj. 48,1%).

W porównaniu z 2019 r. liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 226,2 tys. osób, tj. o 5,0% (mężczyzn o 5,3%, a kobiet o 4,8%). Liczba ludności w miastach zmniejszyła się w omawianym okresie o 212,5 tys. osób, tj. o 6,1%, a liczba ludności wiejskiej zmniejszyła się o 13,7 tys. osób, tj. o 1,3%.

W latach 2019–2024 odnotowano starzenie się społeczeństwa. Odzwierciedleniem tego procesu był wzrost m.in. wskaźników demograficznych: wiek środkowy ludności – o ponad 2 lata, współczynnik starości demograficznej – o 2,7 p. proc., indeks starości – o 26 osób, wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego – o 2 osoby.

Według typologii trójkąta Osanna uwzględniającej strukturę ludności według ekonomicznych grup wieku województwo w 2024 r. (podobnie jak w 2019 r.) było w fazie starzenia się demograficznego.

W 2024 r. zarejestrowano 15,2 tys. nowych małżeństw, o 6,0 tys. (o 28,3%) mniej niż w 2019 r. Rok 2024 był rokiem o najniższej liczbie zawartych małżeństw w analizowanym okresie.

W latach 2019–2024 liczba urodzeń żywych zmniejszała się z roku na rok. W 2024 r. zarejestrowano 25,4 tys. urodzeń żywych, tj. mniej o 15,1 tys. (o 37,3%) niż w 2019 r.

W analizowanym okresie nastąpił spadek liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). W 2024 r. w relacji do 2019 r. ubyło 74,6 tys. omawianych kobiet. Równolegle do zmniejszenia liczby kobiet w wieku rozrodczym następował spadek ich udziału w całkowitej liczbie kobiet. W 2024 r. odsetek ten wyniósł 42,5% wobec 43,6% w 2019 r.

Executive summary

Between 2019 and 2024, the population of the Śląskie Voivodship decreased, reaching 4,291.4 thousand people by the end of 2024, which accounted for 11.4% of Poland's total population.

The Śląskie Voivodship is the most urbanised in Poland, with more than three-quarters of its population living in cities, over half of whom reside in cities with powiat rights. In 2024, 2,349.6 thousand people (72.3% of the urban population) lived in such cities. The largest city was Katowice with 278.9 thousand people - 6.5% of the voivodship's population.

The predominance of women over men remains a consistent feature of the demographic landscape in the Śląskie Voivodship. In 2024, the female population stood at 2,228.6 thousand (51.9% of the total), while the male population was 2,062.8 thousand (48.1%).

Compared to 2019, the total population of the voivodship decreased by 226.2 thousand (5.0%), with the male population declining by 5.3% and the female by 4.8%. Over the same period, the urban population fell by 212.5 thousand (6.1%), and the rural population by 13.7 thousand (1.3%).

Between 2019 and 2024, population ageing was observed. This process was reflected in increases in several demographic indicators, including: the median age of the population – by more than 2 years; the rate of demographic ageing – by 2.7 percentage points; the ageing ratio – by 26 persons; and the intergenerational support indicator – by 2 persons.

Taking into account the structure of the population by economic age groups, the Osann's triangle typology indicated that the voivodship was in a demographically ageing phase in 2024, as it had been in 2019.

In 2024, 15.2 thousand new marriages were registered, which is 6.0 thousand (28.3%) fewer than in 2019. The year 2024 saw the fewest marriages of any year in the analysed period.

The number of live births declined year on year during the 2019–2024 period. In 2024, 25.4 thousand live births were registered, which was 15.1 thousand (37.3%) fewer than in 2019.

In the period under review there was a decline in the number of women of reproductive age (15–49 years). In 2024, compared to 2019, the number of women of reproductive age decreased by 74.6 thousand. Alongside this decrease, their share of the total female population also declined. In 2024, this proportion was 42.5% compared to 43.6% in 2019.

Ogólny współczynnik płodności kobiet w 2024 r. osiągnął poziom 26,71‰ wobec 39,46‰ w 2019 r. Oznacza to, że na 1 000 kobiet w wieku rozrodczym w 2024 r. przypadało prawie 27 urodzeń żywych (w 2019 r. – 39).

Poziom współczynnika dzietności pozwala ocenić stopień zastępowalności pokoleń. Aby zapewnić stabilny rozwój demograficzny, współczynnik powinien kształtować się na poziomie 2,10–2,15. Oznacza to, że na 100 kobiet w wieku 15–49 lat powinno przypadać od 210 do 215 urodzonych dzieci. Analiza poziomu dzietności zarówno w województwie, jak i w całym kraju wskazuje, że rejestrowana liczba urodzeń jest od wielu lat zbyt mała, aby zagwarantować zastępowalność pokoleń.

W latach 2019–2024 najwyższą wartość współczynnika dzietności odnotowano w 2020 r., kiedy wyniosła ona 1,366, ale nie osiągnęła poziomu prostej zastępowalności pokoleń. W 2024 r. wartość wskaźnika była jeszcze niższa i wyniosła 1,043 wobec 1,360 w 2019 r.

Zgony są kolejnym, po urodzeniach elementem ruchu naturalnego, kształtującym stan i strukturę ludności. W 2024 r. zmarło 51,4 tys. osób, tj. mniej zarówno w ujęciu rocznym, jak i w porównaniu z 2019 r. odpowiednio o: 0,5% i 0,6%. W województwie problemem zdrowotnym i wiodącą przyczyną zgonów były choroby układu krążenia oraz nowotwory.

W województwie utrzymująca się w każdym roku analizowanego okresu wyższa liczba zgonów niż urodzeń spowodowała wystąpienie ujemnego przyrostu naturalnego (ubytku naturalnego ludności).

W 2024 r. ubytek naturalny wyniósł minus 26,0 tys. osób (w 2019 r. minus 11,3 tys. osób).

W latach 2019–2024 liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego, przewyższała liczbę osób zameldowanych na pobyt stały. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w 2024 r. ukształtowało się na poziomie minus 2,9 tys. (w 2019 r. – minus 4,7 tys.); w przeliczeniu na 1 000 ludności wyniosło minus 0,68 (w 2019 r. minus 1,04).

Najczęstszym kierunkiem migracji międzywojewódzkich w 2024 r., podobnie jak w 2019 r., było województwo małopolskie. Z województwa śląskiego wyjechało na stałe do województwa małopolskiego 3,0 tys. osób, a z województwa małopolskiego przybyło na stałe do województwa śląskiego 2,1 tys. osób.

Zgodnie z klasyfikacją Webba, biorącą pod uwagę relację przyrostu naturalnego i salda migracji stałej, województwo w latach 2019–2024 należało do grupy województw nieaktywnych demograficznie, czyli wyludniających się. Spadek ludności był spowodowany w większym stopniu ujemnym przyrostem naturalnym niż ujemnym saldem migracji.

The general fertility rate was 26.71‰ in 2024, compared with 39.46‰ in 2019. This indicates that there were almost 27 live births per 1,000 women of reproductive age in 2024, compared with 39 in 2019.

The total fertility rate (TFR) is an indicator of the extent to which one generation replaces the next. To ensure stable demographic development, it should lie between 2.10 and 2.15. This corresponds to 210–215 children born per 100 women aged 15–49. Analysis of the TFR in both the voivodship and the country as a whole indicates that the number of registered births has been insufficient for many years to ensure generational replacement.

Between 2019 and 2024, the highest fertility rate in the voivodship was recorded in 2020 at 1.366; however, this did not reach the replacement fertility rate. By 2024, the rate had declined to 1.043, compared with 1.360 in 2019.

Alongside births, deaths are another key element of vital statistics, influencing the size and composition of the population. In 2024, 51.4 thousand deaths were registered in the voivodship, which is fewer than in the previous year and in 2019 by 0.5% and 0.6%, respectively. In the voivodship, the two most common health conditions and leading causes of death were cardiovascular diseases and cancer.

In the voivodship, the persistently higher number of deaths than births in each year of the study period resulted in a negative natural increase (natural population loss).

In 2024 the population decreased by 26.0 thousand (compared with a decrease of 11.3 thousand in 2019).

Between 2019 and 2024, the number of people deregistering their permanent residency exceeded the number registering as permanent residents. The net balance of internal and international migration for permanent residence was -2.9 thousand in 2024 (-4.7 thousand in 2019); per 1,000 population it stood at -0.68 (-1.04 in 2019).

As in 2019, the most common direction of inter-voivodship migration in 2024 was to the Małopolskie Voivodship. Some 3.0 thousand people left the Śląskie Voivodship for the Małopolskie Voivodship, while 2.1 thousand people arrived from the Małopolskie Voivodship to the Śląskie Voivodship for permanent residence.

According to Webb's typology, which considers the relationship between natural increase and net migration, the Śląskie Voivodship was classified as a demographically inactive (i.e. depopulating) region throughout the period from 2019 to 2024.

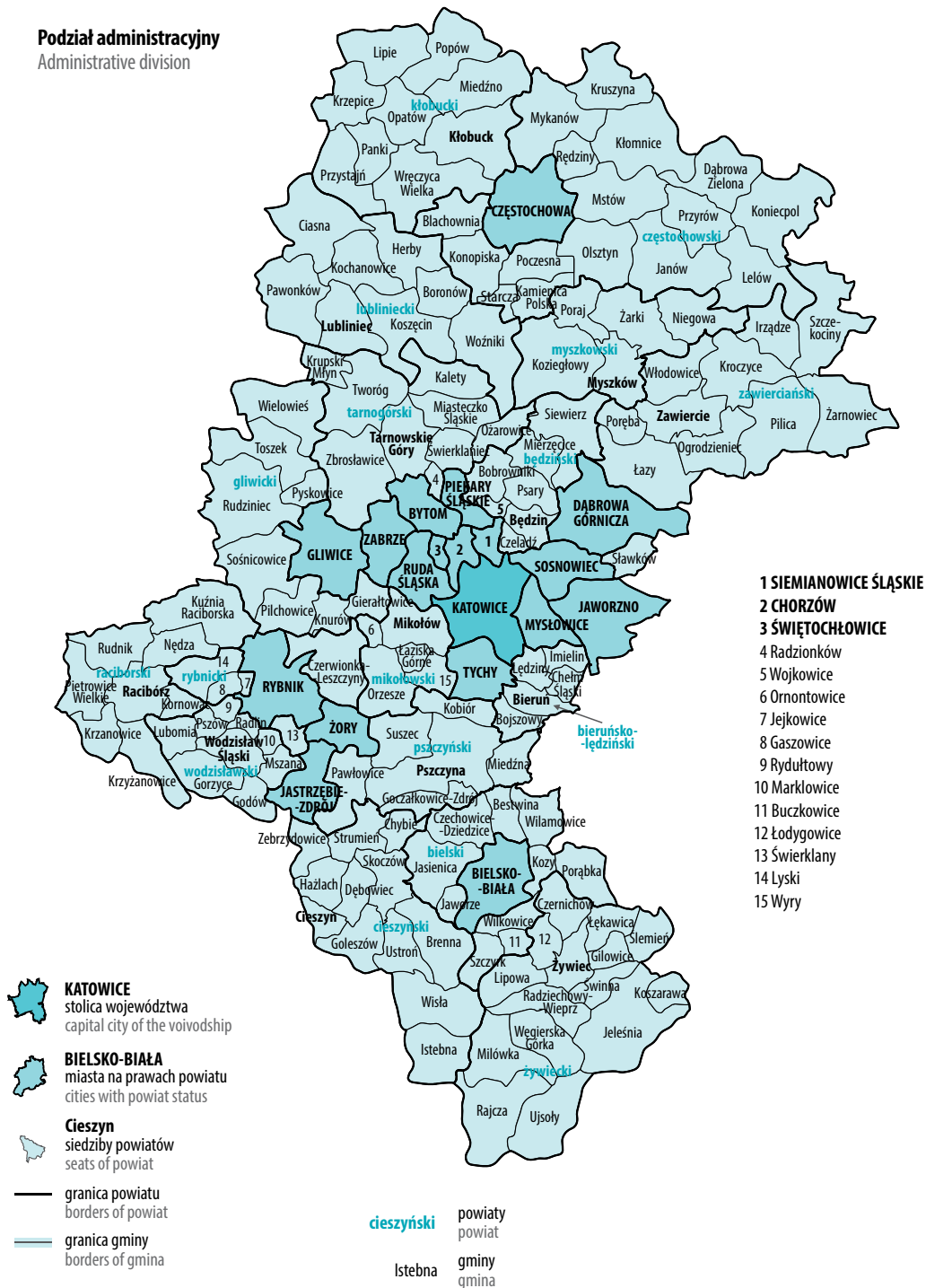
Mapa 1. Województwo śląskie w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 1. Śląskie Voivodship in 2024

As of 31 December

Podział administracyjny Administrative division

Rozdział 1.

Stan ludności i jej rozmieszczenie w układzie terytorialnym

1.1. Powierzchnia i podział terytorialny

Województwo śląskie, położone w południowej części Polski, zajmuje obszar 12 334 km², stanowiący 3,9% powierzchni kraju. W 2024 r. struktura administracyjna województwa śląskiego obejmowała 17 powiatów (5,4% powiatów w kraju), 19 miast na prawach powiatu (28,8%) oraz 167 gmin (6,7%), z tego 49 miejskich (16,2%), 25 miejsko-wiejskich (3,5%) i 93 wiejskie (6,4%). W latach 2019–2024, 3 gminy wiejskie przekształciły się w gminy miejsko-wiejskie. Sieć osadniczą województwa tworzyły 74 miasta (7,3% miast w kraju), 1 290 miejscowości wiejskich (2,4%) i 1 079 sołectw (2,6%). W okresie 2019–2024, 3 miejscowości otrzymały prawa miejskie, a liczba sołectw wzrosła o 2.

Według stanu w końcu 2024 r., województwo śląskie pod względem powierzchni zajmowało 14. miejsce w kraju, przed województwem świętokrzyskim i opolskim, a biorąc pod uwagę liczbę ludności – 2. miejsce po województwie mazowieckim.

Dane opracowano na podstawie:

- bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego,
- rejestrów Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały oraz czasowy,
- sprawozdawczości gmin – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt czasowy,
- sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

Chapter 1.

Size of population and its distribution by territorial division

1.1. Area and territorial division

The Śląskie Voivodship is located in the south of Poland and covers an area of 12,334 km², constituting 3.9% of the country's total area. As of 2024, the administrative structure of the voivodship comprised 17 powiats (5.4% of the country's total), 19 cities with powiat rights (28.8%), and 167 gminas (6.7%), including 49 urban (16.2%), 25 urban-rural (3.5%), and 93 rural (6.4%) gminas. Between 2019 and 2024, three rural gminas transformed into urban-rural gminas. The voivodship's settlement network consisted of 74 cities (7.3% of the country's cities), 1,290 rural settlements (2.4%) and 1,079 village administrative units (2.6%). Between 2019 and 2024, three localities were granted municipal rights, while the number of village administrative units increased by two.

By the end of 2024, the Śląskie Voivodship ranked as the 14th largest in the country by area, exceeding the Świętokrzyskie and Opolskie Voivodships. In terms of population, it was the second largest, following the Mazowieckie Voivodship.

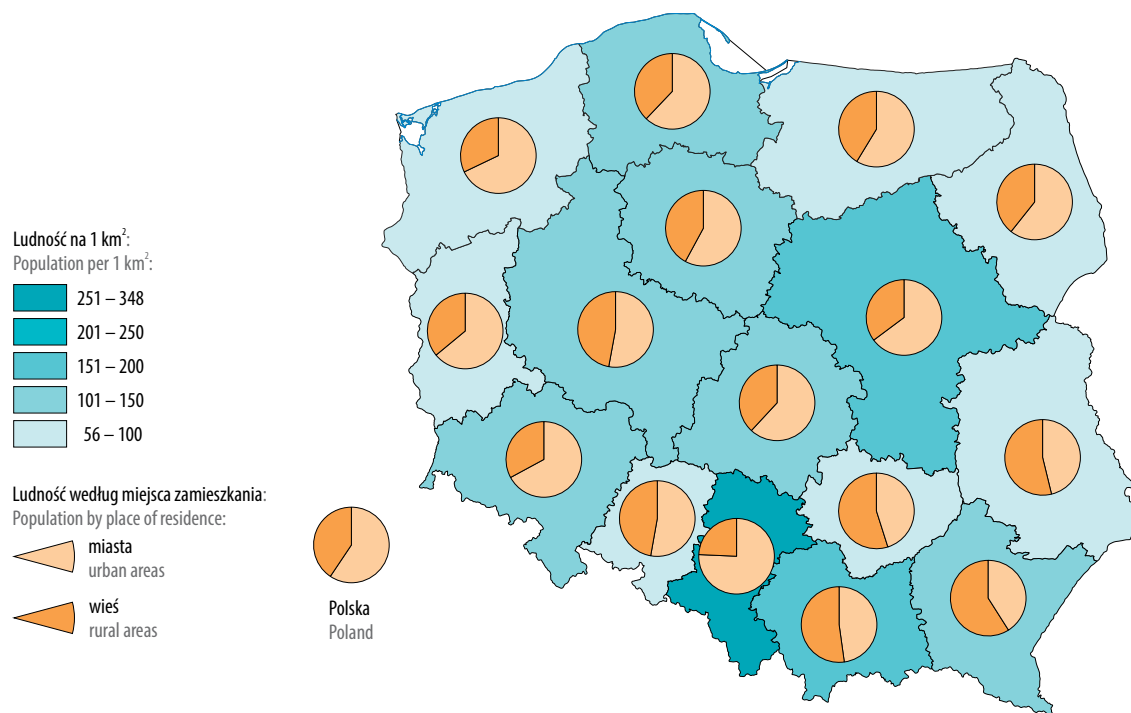
Data were compiled on the basis of:

- the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census,
- the registers of the Chancellery of the Prime Minister – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
- documentation of gminas regarding internal and international migration of population for temporary stay,
- documentation of Civil Registry Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- documentation of courts – concerning final decisions in separation and divorce proceedings.

Mapa 2. Gęstość zaludnienia i struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 2. Population density and structure of population by place of residence in 2024
As of 31 December

1.2. Stan ludności

Dane o liczbie ludności zostały opracowane **metodą bilansową**, według następującego schematu:

Stan ludności na początek okresu (roku)

+ urodzenia żywe

– zgony

+ zameldowania na pobyt stały (z innych jednostek podziału terytorialnego i z zagranicy)

– wymeldowania z pobytu stałego (do innych jednostek podziału administracyjnego i za granicę)

+ zameldowania na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (z innych jednostek podziału administracyjnego)

– wymeldowania z pobytu czasowego ponad 3 miesiące (do innych jednostek podziału administracyjnego)

+ (–) przesunięcia ludności z tytułu zmian administracyjnych

= Stan ludności na końcu okresu (roku).

Dane o liczbie i strukturze ludności opracowano według krajowej definicji zamieszkania. Oznacza to, że bilans nie obejmuje osób przybyłych z zagranicy na pobyt czasowy (bez względu na okres ich czasowego przebywania), natomiast ujmuje stałych mieszkańców Polski przebywających czasowo za granicą (bez względu na okres ich nieobecności). Od 2010 r. do 2019 r. podstawą (bazą wyjściową) bilansu są wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z dnia 31 marca 2011 r., natomiast od 2020 r. wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z dnia 31 marca 2021 r. Dane składowe (urodzenia, zgony i migracje) pochodzą z rejestrów urzędów stanu cywilnego i biur ewidencji poszczególnych gmin oraz z rejestru PESEL.

Liczba ludności w województwie śląskim w latach 2019–2024 wykazywała tendencję malejącą i w końcu 2024 r. wyniosła 4 291,4 tys. osób, tj. 11,4% ludności Polski. W ogólnej liczbie ludności w województwie mieszkańcy miast stanowili 75,7% i ich udział w porównaniu z 2019 r. zmniejszył się o 0,9 p. proc. W województwie śląskim – podobnie jak w innych województwach – utrzymuje się przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. W 2024 r. populacja kobiet wyniosła 2 228,6 tys. osób (tj. 51,9% ogółu ludności w województwie), natomiast populacja mężczyzn – 2 062,8 tys. osób (tj. 48,1%). W porównaniu z 2019 r. liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 226,2 tys. osób, tj. o 5,0% (mężczyzn o 5,3%, a kobiet o 4,8%). Liczba ludności w miastach zmniejszyła się w omawianym okresie o 212,5 tys. osób, tj. o 6,1%, a liczba ludności wiejskiej zmniejszyła się o 13,7 tys. osób, tj. o 1,3%.

1.2. Size of population

Data on the size of the population have been prepared using **the balance method**, according to the following pattern:

Size of population at the beginning of the period (year)

+live births

– deaths

+ registrations of permanent residence (including moves from other administrative units and from abroad)

– deregistrations of permanent residence (due to moves to other administrative units and abroad)

+ registrations of temporary stay exceeding three months (from other administrative units)

– deregistrations of temporary stay exceeding three months (due to moves to other administrative units)

+ /– changes in population caused by administrative corrections

= Size of population at the end of the period (year).

Data on population size and composition have been compiled in accordance with the national definition of residence. This definition stipulates that the population balance excludes individuals who have arrived from abroad for a temporary stay (regardless of duration), but includes permanent Polish residents who are temporarily abroad (irrespective of duration). For the period 2010–2019, the population balance was based on the results of the Population and Housing Census conducted on 31 March 2011; since 2020, it has been based on the results of the Population and Housing Census conducted on 31 March 2021. Data on births, deaths, and migration come from reports submitted by civil status and local registration offices in individual gminas, as well as from the PESEL register.

Between 2019 and 2024, the population of the Śląskie Voivodship decreased, reaching 4,291.4 thousand people by the end of 2024, which accounted for 11.4% of Poland's total population. Urban residents made up 75.7% of the voivodship's population, representing a decline of 0.9 percentage points compared to 2019. The predominance of women over men remained a consistent feature of the demographic landscape in the Śląskie Voivodship, as in other voivodships. In 2024, the female population stood at 2,228.6 thousand (51.9% of the total), while the male population was 2,062.8 thousand (48.1%). Compared to 2019, the total population of the voivodship decreased by 226.2 thousand (5.0%), with the male population declining by 5.3% and the female by 4.8%. Over the same period, the urban population fell by 212.5 thousand (6.1%), and the rural population by 13.7 thousand (1.3%).

Tablica 1. Ludność według płci i miejsca zamieszkania

Stan w dniu 31 grudnia

Table 1. Population by sex and place of residence
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers						2019=100	2023=100
Ogółem Total	4 517 635	4 412 097	4 375 947	4 346 702	4 320 130	4 291 441	95,0	99,3
Mężczyźni Males	2 177 295	2 125 078	2 106 002	2 090 906	2 077 359	2 062 849	94,7	99,3
Kobiety Females	2 340 340	2 287 019	2 269 945	2 255 796	2 242 771	2 228 592	95,2	99,4
Miasta Urban areas	3 460 667	3 360 926	3 325 986	3 298 780	3 274 119	3 248 196	93,9	99,2
Wieś Rural areas	1 056 968	1 051 171	1 049 961	1 047 922	1 046 011	1 043 245	98,7	99,7

1.3. Rozmieszczenie ludności

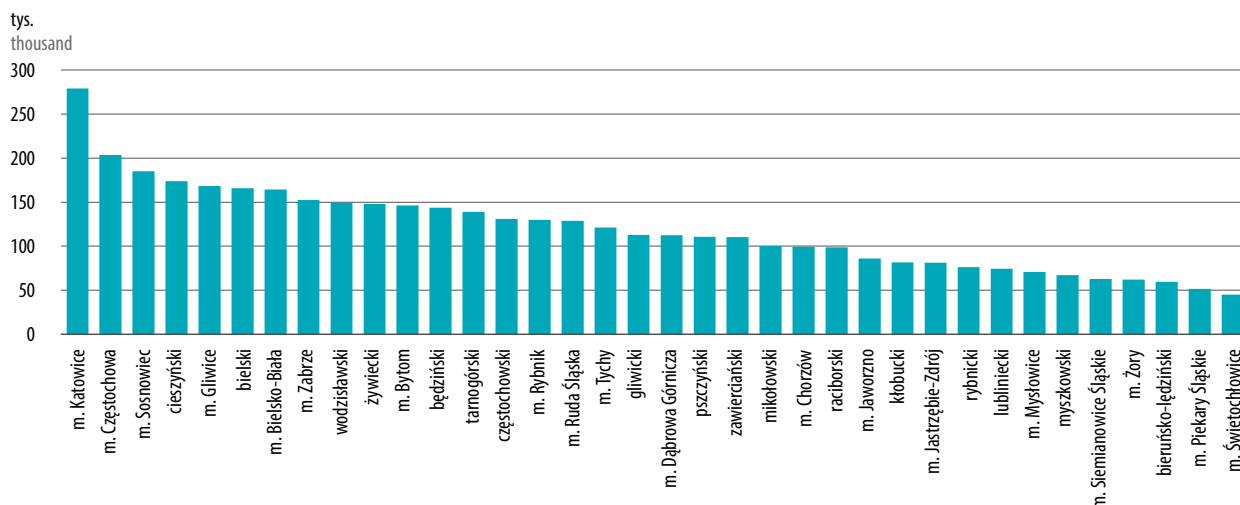
Województwo śląskie jest najbardziej zurbanizowane w Polsce – ponad 3/4 ludności to mieszkańcy miast, w tym ponad połowa ludności zamieszkuje miasta na prawach powiatu. W 2024 r. w miastach na prawach powiatu mieszkało 2 349,6 tys. osób (72,3% ludności miejskiej). Najwięcej mieszkańców miały: Katowice – 278,9 tys. osób (6,5% ludności województwa), Częstochowa – 203,6 tys. (4,7%), Sosnowiec – 185,0 tys. (4,3%), natomiast najmniej Świętochłowice – 45,0 tys. osób (1,0%) i Piekary Śląskie – 51,4 tys. (1,2%). Liczba ludności w powiatach (bez miast na prawach powiatu) wynosiła 1 941,8 tys. (45,2% ludności województwa). Najwięcej ludności skupiały powiaty: cieszyński 173,7 tys. (4,0% ludności województwa), bielski 165,7 tys. (3,9%), wodzisławski 149,5 tys. (3,5%) i żywiecki 148,1 tys. (3,5%), a najmniej powiaty: bieruńsko-lędziński 59,4 tys. (1,4%), myszkowski – 67,0 tys. (1,6%), lubliniecki 74,4 tys. (1,7%) i rybnicki – 76,3 tys. (1,8%).

1.3. Distribution of population

The Śląskie Voivodship is the most urbanised in Poland, with more than three-quarters of its population living in cities, over half of whom reside in cities with powiat rights. In 2024, 2,349.6 thousand people (72.3% of the urban population) lived in such cities. The largest were: Katowice (278.9 thousand people, 6.5% of the voivodship's population), followed by Częstochowa (203.6 thousand, 4.7%) and Sosnowiec (185.0 thousand, 4.3%). The smallest were Świętochłowice (45.0 thousand, 1.0%) and Piekary Śląskie (51.4 thousand, 1.2%). The population of the powiats (excluding cities with powiat rights) stood at 1,941.8 thousand (45.2% of the voivodship's population). The powiats with the largest populations were cieszyński (173.7 thousand, 4.0%), bielski (165.7 thousand, 3.9%), wodzisławski (149.5 thousand, 3.5%), and żywiecki (148.1 thousand, 3.5%), while the smallest were bieruńsko-lędziński (59.4 thousand, 1.4%), myszkowski (67.0 thousand, 1.6%), lubliniecki (74.4 thousand, 1.7%), and rybnicki (76.3 thousand, 1.8%).

Wykres 1. Ludność według powiatów w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Graph 1. Population by powiat in 2024
As of 31 December

Wśród 36 powiatów (łącznie z miastami na prawach powiatu) województwa śląskiego w tylko jednej jednostce administracyjnej wystąpił wzrost liczby ludności w porównaniu z 2019 r. Populacja powiatów (bez miast na prawach powiatu) spadła o 2,9%. Wzrost liczby mieszkańców odnotowano jedynie w powiecie mikołowskim (o 1,0%), natomiast w pozostałych 16 powiatach odnotowano spadek, w tym największy w powiatach: raciborskim (o 8,8%), zawierciańskim (o 6,2%) oraz myszkowskim (o 5,4%).

W latach 2019–2024 obniżyła się liczba ludności w miastach na prawach powiatu (o 6,7%). Największy spadek liczby ludności odnotowano w: Zabrzu oraz Bytomiu (po 11,5%), Świętochłowicach (o 9,2%) oraz w Jastrzębiu-Zdroju (o 8,3%). W najmniejszym stopniu wyludniły się Żory, gdzie ubyło 0,9% mieszkańców.

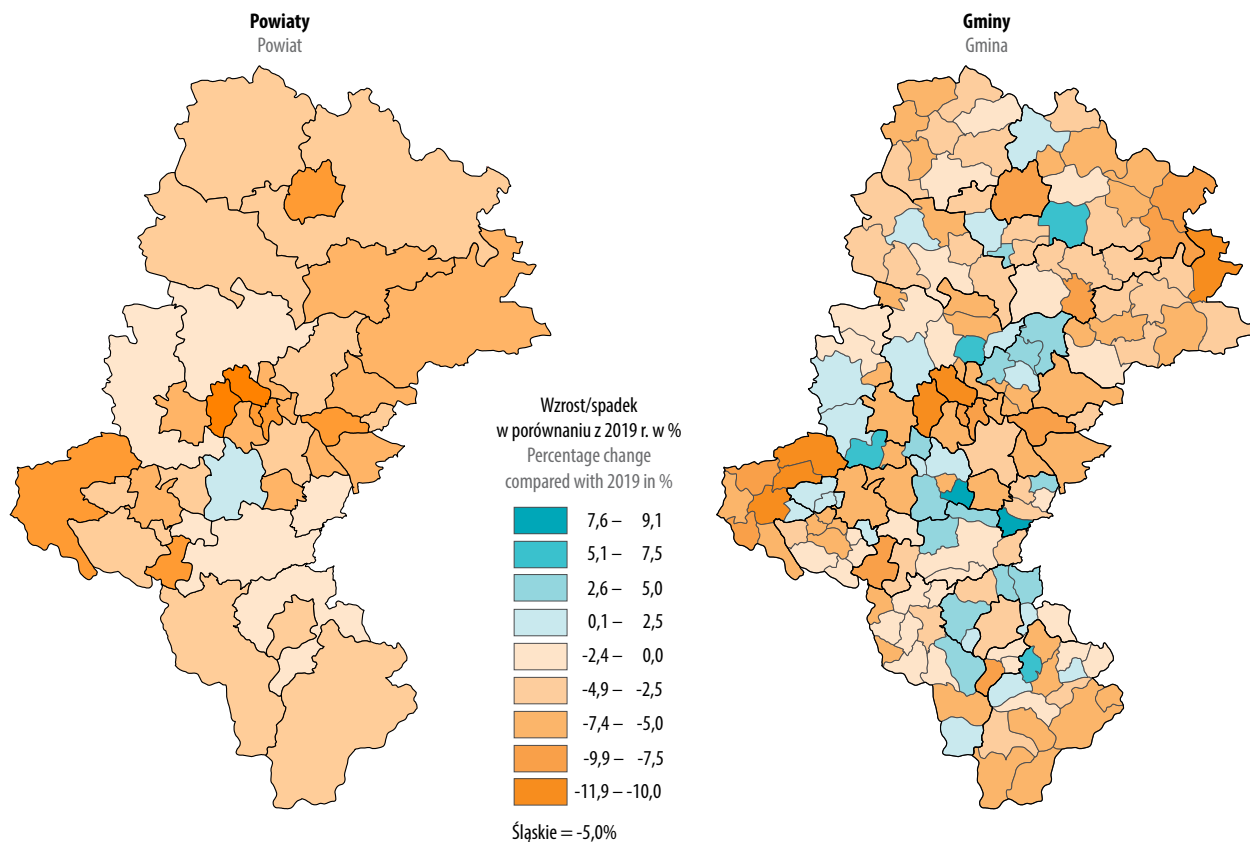
W 39 gminach, spośród 148 gmin województwa (bez miast na prawach powiatu), odnotowano wzrost liczby ludności względem 2019 r. z czego największy wystąpił w gminach: Bojszowy – o 9,1%, Wry – o 8,9%, Pilchowice – o 6,8% i Świerklany – o 6,4%, natomiast największy spadek populacji odnotowano w gminach: Szczekociny – o 11,9%, Nędza – o 10,8%, Kuźnia Raciborska – o 10,6% oraz Racibórz – o 10,2%.

Of the 36 powiats (including cities with powiat rights) in the Śląskie Voivodship, only one administrative unit recorded a population increase compared to 2019. The population of the powiats (excluding cities with powiat rights) decreased by 2.9%. The only increase was recorded in the mikołowski powiat (1.0%), while declines were observed in the remaining 16 powiats, the largest being in the raciborski, zawierciański, and myszkowski powiats (by 8.8%, 6.2%, and 5.4%, respectively).

Between 2019 and 2024, the population of cities with powiat rights decreased by 6.7%. The largest declines were observed in Zabrze and Bytom (both 11.5%), followed by Świętochłowice (9.2%) and Jastrzębie-Zdrój (8.3%). In contrast, Żory recorded the smallest decrease, at 0.9%.

Out of the 148 gminas in the voivodship (excluding cities with powiat status), a population increase was recorded in 39 of them compared to 2019. The largest increases occurred in the following gminas: Bojszowy (9.1%), Wry (8.9%), Pilchowice (6.8%), and Świerklany (6.4%). The largest decreases were observed in Szczekociny (11.9%), Nędza (10.8%), Kuźnia Raciborska (10.6%), and Racibórz (10.2%).

Mapa 3. Ludność w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Map 3. Population in 2024
As of 31 December

Współczynnik urbanizacji wyrażony jest poprzez udział ludności zamieszkałej w miastach w ogólnej liczbie ludności.

Współczynnik urbanizacji w województwie śląskim w 2024 r. wyniósł 75,7% i był o 0,9 p. proc. niższy niż w 2019 r. Wyższy od średniej wojewódzkiej współczynnik odnotowano w powiecie mikołowskim (84,7%), natomiast w 5 powiatach województwa mieszkańcy miast stanowili mniej niż 30% ogólnej liczby ludności: częstochowskim (13,6%), żywieckim i kłobuckim (po 19,9%), pszczyńskim (22,3%) oraz bielskim (25,9%).

Udział ludności miast w ludności ogółem w 2024 r. w porównaniu z 2019 r. wzrósł w powiecie częstochowskim (o 2,1 p. proc.) i zawierciańskim (o 0,3 p. proc.) w związku z nadaniem praw miejskich 3 miejscowościom w tych powiatach. Natomiast w pozostałych powiatach utrzymuje się spadek współczynnika urbanizacji, w największym stopniu w powiatach: gliwickim (o 2,4 p. proc.), będzińskim i rybnickim (po 1,6 p. proc.).

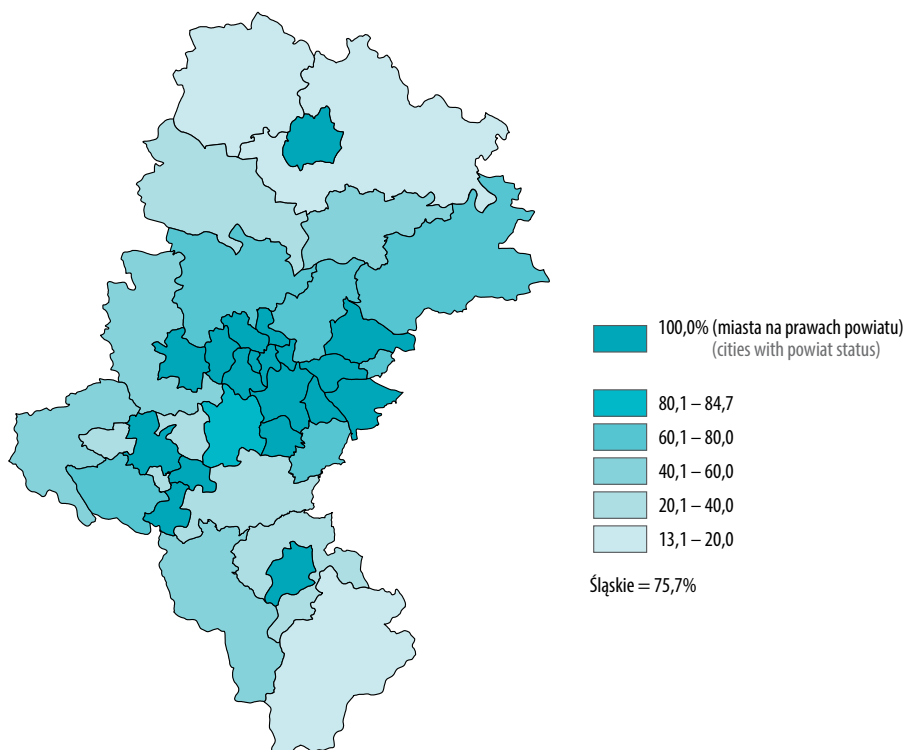
The urbanisation rate is expressed as the share of the urban population in the total population.

In 2024, the urbanisation rate in the Śląskie Voivodship was 75.7%, which was 0.9 percentage points lower than in 2019. The mikołowski powiat recorded a higher rate than the voivodship average (84.7%), while in five other powiats urban residents accounted for less than 30% of the total population: the częstochowski powiat (13.6%), the żywiecki and kłobucki powiats (19.9% each), the pszczyński powiat (22.3%), and the bielski powiat (25.9%).

Compared to 2019, in 2024 the share of the urban population in the total population increased in the częstochowski and zawierciański powiats (by 2.1 p.p. and 0.3 p.p., respectively). This was due to three locations within these powiats being granted municipal rights. Conversely, the remaining powiats experienced a decline in urbanisation rates, most notably the gliwicki powiat (2.4 p.p.), followed by the będziński and rybnicki powiats (1.6 p.p. each).

Mapa 4. Udział ludności miast w ludności ogółem według powiatów w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 4. Urban population share by powiat in 2024
As of 31 December

Gęstość zaludnienia to miara zagęszczenia ludności na określonym terytorium – wyrażana w osobach na 1 km².

W 2024 r. w województwie śląskim odnotowano największy w kraju wskaźnik gęstości zaludnienia, który wyniósł 348 osób na 1 km² (w kraju wyniósł 119 osób). W porównaniu z 2019 r. zmniejszył się on o 18 osób na 1 km² (w kraju zmniejszył się o 3 osoby na 1 km²). W miastach na prawach powiatu gęstość zaludnienia wyniosła 1 305 osób na 1 km². Spośród wszystkich 19 miast na prawach powiatu najwyższym wskaźnikiem gęstości zaludnienia charakteryzowały się: Świętochłowice (3 385 osób na 1 km²), Chorzów (2 984 osoby na 1 km²), Siemianowice Śląskie (2 462 osoby na 1 km²), Bytom (2 105 osób na 1 km²) i Sosnowiec (2 029 osób na 1 km²). Najmniej osób na 1 km² przypadało w: Jaworznie (565 osób na 1 km²), Dąbrowie Górniczej (596 osób na 1 km²) oraz Rybniku (876 osób na 1 km²). Gęstość zaludnienia w porównaniu z 2019 r. zmniejszyła się we wszystkich miastach na prawach powiatu, z czego największe spadki obserwowano w: Świętochłowicach – o 338 osób, Bytomiu – o 275 osób, Chorzowie – o 259 osób oraz Zabrzu – o 248 osób.

Population density is a measure of the density of population in a defined territory – expressed in persons per km².

In 2024, the Śląskie Voivodeship had the highest population density in the country, at 348 people per km² (compared to the national average of 119 people per km²). Relative to 2019, this figure decreased by 18 people per km² (the national figure fell by 3 people per km²). In cities with powiat rights, the population density was 1,305 people per km². The highest rates were observed in the following cities: Świętochłowice (3,385 people per km²), Chorzów (2,984), Siemianowice Śląskie (2,462), Bytom (2,105), and Sosnowiec (2,029). The lowest densities were recorded in: Jaworzno (565), Dąbrowa Górnicza (596), and Rybnik (876). Compared to 2019, population density declined in all cities with powiat rights, with the largest decreases in Świętochłowice (by 338 people), Bytom (275), Chorzów (259), and Zabrze (248).

W pozostałych powiatach gęstość zaludnienia wyniosła 184 osoby na 1 km². Najmniej zaludnione były powiaty położone w północnej części województwa. Najwyższy poziom wskaźnika odnotowano w powiatach: wodzisławskim (521 osób na 1 km²), mikołowskim (430 osób na 1 km²) i będzińskim (394 osoby na 1 km²), natomiast najniższy w powiatach: częstochowskim (86 osób na 1 km²), lublinieckim (91 osób na 1 km²) i kłobuckim (92 osoby na 1 na km²). Największe zmiany gęstości zaludnienia w odniesieniu do 2019 r. odnotowano w powiatach: wodzisławskim, gdzie liczba osób na 1 km² spadła o 27 osób, raciborskim – spadek o 18 osób oraz będzińskim – o 12 osób. Wzrost gęstości zaludnienia wystąpił w powiecie mikołowskim – o 5 osób, natomiast w powiecie bielskim pozostał bez zmian.

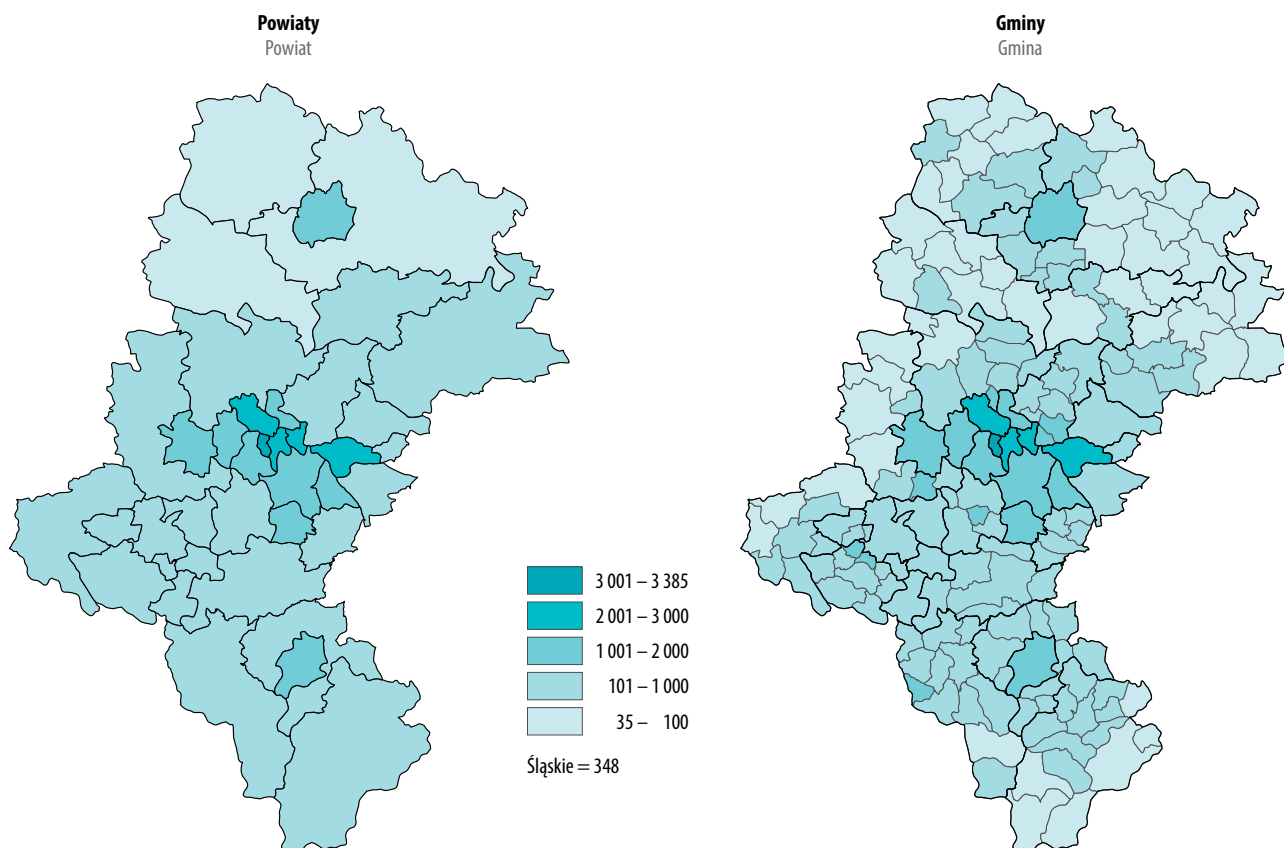
The remaining powiats had a population density of 184 people per km². The least densely populated powiats were located in the northern part of the voivodship. The highest densities were recorded in the wodzisławski powiat (521 people per km²), followed by the mikołowski powiat (430) and the będziński powiat (394), while the lowest were observed in the częstochowski powiat (86), the lubliniecki powiat (91), and the kłobucki powiat (92). Relative to 2019, the largest changes in population density were recorded in the following powiats: wodzisławski (a decline of 27 people per km²), raciborski (18), and będziński (12). An increase was recorded in the mikołowski powiat (by 5), while the bielski powiat remained unchanged.

Mapa 5. Ludność na 1 km² w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 5. Population per 1 km² in 2024

As of 31 December

Spośród 148 gmin województwa śląskiego (bez miast na prawach powiatu) w 2024 r. najwyższym poziomem wskaźnika gęstości zaludnienia, tj. powyżej 1 300 osób na 1 km², charakteryzowały się następujące gminy: Czeladź (1 803 osoby na 1 km²), Będzin (1 424 osoby na 1 km²), Rydułtowy (1 338 osób na 1 km²) oraz Radlin (1 335 osób na 1 km²). Najniższy poziom wskaźnika gęstości zaludnienia odnotowano w: Irządzach i Żarnowcu (po 35 osób na 1 km²), Dąbrowie Zielonej i Lelowie (po 36 osób na 1 km²), Ujsolach (37 osób na 1 km²) oraz Janowie (40 osób na 1 km²). W odniesieniu do 2019 r. największe spadki omawianego wskaźnika zaobserwowano w gminach: Czeladź (liczba osób na 1 km² obniżyła się o 114), Rydułtowy (o 101 osób), Będzin (o 84 osoby), Radlin i Knurów (po 82 osoby). Wzrost omawianego wskaźnika wystąpił m.in. w gminach: Łodygowice (o 24 osoby na 1 km²), Wry (o 22 osoby na 1 km²), Bojszowy (o 21 osób na 1 km²) oraz Świerklany (o 17 osób na 1 km²).

Stopień urbanizacji (DEGURBA) to typologia oparta na połączeniu kryteriów sąsiedztwa geograficznego i pomiarze gęstości zaludnienia w komórkach sieci kwadratów o powierzchni 1 km² – typologia grupuje komórki siatki na „ośrodki miejskie”, „klastry miejskie” oraz „obszary wiejskie”. Na tej podstawie dokonywana jest dalsza klasyfikacja lokalnych jednostek administracyjnych (w Polsce klasyfikacja oparta jest na podziale gminnym) do trzech grup jednostek: „miast”, „małych miast lub przedmieść” oraz „obszarów wiejskich”.

Poszczególne trzy typy lokalnych jednostek administracyjnych są definiowane w następujący sposób:

- miasta (obszary gęsto zaludnione): lokalne jednostki administracyjne, w których co najmniej 50% ludności mieszka w „ośrodkach miejskich”;
- małe miasta i przedmieścia (obszary o średniej gęstości zaludnienia): lokalne jednostki administracyjne, w których poniżej 50% ludności mieszka w „ośrodkach miejskich”, jednocześnie poniżej 50% ludności mieszka w „komórkach siatki obszarów wiejskich”;
- obszary wiejskie (obszary słabo zaludnione): lokalne jednostki administracyjne, w których ponad 50% ludności mieszka w „komórkach siatki obszarów wiejskich”.

Pierwsze dwa typy lokalnych jednostek administracyjnych określane są łącznie w ramach tej klasyfikacji jako „obszary miejskie”.

Of the 148 gminas in the Śląskie Voivodship (excluding cities with powiat status), the following recorded the highest population densities in 2024 (more than 1,300 persons per km²): Czeladź (1,803), Będzin (1,424), Rydułtowy (1,338), and Radlin (1,335). The lowest population densities were recorded in Irządze and Żarnowiec (35 persons per km² each), Dąbrowa Zielona and Lelów (36 each), Ujsolę (37), and Janów (40). Compared to 2019, the largest decreases in this indicator were observed in the following gminas: Czeladź (a decrease of 114 persons per km²), Rydułtowy (101), Będzin (84), and both Radlin and Knurów (82 each). In contrast, an increase in population density was recorded in the following gminas: Łodygowice (24 persons per km²), Wry (22), Bojszowy (21), and Świerklany (17).

DEGURBA (the degree of urbanisation) is a typology based on a combination of geographic proximity and minimum population in 1 km² grid cells. The typology classifies grid cells into ‘urban centres’, ‘urban clusters’ and ‘rural areas’. A further classification of local administrative units is then made on this basis. In Poland, this classification is based on the gmina division, grouping them into three categories: ‘cities’, ‘small towns or suburbs’ and ‘rural areas’.

These three types of local administrative unit are defined as follows:

- cities (densely populated areas): local administrative units where at least 50% of the population lives in ‘urban centres’.
- small towns and suburbs (medium-density areas): local administrative units in which less than 50% of the population lives in ‘urban centres’, and less than 50% of the population lives in ‘rural areas’.
- rural areas (sparsely populated areas): local administrative units where more than 50% of the population lives in ‘rural areas’.

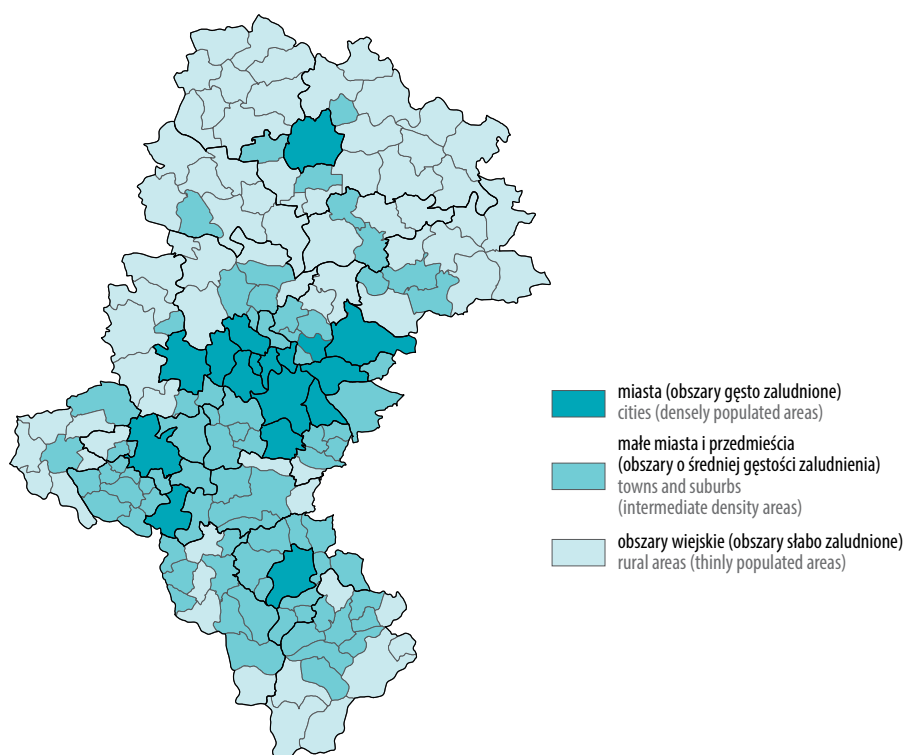
Under this classification, the first two types of local administrative units are collectively classified as ‘urban areas’.

Analiza zaklasyfikowania gmin województwa śląskiego do określonej kategorii DEGURBA najlepiej ilustruje dysproporcje w rozmieszczeniu ludności. W 2024 r. ponad połowa ludności województwa śląskiego (51,3%) skupiała się na 12,8% jego powierzchni – zaklasyfikowanej do kategorii „miasta”, zaś na ponad połowie powierzchni (54,4%) obejmującej „obszary wiejskie” zamieszkiwało zaledwie 13,6% ogółu ludności województwa (jest to niemal cała północna część województwa śląskiego oraz jego zachodnie i południowe obrzeża).

The classification of the gminas in the Śląskie Voivodship according to DEGURBA categories clearly illustrates the disproportionate population distribution. In 2024, more than half of the voivodship's population (51.3%) was concentrated in just 12.8% of its area classified as urban. Meanwhile, only 13.6% of the total population lived in the remaining 54.4% of the voivodship's area, classified as rural, which predominantly covers the northern part of the voivodship and its western and southern outskirts.

Mapa 6. Typy gmin zgodnie ze stopniem urbanizacji (DEGURBA) w 2024 r.

Map 6. Types of gmina according to degree of urbanisation (DEGURBA) in 2024

Rozdział 2

Struktura ludności według płci i wieku

W województwie śląskim od lat utrzymuje się przewaga liczebna kobiet nad mężczyznami. W końcu 2024 r. kobiety stanowiły 51,9% mieszkańców województwa, a udział ten w latach 2019–2024 zmienił się nieznacznie (wzrost o 0,1 p. proc.). Współczynnik feminizacji w badanym okresie stopniowo wzrastał z 107,5 w 2019 r. do 108,0 w 2024 r. W kraju współczynnik feminizacji również wzrósł na przestrzeni omawianego okresu, z 106,7 w 2019 r. do 107,0 w 2024 r.

Współczynnik feminizacji to liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.

Na wsi w porównaniu z miastami, występuje mniejsza przewaga liczebna kobiet nad mężczyznami. W końcu 2024 r. współczynnik feminizacji na wsi wynosił 103,4, natomiast w miastach 109,6.

Chapter 2

Structure of population by sex and age

In the Śląskie Voivodship, women have consistently outnumbered men by a significant margin over recent years. By the end of 2024, women represented 51.9% of the voivodship's population, marking a slight increase of 0.1 percentage points compared with 2019. The feminisation ratio increased gradually over the period under review, rising from 107.5 in 2019 to 108.0 in 2024. Nationally, the feminisation ratio rose from 106.7 in 2019 to 107.0 in 2024 over the corresponding period.

The **feminisation ratio** is defined as the number of women per 100 men.

Compared with urban areas, rural areas have a smaller proportion of women relative to men, with a female-to-male ratio of 103.4 in 2024 for rural areas and 109.6 for urban areas.

Tabela 2. Współczynnik feminizacji według biologicznych grup wieku i miejsca zamieszkania
Stan w dniu 31 grudnia
Table 2. Feminisation ratio by biological age groups and place of residence
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ogółem Total	107,5	107,6	107,8	107,9	108,0	108,0
0–14 lat	95,2	95,2	95,1	95,1	95,0	94,9
15–64	100,7	100,5	100,4	100,3	100,1	100,0
65 lat i więcej and more	148,2	149,2	149,5	149,0	148,4	147,8
Miasta Urban areas	108,7	109,0	109,2	109,3	109,4	109,6
Wieś Rural areas	103,7	103,3	103,4	103,4	103,5	103,4

Wartość współczynnika feminizacji wzrasta wraz z wiekiem. W pięcioletnich przedziałach wieku, ostatnią grupą w której odnotowano przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami była grupa 45–49 lata (współczynnik feminizacji wynosił 99,4). W grupie 50–54 lata wystąpiła już przewaga liczebna kobiet nad mężczyznami, współczynnik feminizacji w tej grupie wynosił 101,8. Konsekwencją nadumieralności mężczyzn powyżej poziomu umieralności kobiet w starszych grupach wieku i krótszego przeciętnego dalszego trwania życia mężczyzn niż kobiet są coraz wyższe współczynniki feminizacji. W populacji osób w wieku sędziwym (80 lat i więcej) na 100 mężczyzn przypadało 205 kobiet.

The rate of feminisation increases with age. Among the five-year age brackets, the last group in which men outnumbered women was the 45–49 age group, with a feminisation ratio of 99.4. By the 50–54 age group, women had a numerical advantage over men, with a feminisation ratio of 101.8. Due to higher male mortality rates in older age groups and a shorter life expectancy for men than for women, feminisation ratios increase progressively with age. Among the oldest population (80 years and over), there were 205 women for every 100 men.

Tablica 3. Współczynnik feminizacji według grup wieku w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Table 3. Feminisation ratio by age groups in 2024
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
Ogółem Total	108,0	109,9	103,4
0–4 lata	95,1	94,8	95,8
5–9	94,6	94,8	94,2
10–14	95,2	95,0	95,6
15–19	96,0	96,0	95,9
20–24	96,7	97,4	94,9
25–29	96,2	97,9	91,2
30–34	96,6	97,0	95,5
35–39	97,7	97,3	99,0
40–44	97,4	97,4	97,3
45–49	99,4	100,0	97,5
50–54	101,8	102,6	99,4
55–59	106,0	107,6	101,5
60–64	111,7	114,3	104,0
65–69	123,8	128,1	109,9
70–74	138,9	142,9	124,6
75–79	153,9	156,8	142,5
80–84	185,0	186,7	178,6
85 lat i więcej and more	230,1	227,0	242,5

Biorąc pod uwagę pojedyncze roczniki wieku, stała liczebna przewaga kobiet nad mężczyznami w województwie rozpoczyna się od osób w wieku 48 lat (z wyjątkiem osób w wieku 50 lat, w tym roczniku występuje przewaga mężczyzn), przy czym w miastach również w wieku 48 lat (oprócz osób w wieku 44 lat), a na wsi – 53 lat (oprócz osób w wieku 39 lat).

Podobnie jak w 2019 r. we wszystkich powiatach wystąpiła przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. Najwyższy współczynnik feminizacji odnotowano w: Częstochowie – 114,1, Sosnowcu – 113,2 i Katowicach – 112,1 natomiast najniższy w powiatach: bieruńsko-lędzkim – 103,0, lublinieckim – 103,2 oraz kłobuckim – 103,3.

W tabeli 4. przedstawiono wybrane wskaźniki demograficzne dla województwa śląskiego i Polski. Wskaźniki te w badanym okresie wykazywały tendencję rosnącą zarówno dla województwa, jak i dla kraju, co świadczy o postępującym starzeniu się ludności obu populacji.

When considering individual birth cohorts, women have a consistent numerical advantage over men in the voivodship, starting with those aged 48 (except for those aged 50, where there is a male predominance). This advantage applies to those aged 48 in urban areas (except for those aged 44) and to those aged 53 in rural areas (except for those aged 39).

As in 2019, there was a surplus of women over men in all powiats. The highest feminisation rates were recorded in Częstochowa (114.1), Sosnowiec (113.2) and Katowice (112.1), while the lowest were in bieruńsko-lędzki (103.0), lubliniecki (103.2) and kłobucki powiat (103.3).

Table 4 presents selected demographic indicators for the Śląskie Voivodship and Poland. During the analysed period, these indicators showed an increasing trend for both the voivodship and the country as a whole, indicating progressive ageing in both populations.

Tablica 4. Wybrane wskaźniki demograficzne
Stan w dniu 31 grudnia
Table 4. Selected demographic rates
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Mediana wieku Median age						
Polska Poland	41,3	41,6	41,9	42,3	42,8	43,3
Śląskie	42,7	43,0	43,4	43,8	44,3	44,8
Współczynnik starości demograficznej w % Rate demographic of ageing in %						
Polska Poland	18,1	18,5	18,9	19,5	20,1	20,6
Śląskie	19,2	19,6	20,1	20,7	21,3	21,9
Indeks starości Ageing ratio						
Polska Poland	118,0	118,7	121,5	126,4	133,2	140,7
Śląskie	132,1	132,5	135,8	141,4	149,5	158,4
Współczynnik obciążenia demograficznego Age dependency ratio						
Polska Poland	66,7	68,3	69,3	70,4	71,2	71,7
Śląskie	67,7	69,5	70,7	71,8	72,9	73,6
Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego Intergenerational support indicator						
Polska Poland	10,9	11,1	11,2	11,4	11,7	12,0
Śląskie	9,9	9,8	10,1	10,5	11,1	11,6

Mediana wieku (wiek środkowy) ludności wskazuje przeciętny wiek osób w danej zbiorowości (np. zamieszkującej określone terytorium). Wartość mediany wyznacza granicę wieku, którą połowa osób w danej zbiorowości już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

The median age of a population indicates the central age of people in a particular community (for example, those living in a specific geographical area). The median age is the age at which half of the population is younger and half is older.

W latach 2019–2024 wiek środkowy mieszkańców województwa śląskiego przesunął się o ponad dwa lata i w 2024 r. wynosił 44,8 roku. Przeciętnie ludność województwa była starsza o 1,5 roku od ludności Polski. Ludność w miastach była starsza niż na wsi, w omawianym okresie różnica między nimi zmniejszyła się o 0,2 roku. Statystyczny mężczyzna był młodszy od kobiety o ponad 3 lata i ta różnica nie zmieniła się znaczenie względem 2019 r.

Between 2019 and 2024, the median age of the population of the Śląskie Voivodship increased by more than two years, reaching 44.8 years in 2024. On average, the population of the voivodship was 1.5 years older than that of Poland. The urban population was older than the rural population, with the age gap decreasing by 0.2 years during this period. On average, men were more than three years younger than women, and this difference remained essentially unchanged compared with 2019.

Tablica 5. Mediana wieku ludności według płci i miejsca zamieszkania

Stan w dniu 31 grudnia

Table 5. Median age of population by sex and place of residence
As of 31 December

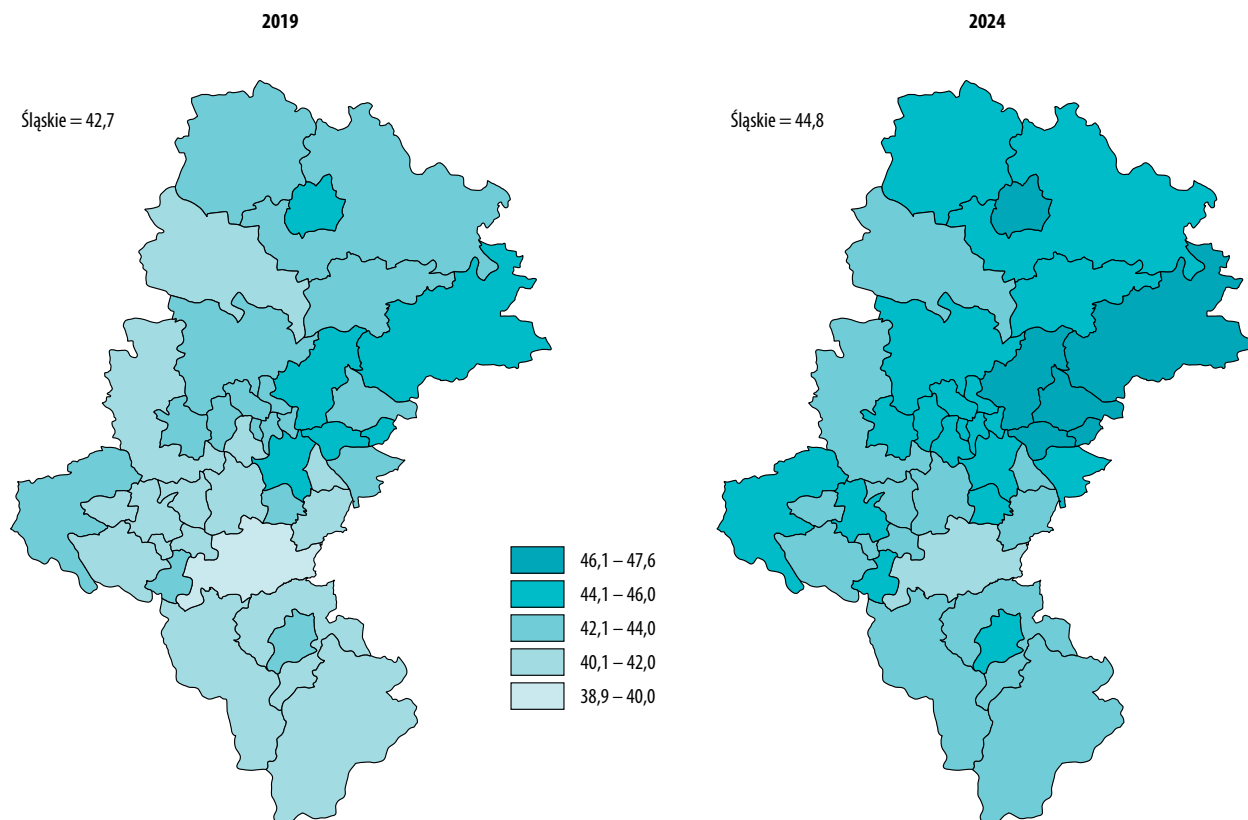
Wyszczególnienie Specification	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ogółem Total	42,7	43,0	43,4	43,8	44,3	44,8
mężczyźni males	41,0	41,3	41,7	42,1	42,6	43,1
kobiety females	44,5	44,8	45,1	45,5	46,0	46,5
Miasta Urban areas	43,3	43,5	43,9	44,3	44,8	45,3
mężczyźni males	41,4	41,7	42,0	42,5	42,9	43,4
kobiety females	45,2	45,5	45,8	46,2	46,7	47,2
Wieś Rural areas	40,9	41,4	41,7	42,1	42,6	43,1
mężczyźni males	39,7	40,2	40,5	40,9	41,4	41,9
kobiety females	42,1	42,7	42,9	43,3	43,8	44,3

Wiek środkowy ludności największe wartości osiągnął w: Częstochowie – 47,6 roku (w 2019 r. – 45,3 roku), Sosnowcu – 47,4 roku (45,4 roku) oraz powiecie zawierciańskim – 46,9 roku (44,3 roku). Najniższą medianą wieku charakteryzowały się powiaty: pszczyński – 41,3 roku (w 2019 r. – 38,9 roku), bieruńsko-lędzki – 42,1 roku (40,1 roku) oraz rybnicki – 42,3 roku (40,2 roku).

The median age of the population reached the highest values in Częstochowa (47.6 years; 45.3 years in 2019), Sosnowiec (47.4 years; 45.4 years) and zawierciański powiat (46.9 years; 44.3 years). The lowest median ages were recorded in the following powiats: pszczyński (41.3 years; 38.9 years in 2019), bieruńsko-lędzki (42.1 years; 40.1 years) and rybnicki (42.3 years; 40.2 years).

Mapa 7. Mediana wieku ludności według powiatów

Stan w dniu 31 grudnia

Map 7. Median age of population by powiat
As of 31 December

Współczynnik starości demograficznej to udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.

W 2024 r. w województwie śląskim osoby w wieku 65 lat i więcej stanowiły 21,9% ogólnej liczby ludności (w kraju – 20,6%), tj. o 2,7 p. proc. więcej niż w 2019 r. Współczynnik starości demograficznej był wyższy w miastach (23,0%) niż na wsi (18,7%).

Biorąc pod uwagę powiaty odsetek osób w wieku 65 lat i więcej kształtował się w przedziale od 16,8% w powiecie pszczyńskim do 26,7% w Sosnowcu. Na przestrzeni lat 2019–2024 omawiany współczynnik w największym stopniu wzrósł w: Dąbrowie Górniczej (o 4,6 p. proc.), Tychach (o 4,5 p. proc.) oraz w Częstochowie i powiecie myszkowskim (po 3,9 p. proc.).

Rate of demographic ageing – The proportion of the population aged 65 years and over relative to the total population.

In 2024, people aged 65 years and over accounted for 21.9% of the total population in the Śląskie Voivodship (compared with 20.6% nationally), representing an increase of 2.7 percentage points since 2019. The rate of demographic ageing was higher in urban areas (23.0%) than in rural areas (18.7%).

Among powiats, the proportion of people aged 65 years and over ranged from 16.8% in the pszczyński powiat to 26.7% in Sosnowiec. Between 2019 and 2024, the proportion increased most notably in Dąbrowa Górnicza (by 4.6 percentage points), Tychy (4.5 percentage points), and in Częstochowa and the myszkowski powiat (3.9 percentage points each).

Wykres 2. Współczynnik starości demograficznej według powiatów

Stan w dniu 31 grudnia

Graph 2. Rate of demographic ageing by powiat
As of 31 December

Indeks starości to relacja pokoleniowa dziadków i wnuczków, tj. liczba osób w wieku 65 i więcej lat przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.

The **ageing ratio** is defined as the number of people aged 65 years and over per 100 people aged 0 to 14 years. This indicator reflects the demographic balance between older and younger age groups.

W 2024 r. indeks starości w województwie śląskim wynosił 158 osób (w kraju 141 osób), tzn. że średnio na 100 wnuków przypadało 158 dziadków lub babć.

Występowało znaczne zróżnicowanie tego wskaźnika według powiatów od 98 osób w powiecie pszczyńskim do 234 osób w Sosnowcu (w 2019 r. odpowiednio 78 i 185 osób). Wśród 36 powiatów indeks starości powyżej 100 odnotowano w 35 powiatach.

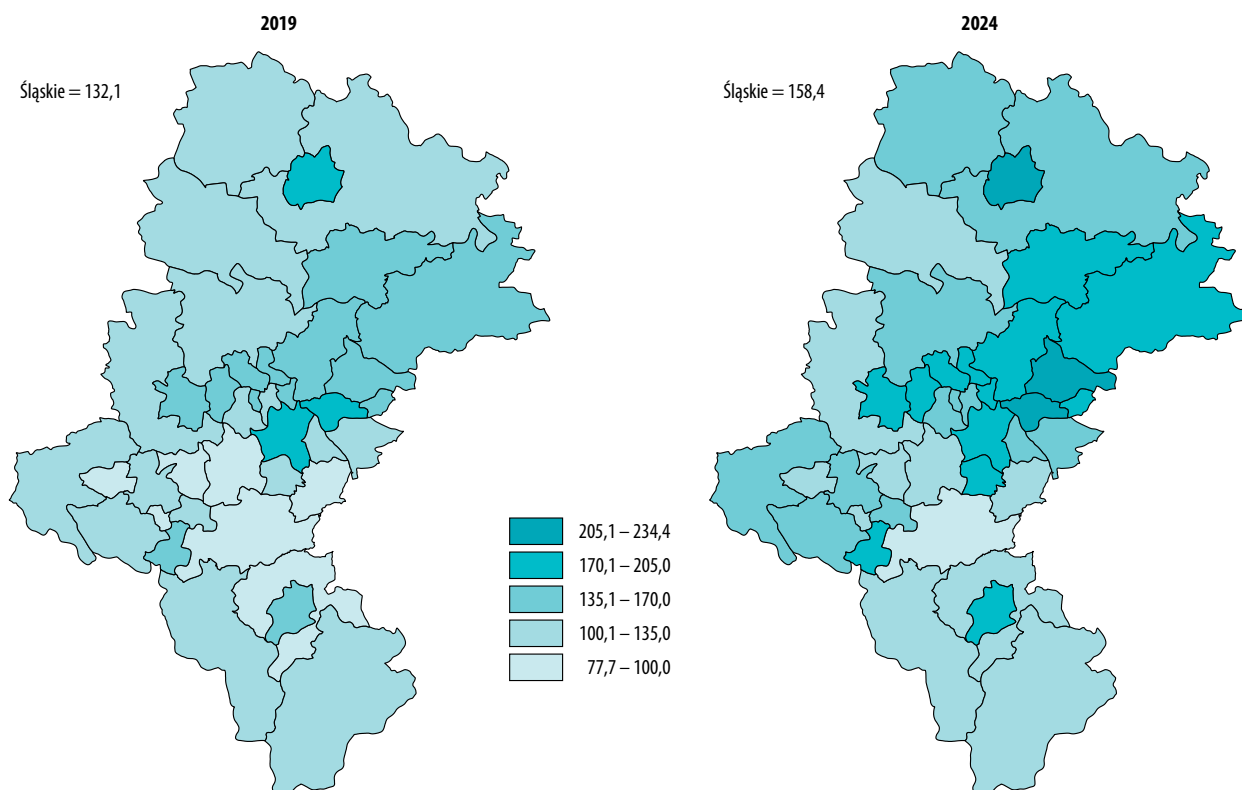
In 2024, the ageing ratio in the Śląskie Voivodship was 158 people aged 65 and over per 100 people aged 0 to 14, on average across the powiats (an ageing ratio of 141 in 2019).

The ratio varied considerably by powiat, ranging from 98 people in the pszczyński powiat to 234 people in Sosnowiec (78 and 185 respectively in 2019). An ageing ratio above 100 was recorded in 35 of the 36 powiats.

Mapa 8. Indeks starości według powiatów

Stan w dniu 31 grudnia

Map 8. Ageing ratio by powiat
As of 31 December

Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego to liczba osób w wieku 85 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 50–64 lata.

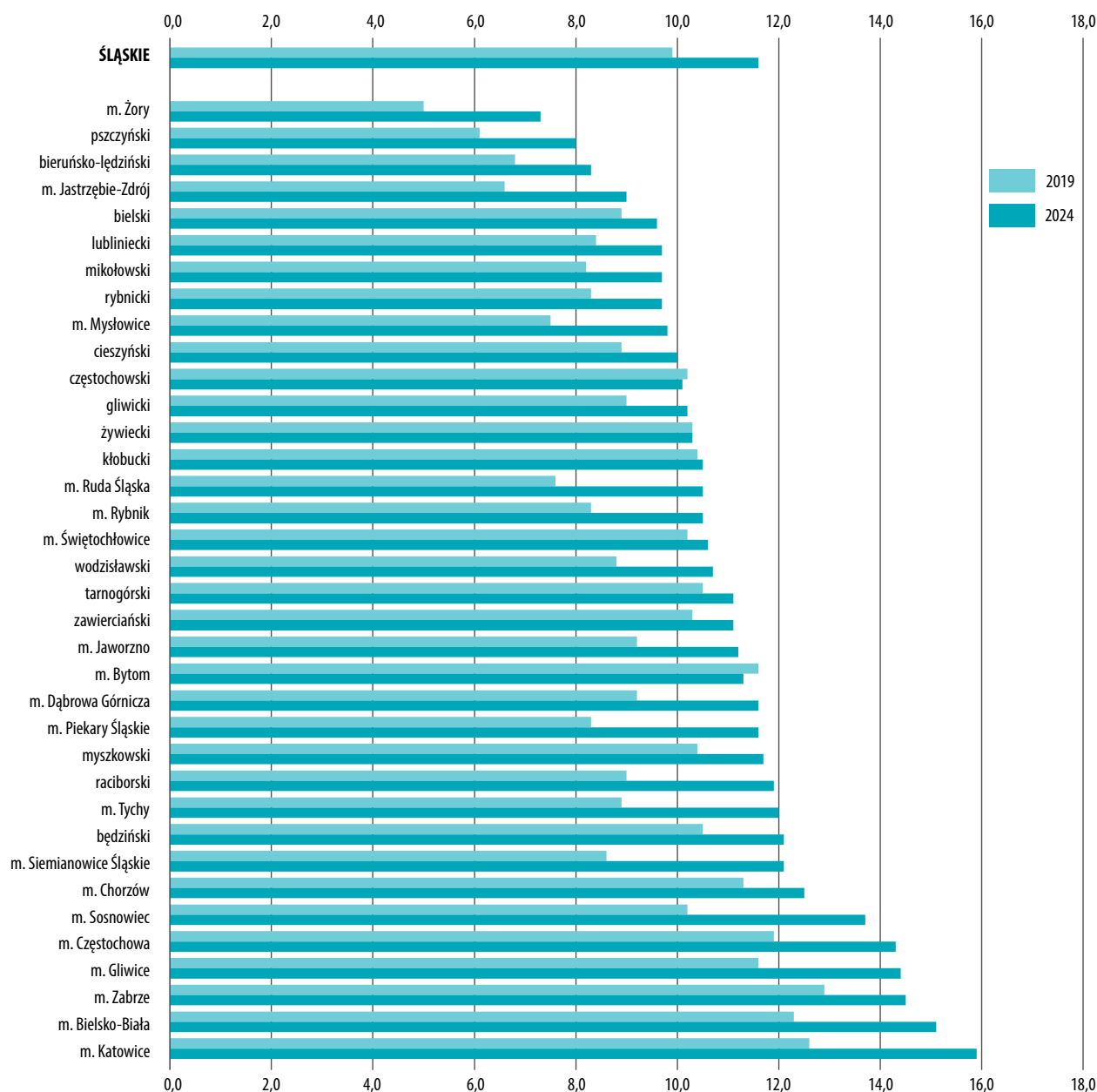
Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego wynosił 12 osób (tak samo w kraju). W latach 2019–2024 wartość wskaźnika wzrosła o 2 osoby. Obserwowano duże zróżnicowanie przestrzenne tego wskaźnika, który w Żorach wynosił 7 osób, natomiast w Katowicach 16 osób. W 2019 r. wartości wskaźnika były niższe w każdym z powiatów i mieściły się w przedziale od 5 osób w Żorach do 13 osób w Zabrzu i Katowicach.

The **intergenerational support indicator** is defined as the number of people aged 85 years and over per 100 people aged 50 to 64 years.

The intergenerational support indicator was 12 people, which matched the national rate. Between 2019 and 2024, this figure increased by two people. Significant spatial variation in this indicator was observed, ranging from seven people in Żory to 16 people in Katowice. In 2019, the indicator's values were lower in each powiat, ranging from five people in Żory to 13 people in Zabrze and Katowice.

Wykres 3. Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego według powiatów
Stan w dniu 31 grudnia

Graph 3. Intergenerational support indicator by powiat
As of 31 December

Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w 2024 r. wynosiła 731,4 tys. osób i w porównaniu z 2019 r. spadła o 5,3%. Udział ludności w tej grupie wieku w ludności ogółem w województwie kształtował się na poziomie 17,0% (w kraju – 18,0%).

In 2024, the pre-working-age population was 731.4 thousand, representing a 5.3% decrease compared with 2019. This age group accounted for 17.0% of the total population in the voivodship (compared with 18.0% nationally).

Ludność w wieku produkcyjnym liczyła 2 472,7 tys. osób, tj. o 8,2% mniej niż w 2019 r., a jej udział w ludności ogółem wynosił 57,6% (w kraju – 58,2%). Zmniejszyła się zarówno liczba ludności w wieku mobilnym – o 12,9%, jak i niemoobilnym – o 0,8%.

Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wyniosła 1 087,4 tys. i wzrosła w omawianym okresie o 3,5%. Udział tej grupy w ogólnej liczbie ludności w 2024 r. wynosił 25,3% (w kraju 23,8%).

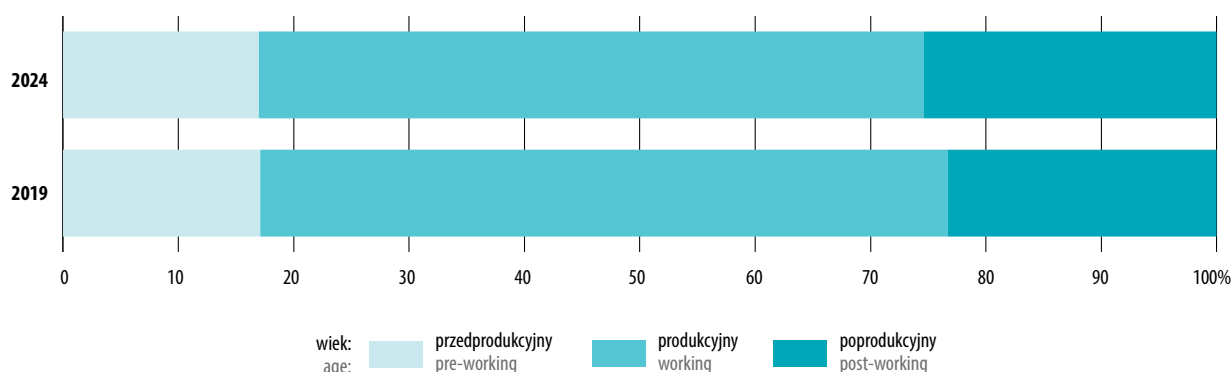
The working-age population numbered 2,472.7 thousand – 8.2% fewer than in 2019 – accounting for 57.6% of the total population (nationally, this figure was 58.2%). There was a decrease in both the mobile working-age population (by 12.9%) and the non-mobile working-age population (by 0.8%).

The post-working age population increased by 3.5% over the period under review, reaching 1,087.4 thousand. This population accounted for 25.3% of the total population in 2024 (compared with 23.8% nationally).

Wykres 4. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku

Stan w dniu 31 grudnia

Graph 4. Structure of population by economic age groups
As of 31 December

Współczynnik obciążenia demograficznego (w odniesieniu do ekonomicznych grup wieku) to relacja między liczbą ludności w wieku nieprodukcyjnym (tj. przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) na 100 osób w wieku produkcyjnym.

The dependency ratio (in relation to economic age groups) is the number of people of non-working age – that is, those in pre-working and post-working age groups – per 100 people of working age.

Współczynnik obciążenia demograficznego osiągnął wartość 73,6 (w kraju – 71,7) i w latach 2019–2024 uległ zwiększeniu o 5,9 punktu. Biorąc pod uwagę współczynniki cząstkowe, na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 30 osób w wieku przedprodukcyjnym i 44 osoby w wieku poprodukcyjnym.

The dependency ratio was 73.6 (compared with a national rate of 71.7), representing an increase of 5.9 percentage points between 2019 and 2024. Considering the age-specific components, there were 30 people of pre-working age and 44 people of post-working age for every 100 people of post-working age.

W przekroju terytorialnym według powiatów wartość tego współczynnika była zróżnicowana i wynosiła od 68,4 w Chorzowie do 80,9 w Częstochowie. W 13 powiatach współczynnik osiągnął wartość powyżej, a w 23 poniżej średniej wojewódzkiej.

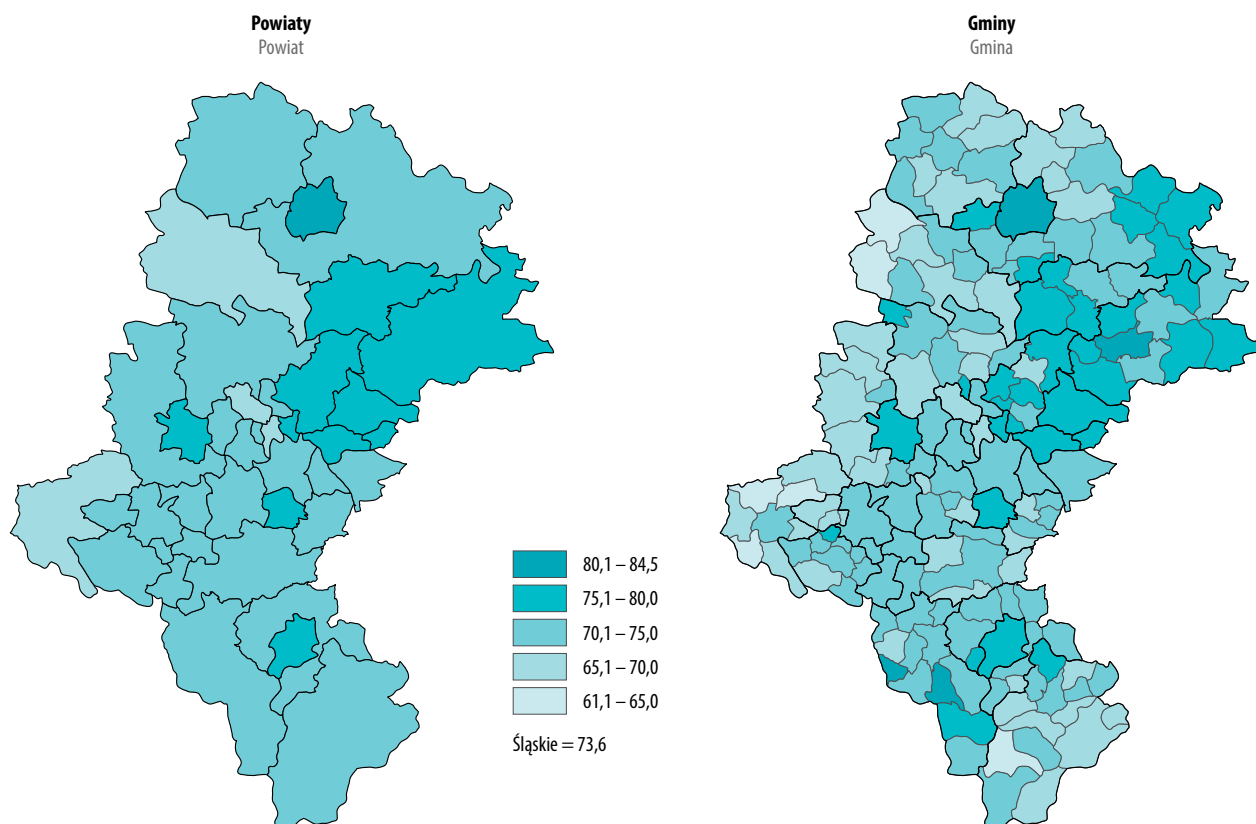
The ratio varied across the powiats, ranging from 68.4 in Chorzów to 80.9 in Częstochowa. In 13 powiats, the ratio was above the voivodship average, and in 23 it was below.

W porównaniu z 2019 r. wartość współczynnika była niższa tylko w Chorzowie (o 0,2 punktu), natomiast w pozostałych powiatach odnotowano wzrost. W największym stopniu współczynnik wzrósł w powiecie pszczyńskim (o 9,7 punktu), natomiast w najmniejszym w Katowicach (o 1,2 punktu).

Compared with 2019, the dependency ratio decreased only in Chorzów (by 0.2 percentage points), while all other powiats recorded an increase. The largest increase occurred in the pszczyński powiat (by 9.7 points), and the smallest in Katowice (by 1.2 points).

Mapa 9. Współczynnik obciążenia demograficznego w 2024 r.

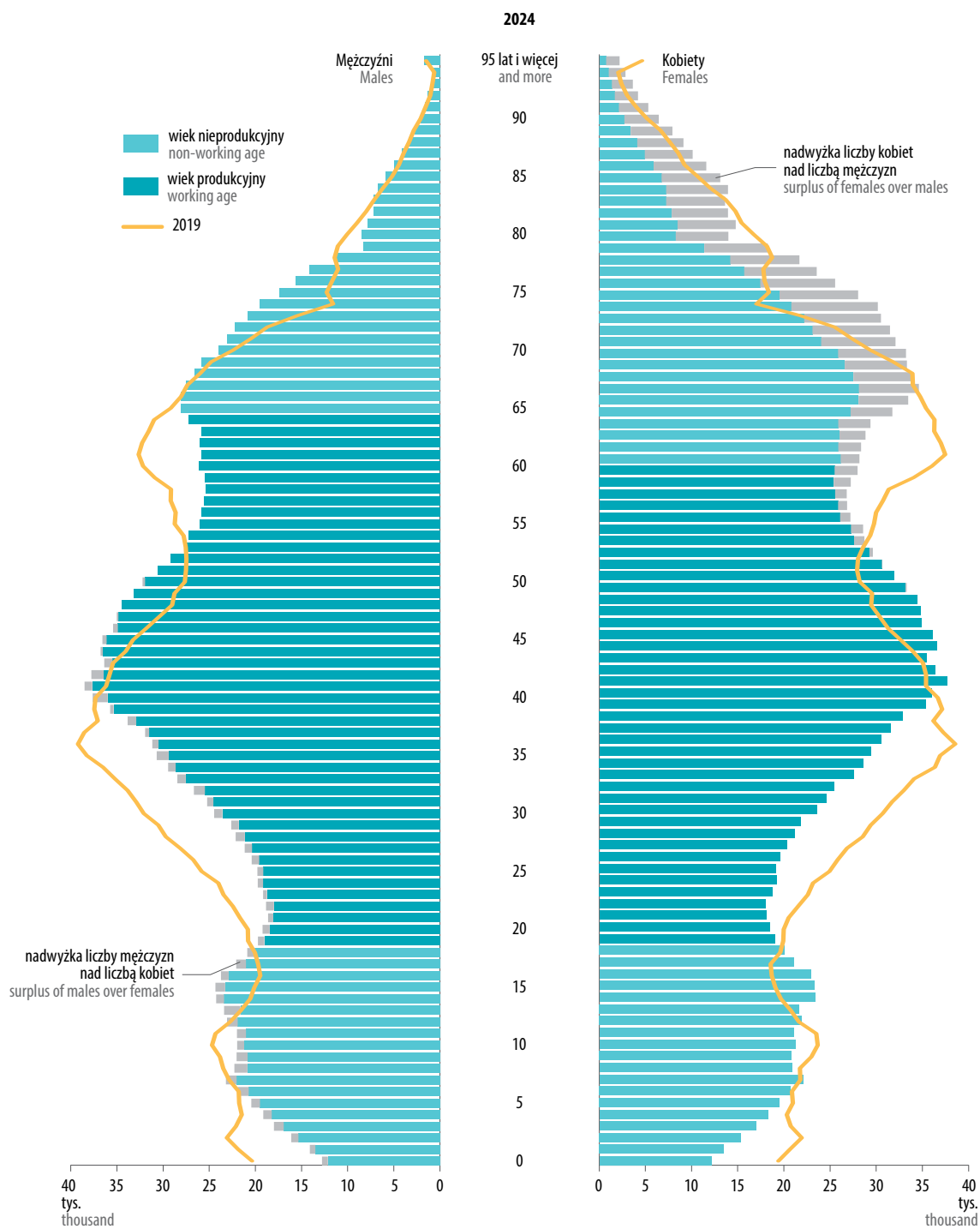
Stan w dniu 31 grudnia

Map 9. Age dependency ratio in 2024
As of 31 December

Biorąc pod uwagę poziom terytorialny według gmin (z wyłączeniem miast na prawach powiatu), wartość współczynnika obciążenia demograficznego wahała się od 61,1 w gminie Pawonków do 84,5 w gminie Ustroń. Na przestrzeni lat 2019–2024 we wszystkich gminach odnotowano wzrost omawianego wskaźnika, największy w gminie Miedźna (o 16,8 punktu), a najmniejszy w gminie Świnna (o 2,1 punktu).

At the territorial level of gminas (excluding cities with powiat status), the dependency ratio ranged from 61.1 in Pawonków to 84.5 in Ustroń. Between 2019 and 2024, all gminas recorded an increase in the ratio, with the largest increase occurring in Miedźna (16.8 percentage points) and the smallest in Świnna (2.1 percentage points).

Wykres 5.   Ludność według płci i wieku
Stan w dniu 31 grudnia
Graph 5.   Population by sex and age
As of 31 December

Do przedstawienia procesów starzenia się społeczeństwa w układzie terytorialnym zastosowano typologię powiatów i gmin uzyskaną przy wykorzystaniu **trójkąta Osanna**.

Trójkąt Osanna zbudowano w układzie współrzędnych, którego osiami są boki trójkąta równobocznego charakteryzujące jedną z cech. Osie wyskalowane są od 0% do 100%. W przypadku analizy starzenia się społeczeństwa wykorzystano udziały ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem danej jednostki terytorialnej i odniesiono je do wartości przeciętnych w województwie. W efekcie charakter struktury wieku danej jednostki terytorialnej wyraża położenie odpowiadającego jej punktu, który znajduje się w miejscu przecięcia trzech linii równoległych (wyznaczoną przeciętną wartością dla całego województwa) do trzech boków trójkąta. Trójkąt ten podzielono na sześć typów określających etapy rozwoju struktury wieku ludności. Dla każdego powiatu (gminy) jako kryterium podziału ludności zastosowano przeciętne udziały poszczególnych grup wiekowych osób (położenie punktu wewnątrz trójkąta informuje o udziale poszczególnych grup wieku w ogólnej liczbie ludności). Typy wieku ludności pogrupowano klasyfikując powiaty (gminy) według struktur wieku ludności jako młode demograficznie, stabilne demograficznie, starzejące się demograficznie.

W 2024 r. (podobnie jak w 2019 r.) według typologii trójkąta Osanna województwo śląskie zaklasyfikowane zostało do typu jednostek starzejących się demograficznie (typ VI). Wynika to z wyższego udziału osób w wieku poprodukcyjnym od przeciętnego w kraju (w 2024 r. 25,3% w województwie śląskim wobec 23,8% w kraju) oraz niższego udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym (17,0% wobec 18,0%) i jednocześnie niższego udziału ludności w wieku produkcyjnym (57,6% wobec 58,2%).

Klasyfikacja powiatów według typologii trójkąta Osanna w 2024 r. nie zmieniła się znacząco w porównaniu z 2019 r. Spośród 36 powiatów województwa w 2024 r. – 17 należało do jednostek terytorialnych młodych demograficznie (w 2019 r. – 16), co oznacza że udział osób w wieku przedprodukcyjnym był większy, a udział ludności w wieku poprodukcyjnym mniejszy od przeciętnego w województwie. Były to m.in. powiaty: pszczyński, bielski, rybnicki oraz Mysłowice. Do typów oznaczających starzenie się demograficzne należało 13 powiatów (podobnie jak w 2019 r.), m.in.: Dąbrowa Górnicza, Częstochowa, Sosnowiec, Gliwice oraz powiat będziński. Pozostałe 6 powiatów charakteryzowało się stabilizacją demograficzną (w 2019 r. – 7), m.in.: Tychy, Chorzów, Świętochłowice, Bytom i powiat raciborski.

A typology of powiats and gminas, developed using Osann's triangle, was employed to illustrate population ageing within the territorial system.

Osann's triangle was constructed using a coordinate system in which the axes represent the sides of an equilateral triangle, each corresponding to one demographic characteristic. The axes were scaled from 0% to 100%. For the purpose of analysing population ageing, the proportions of each age group in the total population of a given territorial unit were used and compared with voivodship-level averages. The age structure of a particular territorial unit is therefore represented by the location of a point at the intersection of three lines drawn parallel to the sides of the triangle, each determined by the voivodship average. The triangle was divided into six zones, corresponding to typological stages in the development of the population age structure. For each powiat or gmina, the average share of the relevant age groups was used as the criterion for classifying the population (the position of a point within the triangle reflects the relative share of each age group in the total population). Population age types were grouped by classifying powiats and gminas as demographically young, stable, or ageing, based on their internal age structures.

According to Osann's triangle typology, in 2024 (as in 2019), the Śląskie Voivodship was classified as a demographically ageing unit (type VI). This classification reflects a higher proportion of people in the post-working-age group than the national average (25.3% in the voivodship compared with 23.8% nationally), alongside a lower proportion of the population in the pre-working-age group (17.0% compared with 18.0%) and a lower proportion in the working-age group (57.6% compared with 58.2%).

Compared to 2019, the classification of powiats according to Osann's triangle typology in 2024 remained largely unchanged. Of the 36 powiats in the voivodship in 2024, 17 were classified as demographically young territorial units (compared with 16 in 2019), indicating a higher proportion of people of pre-working age and a lower proportion of people of post-working age than the voivodship average. These included Mysłowice and the following powiats: pszczyński, bielski, and rybnicki. The units indicating demographic ageing comprised 13 powiats, the same number as in 2019. These included Dąbrowa Górnicza, Częstochowa, Sosnowiec, Gliwice, and the będziński powiat. The remaining six powiats were characterised by demographic stabilisation (seven in 2019), including Tychy, Chorzów, Świętochłowice, Bytom, and the raciborski powiat.

W latach 2019–2024 siedem powiatów zmieniło swój status – Jastrzębie-Zdrój z młodości demograficznej na stabilizację demograficzną, powiaty częstochowski i kłobucki ze stabilizacji demograficznej na młodość demograficzną, Bytom i Świętochłowice ze starzenia się demograficznego na stabilizację demograficzną oraz Bielsko-Biała i Jaworzno ze stabilizacji demograficznej na starzenie się demograficzne.

W 2024 r. spośród 167 gmin do młodych demograficznie zaklasyfikowano 103 jednostki (w 2019 r. – 91), natomiast do stabilnych demograficznie oraz starzejących się demograficznie odpowiednio 28 oraz 36 jednostek (w 2019 r. odpowiednio 38 i 38).

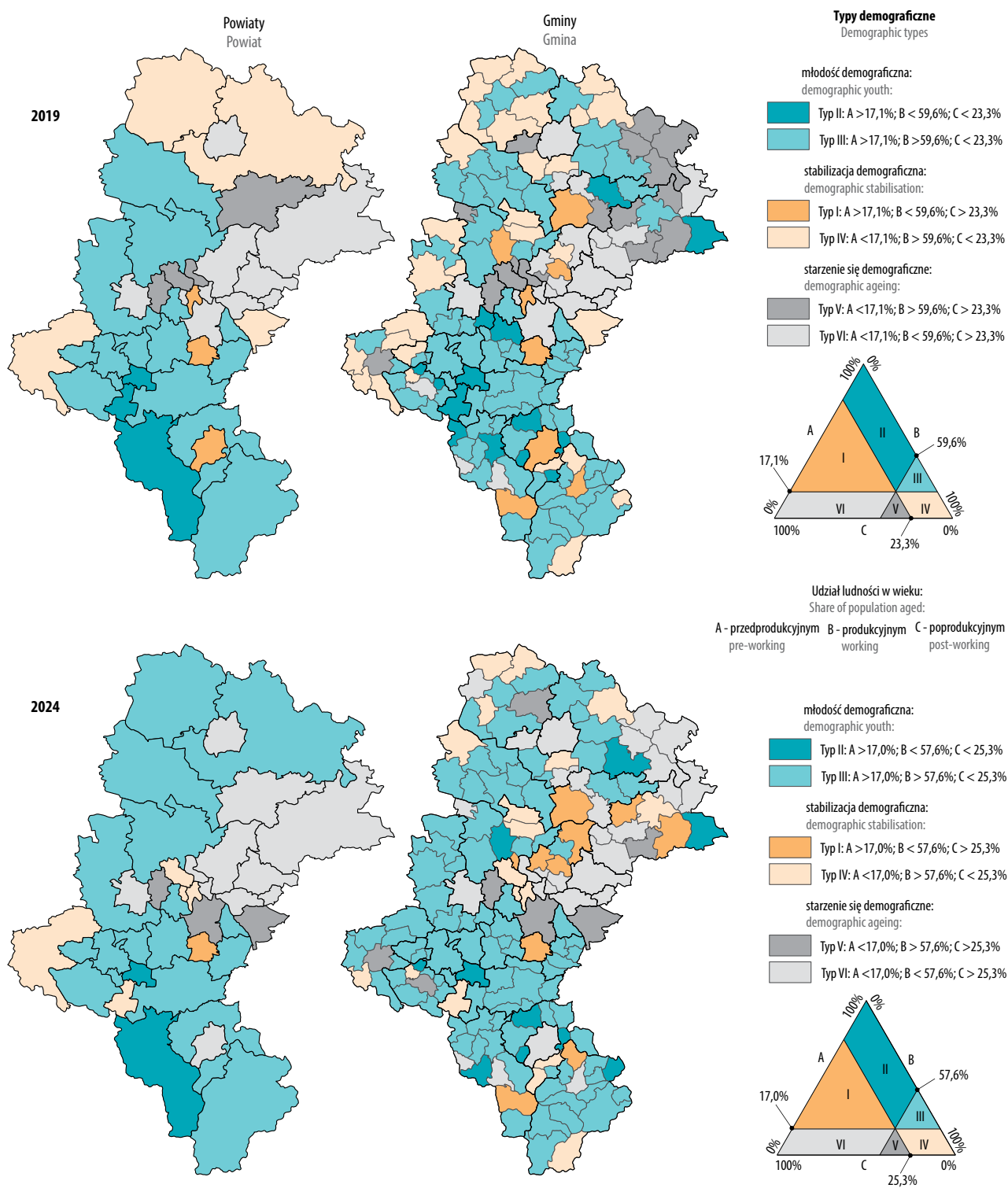
W latach 2019–2024 trzydzieści dwie gminy zmieniły swój status, w tym cztery z młodości demograficznej na stabilizację demograficzną, szesnaście ze stabilizacji demograficznej na młodość demograficzną, pięć ze stabilizacji demograficznej na starzenie się demograficzne oraz siedem ze starzenia się demograficznego na stabilizację demograficzną.

Between 2019 and 2024, the status of seven powiats changed: Jastrzębie-Zdrój changed from 'demographically young' to 'demographically stabilised'; częstochowski and kłobucki powiats changed from 'demographically stabilised' to 'demographically young'; the cities of Bytom and Świętochłowice changed from 'demographically ageing' to 'demographically stabilised'; and the cities of Bielsko-Biała and Jaworzno changed from 'demographically stabilised' to 'demographically ageing'.

By 2024, 103 out of 167 gminas were classified as demographically young (compared with 91 in 2019), while 28 and 36 were classified as demographically stable and ageing, respectively (compared with 38 and 38 respectively in 2019).

Between 2019 and 2024, 32 gminas changed their status, including four moving from 'demographically young' to 'demographically stable', 16 moving from 'demographically stable' to 'demographically young', five moving from 'demographically stable' to 'demographically ageing', and seven moving from 'demographically ageing' to 'demographically stable'.

Mapa 10. Klasyfikacja powiatów i gmin według ekonomicznych grup wieku – Trójkąt Osanna
 Map 10. Classification of powiat and gmina by economic age groups – Osann's Triangle

Rozdział 3

Ruch naturalny ludności

3.1. Małżeństwa

Analizując charakterystykę małżeństw zawieranych w województwie, obserwujemy niekorzystne trendy związane z procesami tworzenia rodzin. W 2024 r. zarejestrowano 15,2 tys. nowych małżeństw, o 6,0 tys. (o 28,3%) mniej niż w 2019 r.

Tablica 6.   Małżeństwa zawarte

Table 6.   Marriages contracted

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total			Współczynniki małżeństw Marriage rates	
	ogółem total	cywilne civil	wyznaniowe church or religious	na 1 000 ludności per 1,000 population	na 1 000 ludności w wieku 15 lat i więcej per 1,000 population aged 15 and more
OGÓŁEM TOTAL					
2019	21 132	9 733	11 399	4,67	5,46
2020	16 529	8 654	7 875	3,73	4,38
2021	19 088	9 931	9 157	4,35	5,10
2022	17 198	9 464	7 734	3,94	4,62
2023	16 048	9 487	6 561	3,70	4,33
2024	15 158	9 339	5 819	3,52	4,10
MIASTA URBAN AREAS					
2019	16 098	8 054	8 044	4,64	5,40
2020	12 572	7 089	5 483	3,72	4,34
2021	14 596	8 216	6 380	4,37	5,09
2022	13 182	7 864	5 318	3,98	4,63
2023	12 329	7 822	4 507	3,75	4,35
2024	11 791	7 788	4 003	3,62	4,18
WIEŚ RURAL AREAS					
2019	5 034	1 679	3 355	4,77	5,66
2020	3 957	1 565	2 392	3,77	4,52
2021	4 492	1 715	2 777	4,28	5,14
2022	4 016	1 600	2 416	3,83	4,60
2023	3 719	1 665	2 054	3,55	4,25
2024	3 367	1 551	1 816	3,22	3,83

Chapter 3

Vital statistics

3.1. Marriages

An analysis of marriages contracted in the voivodship reveals unfavourable trends related to family formation processes. In 2024, 15.2 thousand new marriages were registered, which is 6.0 thousand (28.3%) fewer than in 2019.

W miastach zawarto 11,8 tys. małżeństw (o 26,8% mniej niż w 2019 r.), a na wsi – 3,4 tys. (o 33,1% mniej). W relacji do 2023 r. liczba zawartych małżeństw obniżyła się o 5,5%, w miastach – o 4,4%, a na wsi – o 9,5%.

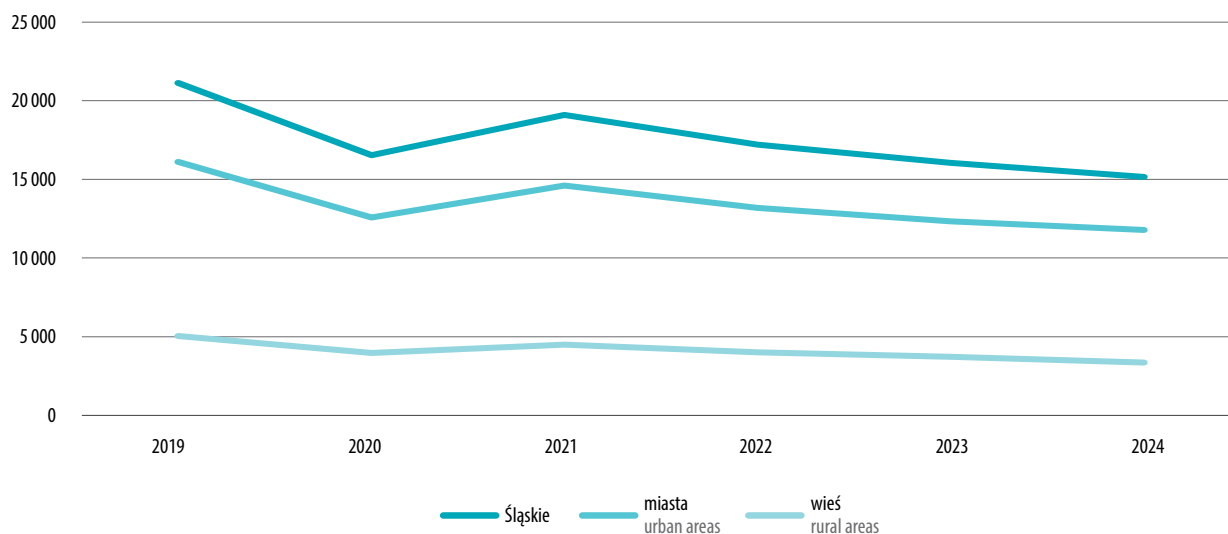
Of these, 11.8 thousand took place in urban areas (a 26.8% decrease compared to 2019) and 3.4 thousand in rural areas (a 33.1% decrease). Compared to 2023, the total number of marriages decreased by 5.5%, with decreases of 4.4% and 9.5% in urban and rural areas respectively.

Rok 2024 był rokiem o najniższej liczbie zawartych małżeństw w analizowanym okresie. Podobne tendencje notowane były we wszystkich województwach.

The year 2024 saw the fewest marriages of any year in the analysed period. Similar trends were observed across all voivodships.

Wykres 6. Małżeństwa zawarte według miejsca zamieszkania

Graph 6. Marriages contracted by place of residence

Spadek liczby zawieranych małżeństw wpłynął na zmianę współczynnika zawieranych małżeństw. Liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1 000 ludności zmniejszyła się z 4,67 w 2019 r. do 3,52 w 2024 r. W latach 2019 i 2020 częstość zawieranych małżeństw była wyższa na wsi niż w miastach województwa. Od 2021 r. nastąpiła zmiana, częściej zawierano małżeństwa w miastach, niż na wsi.

The decrease in the number of marriages has impacted the marriage rate. The number of marriages per 1,000 population fell from 4.67 in 2019 to 3.52 in 2024. Between 2019 and 2020, marriages were more common in rural areas than in the voivodship's cities. However, from 2021 onwards, more marriages were contracted in urban areas than in rural areas.

W porównaniu z 2023 r. liczba zawartych małżeństw zmniejszyła się w 30 powiatach województwa, w tym najwyższy spadek (o 25,4%) odnotowano w Siemianowicach Śląskich. Wzrost wystąpił w 6 powiatach, w tym najwyższy w Bielsku-Białej (o 13,6%). W relacji do 2019 r. spadek liczby zawieranych małżeństw dotyczył wszystkich powiatów, w tym najwyższy w powiecie zawierciańskim (o 41,3%).

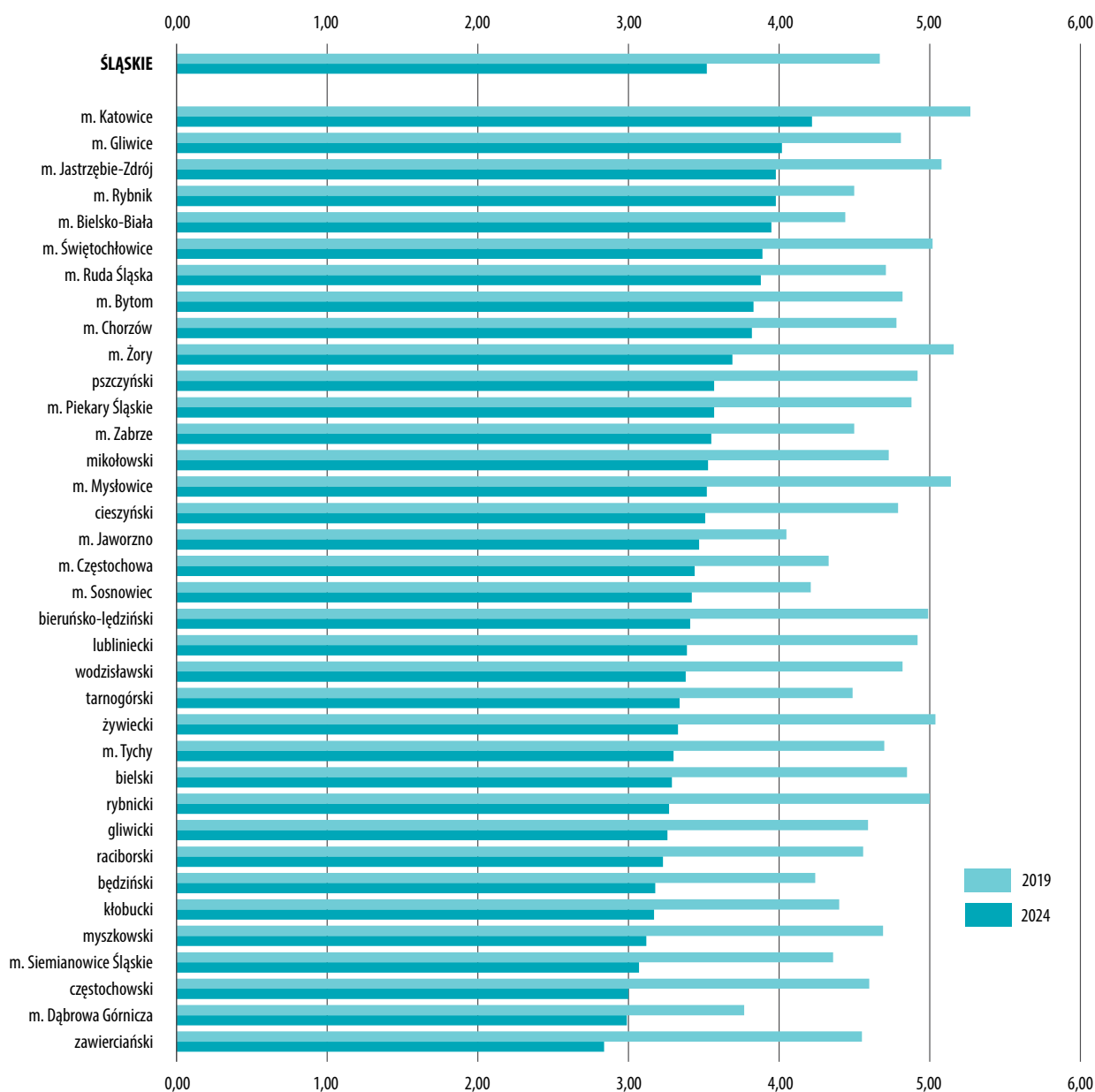
Compared to 2023, the number of marriages fell in 30 powiats in the voivodship. The highest decrease (25.4%) occurred in Siemianowice Śląskie. An increase occurred in six powiats, with Bielsko-Biała seeing the highest increase (13.6%). Compared to 2019, the number of marriages decreased in all powiats, with the largest decrease in the zawierciański powiat (41.3%).

W przeliczeniu na 1 000 ludności najczęściej zawartych małżeństw odnotowano w: Katowicach (4,22), Gliwicach (4,02), Jastrzębiu-Zdroju oraz Rybniku (po 3,98), natomiast najmniej w powiecie zawierciańskim (2,84), Dąbrowie Górniczej (2,99) oraz powiecie częstochowskim (3,00). Wyższą wartość wskaźnika od średniej w województwie odnotowano łącznie w 14 powiatach, natomiast niższą lub równą w 22 powiatach.

The highest number of marriages per 1,000 population was recorded in: Katowice (4.22), Gliwice (4.02) and Jastrzębie-Zdrój and Rybnik (3.98 each), while the lowest numbers were recorded in the zawierciański powiat (2.84), Dąbrowa Górnicza (2.99) and the częstochowski powiat (3.00). A higher index value than the voivodship average was recorded in 14 powiats, while a lower or equal value was recorded in the remaining 22.

Wykres 7. Małżeństwa zawarte na 1 000 ludności według powiatów

Graph 7. Marriages contracted per 1,000 population by powiat

W 108 gminach (64,7% wszystkich gmin województwa) odnotowano spadek liczby zawartych małżeństw w relacji do 2023 r. W 6 gminach liczba ta pozostała na tym samym poziomie, a w pozostałych 53 gminach – wzrosła. Natomiast w relacji do 2019 r. w 158 gminach odnotowano mniej zawartych małżeństw, w 3 gminach tyle samo, a w 6 gminach więcej.

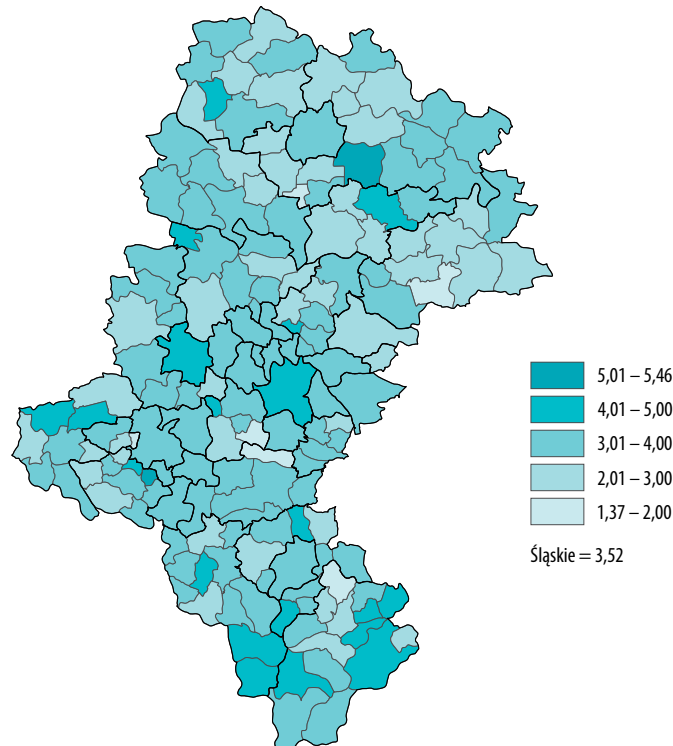
In 108 gminas (64.7% of all gminas in the voivodship), the number of marriages decreased compared to 2023. In 6 gminas, the number remained the same, while in the remaining 53, it increased. Conversely, compared to 2019, 158 gminas recorded fewer marriages, 3 the same number, while 6 recorded an increase.

W przekroju gmin, współczynnik natężenia małżeństw charakteryzowała większa rozpiętość niż notowana w powiatach. Najwięcej małżeństw na 1 000 ludności przypadało w gminach: Olsztyn (5,46), Marklowice (5,23) oraz Rudnik (4,80), a najmniej w gminie Starcza (1,37), Jejkowice (1,68) oraz Czernichów (1,74).

The marriage rate varied more widely across gminas than across powiats. The highest number of marriages per 1,000 population occurred in the following gminas: Olsztyn (5.46), Marklowice (5.23), and Rudnik (4.80). The lowest rates were found in Starcza (1.37), Jejkowice (1.68), and Czernichów (1.74).

Mapa 11. Małżeństwa zawarte na 1 000 ludności według gmin w 2024 r.

Map 11. Marriages contracted per 1,000 population by gmina in 2024

Na zawarcie małżeństwa najczęściej decydowały się pary, w których mąż był starszy od żony 1–2 lata (25,1% ogólnej liczby zawartych małżeństw), mąż był starszy od żony 3–5 lat (21,7%), mąż był starszy od żony 6–10 lat (13,4%). Małżonkowie w równym wieku stanowili 13,6%. Małżeństwa, w których żona była starsza od męża 1–2 lata stanowiły 11,1%.

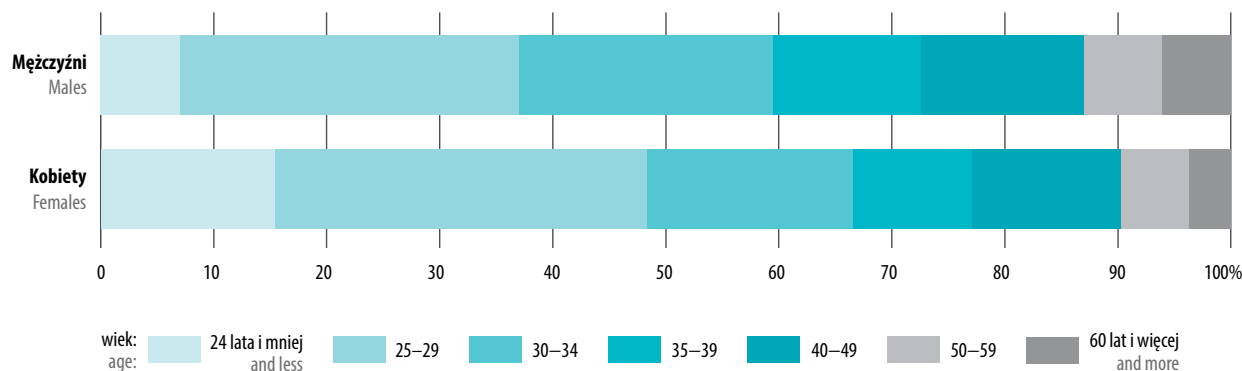
Zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn wstępujących w związek małżeński przeważały osoby w wieku 25–29 lat, odpowiednio 32,9% i 29,9%.

The most common age difference between spouses was when the husband was 1–2 years older than his wife (25.1% of marriages), followed by 3–5 years (21.7%) and 6–10 years (13.4%). Marriages between spouses of equal age accounted for 13.6%. Marriages in which the wife was 1–2 years older than the husband accounted for 11.1%.

Those entering into marriage were predominantly aged 25–29 years: 32.9% of men and 29.9% of women.

Wykres 8. Struktura małżeństw według wieku nowożeńców w 2024 r.

Graph 8. Structure of marriages by age of grooms and brides in 2024

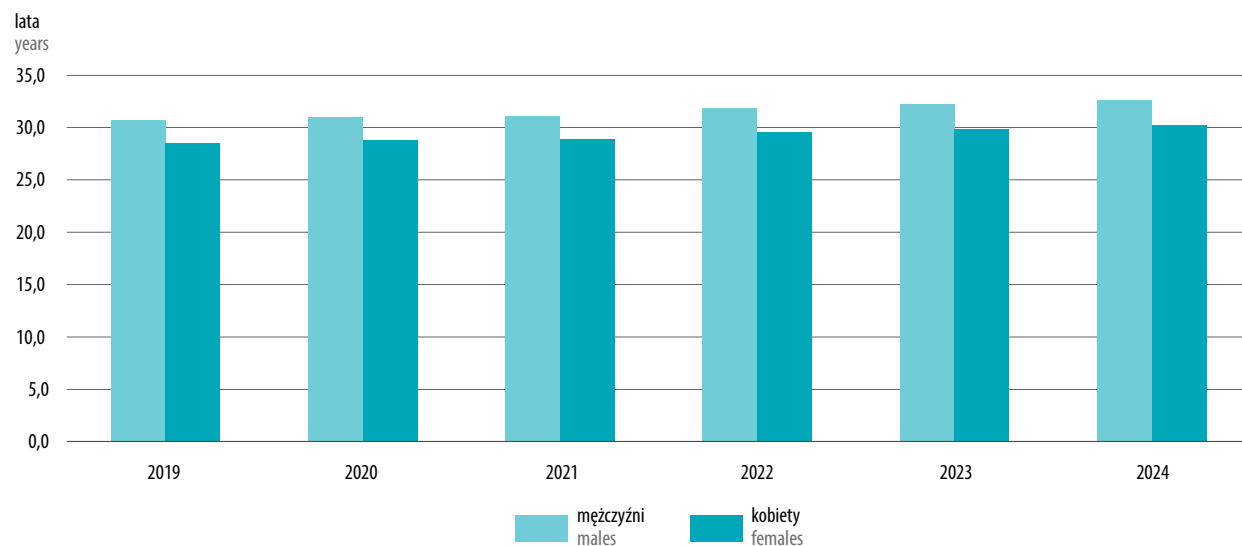

Sukcesywnie zwiększa się wiek osób zawierających związek małżeński. Mediana wieku mężczyzn w 2024 r. wyniosła 32,6 roku (w 2019 r. i 2023 r. – 30,7 i 32,2 roku), a wiek środkowy kobiet – 30,3 roku (w 2019 r. i 2023 r. – 28,5 i 29,9 roku). Na wsi związki małżeńskie zawierali przeciętnie młodszy nowożeńcy niż w miastach. Wiek środkowy nowożeńców na wsi wynosił dla mężczyzn 30,6 roku, a dla kobiet 28,3 roku, w miastach odpowiednio 33,3 i 30,9 roku.

There has been a successive increase in the age of people getting married. In 2024, the median age for men was 32.6 years (compared to 30.7 and 32.2 years in 2019 and 2023 respectively), while for women it was 30.3 years (compared to 28.5 and 29.9 years in 2019 and 2023 respectively). On average, rural areas had younger newlyweds than urban areas. The median age of newlyweds in rural areas was 30.6 years for men and 28.3 years for women, compared to 33.3 years and 30.9 years in urban areas respectively.

Wykres 9. Mediana wieku nowożeńców

Graph 9. Median age of grooms and brides

Małżeństwa pierwsze (związki kawaler z panną) liczyły 10,3 tys., tj. 68,2% ogólnej liczby zawartych związków małżeńskich. W przypadku zawierania przez obie strony pierwszego związku mediana wieku panien przesunęła się z 26,9 roku w 2019 r. do 27,7 roku w 2024 r., natomiast kawalerów z 28,9 roku do 29,7 roku.

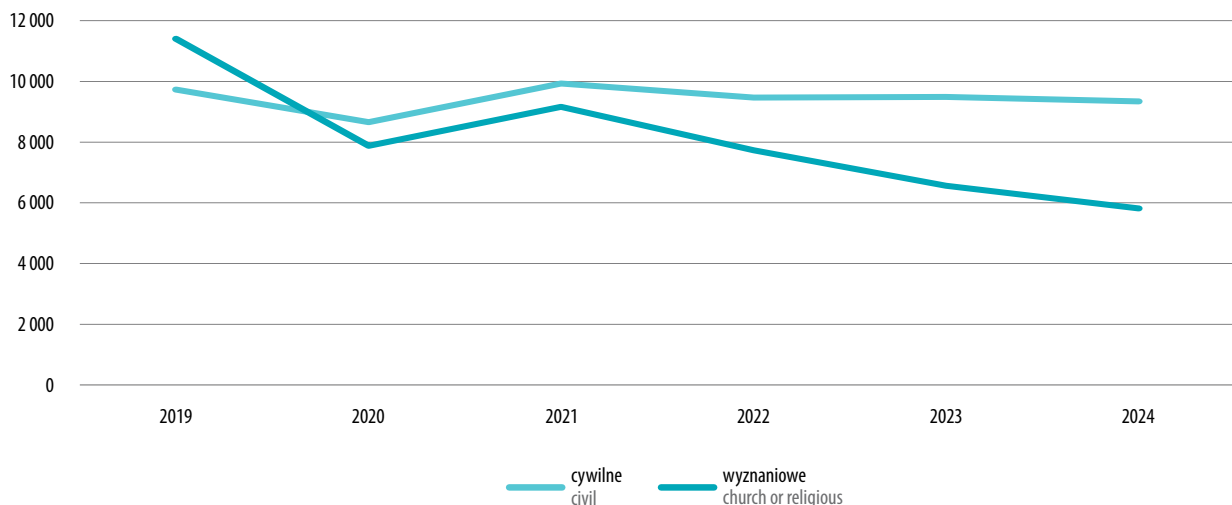
The number of first marriages (unions between never-married individuals) was 10.3 thousand accounting for 68.2% of all marriages contracted. For first marriages where both parties were never-married individuals, the median age of the brides increased from 26.9 years in 2019 to 27.7 years in 2024, while the median age of the grooms grew from 28.9 years to 29.7 years.

Do 2019 r. wśród nowo zawieranych związków małżeńskich przeważały małżeństwa wyznaniowe ze skutkami cywilnymi, zawierane w kościołach lub związkach wyznaniowych. Od 2020 r. tendencja odwróciła się i liczba zawieranych małżeństw cywilnych przewyższa liczbę zawieranych małżeństw wyznaniowych. Małżeństwa cywilne zawarte w 2024 r. stanowiły 61,6% ogólnej liczby zawartych małżeństw (wobec 46,1% w 2019 r.). Odsetek małżeństw o charakterze wyznaniowym był wyższy na terenach wiejskich (53,9%), niż w miastach (33,9%).

Until 2019, new marriages predominantly took the form of religious marriages with civil effects, contracted in churches or religious associations. However, from 2020 onwards, the trend reversed, with the number of civil marriages exceeding the number of religious marriages. In 2024, civil marriages accounted for 61.6% of the total number of marriages contracted (compared to 46.1% in 2019). Religious marriages were more common in rural areas (53.9%) than in urban areas (33.9%).

Wykres 10. Zawarte małżeństwa cywilne i wyznaniowe

Graph 10. Civil and church or religious marriages contracted

W 29 powiatach województwa zawarto więcej małżeństw cywilnych niż wyznaniowych. Najwyższy udział tych małżeństw odnotowano w powiecie będzińskim (75,4% ogólnej liczby zawartych małżeństw w powiecie), następnie Sosnowcu (72,5%) i Bytomiu (72,4%). W powiecie myszkowskim liczba zawartych małżeństw cywilnych i wyznaniowych zrównoważyła się. W pozostałych 6 powiatach przeważały małżeństwa wyznaniowe. Najwyższy ich udział wystąpił w powiecie kłobuckim (60,6% ogólnej liczby zawartych małżeństw w powiecie), następnie żywieckim (59,5%) i pszczyńskim (53,0%).

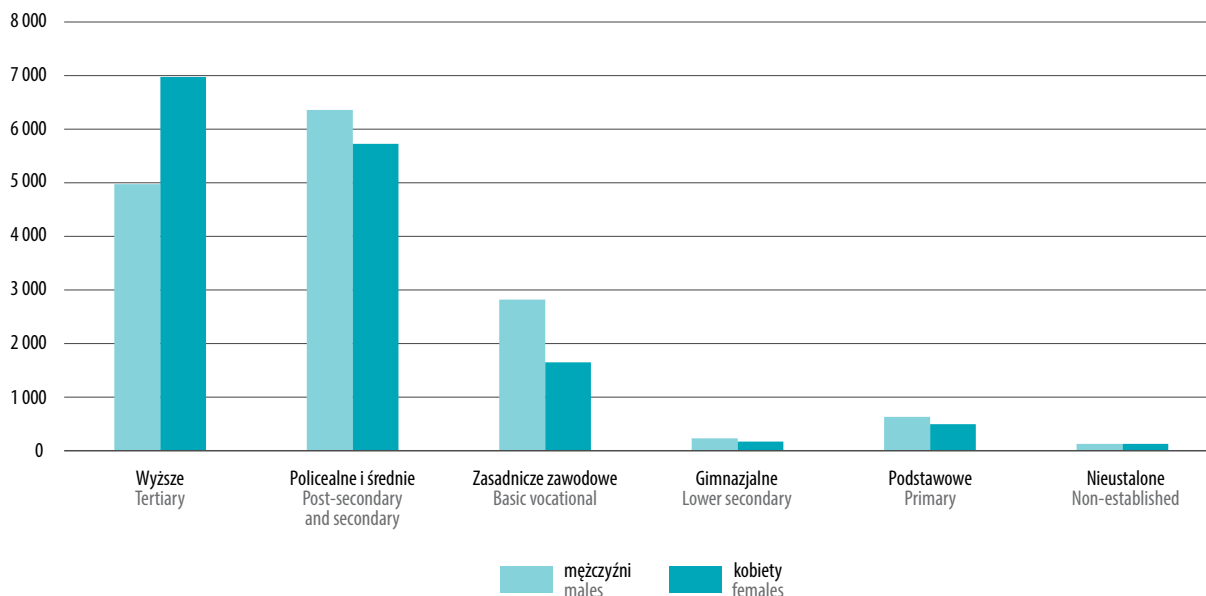
More civil than religious marriages were contracted in 29 powiats in the voivodship. The highest proportion of these marriages was recorded in the będziński powiat (75.4% of the total number of marriages concluded in the powiat) followed by Sosnowiec (72.5%) and Bytom (72.4%). In the myszkowski powiat, the number of civil and religious marriages was balanced. In the remaining six powiats, religious marriages were more common. The highest share was in the kłobucki powiat (60.6%), followed by the żywiecki powiat (59.5%) and pszczyński powiat (53.0%).

Na zawarcie małżeństwa najczęściej decydowały się pary, w których nowożeńcy, zarówno kobiety jak i mężczyźni, posiadali wykształcenie wyższe lub policealne i średnie. Kobiety z wykształceniem wyższym stanowiły 46,0% ogółu małżeństw (mężczyźni 32,8%) oraz policealnym i średnim 37,8% (mężczyźni 42,0%).

Couples in which both the bride and groom had a tertiary, post-secondary or secondary education were the most likely to marry. Women with a tertiary education accounted for 46.0% of all marriages, compared to 32.8% for men. For those with post-secondary or secondary education, the figures were 37.8% and 42.0%, respectively.

Wykres 11. Małżeństwa według poziomu wykształcenia nowożeńców w 2024 r.

Graph 11. Marriages by educational level in 2024

W 2024 r. zostało rozwiązanych 27,5 tys. małżeństw, tj. o 0,1% mniej niż przed rokiem. Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych osób pozostających w związku małżeńskim, odnotowano ujemną różnicę między małżeństwami zawartymi i rozwiązanymi (minus 13,1 tys.; w 2023 r. minus 12,1 tys.). Częstszą przyczyną rozwiązania małżeństwa była śmierć męża (51,8% ogólnej liczby rozwiązanych małżeństw) niż śmierć żony (21,2%). Przez rozwód rozwiązanych zostało 26,9% małżeństw. Na skutek tych zmian na koniec 2024 r. liczba małżeństw istniejących wyniosła 985,4 tys., co stanowiło 11,5% wszystkich małżeństw w kraju.

In 2024, 27.5 thousand marriages were dissolved, which was 0.1% fewer than the previous year. Taking into account the balance of internal and international migration of married individuals, the difference between marriages contracted and dissolved was negative (minus 13.1 thousand; minus 12.1 thousand in 2023). The death of the husband was a more common reason for the dissolution of a marriage than the death of the wife (51.8% and 21.2% of the total number of marriages dissolved, respectively). Divorce accounted for 26.9% of marriages ending. Following these changes, the number of existing marriages at the end of 2024 was 985.4 thousand, accounting for 11.5% of all marriages in the country.

3.2. Rozwody i separacje

W województwie w 2024 r. sądy orzekły 7,4 tys. rozwodów, tj. o 3,6% więcej niż w 2023 r. i o 7,1% mniej niż w 2019 r. W miastach orzeczono 6,0 tys. rozwodów (o 3,2% więcej niż rok wcześniej), a na wsi – 1,4 tys. (o 5,1% więcej). W porównaniu z 2019 r. w miastach odnotowano spadek liczby rozwodów o 8,6% oraz na wsi – o 0,4%. Na 1 000 zawartych małżeństw w 2024 r. przypadało 488 rozwodów, przy czym więcej w miastach (510) niż na wsi (413).

3.2. Divorces and separations

In the voivodship, the courts granted 7.4 thousand divorces in 2024, representing a 3.6% increase from 2023, but a 7.1% decrease compared to 2019. In urban areas, 6.0 thousand divorces were granted, an increase of 3.2% over the previous year, while rural areas saw 1.4 thousand divorces, marking a 5.1% rise. Compared to 2019, the number of divorces fell by 8.6% in urban areas and by 0.4% in rural areas. In 2024, there were 488 divorces per 1,000 marriages, with rates higher in urban areas (510) than in rural areas (413).

Tablica 7. Rozwody

Table 7. Divorces

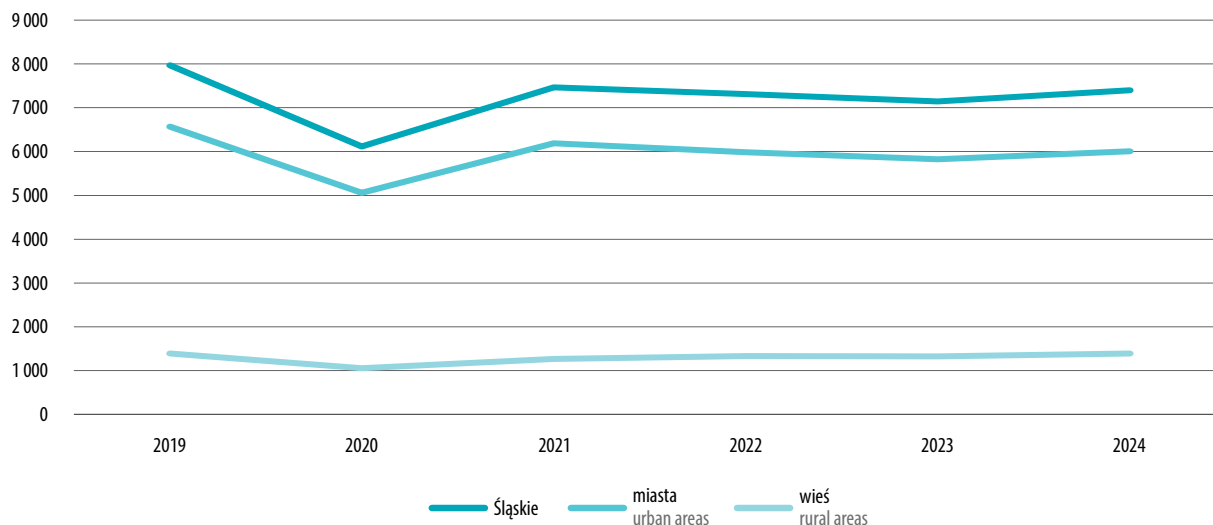
Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	W % ogółem In % of total		Współczynniki rozwodów Divorce rates		
		z powództwa męża by petition of the husband	z powództwa żony by petition of the wife	na 1 000 ludności per 1,000 population	na 1 000 ludności w wieku 20 lat i więcej per 1,000 population aged 20 and more	na 1 000 nowozawartych małżeństw per 1,000 contracted marriages
OGÓŁEM TOTAL						
2019	7 965	34,3	65,7	1,76	2,17	377
2020	6 114	35,1	64,9	1,38	1,71	370
2021	7 463	34,4	65,6	1,70	2,10	391
2022	7 313	35,2	64,8	1,68	2,08	425
2023	7 144	33,9	66,1	1,65	2,04	445
2024	7 398	34,9	65,1	1,72	2,12	488
MIASTA URBAN AREAS						
2019	6 570	34,6	65,4	1,89	2,32	408
2020	5 060	34,9	65,1	1,50	1,83	402
2021	6 192	34,3	65,7	1,85	2,27	424
2022	5 982	35,2	64,8	1,81	2,21	454
2023	5 821	34,5	65,5	1,77	2,17	472
2024	6 008	35,2	64,8	1,84	2,25	510
WIEŚ RURAL AREAS						
2019	1 395	33,2	66,8	1,32	1,67	277
2020	1 054	36,4	63,6	1,00	1,28	266
2021	1 271	34,9	65,1	1,21	1,55	283
2022	1 331	35,3	64,7	1,27	1,62	331
2023	1 323	31,5	68,5	1,26	1,61	356
2024	1 390	33,6	66,4	1,33	1,69	413

W Polsce liczba rozwodów wzrosła w ujęciu rocznym o 1,0%. Wzrost liczby rozwodów w relacji do 2023 r. odnotowano w 9 województwach, w tym największy w lubuskim (o 12,1%). Natomiast spadek liczby rozwodów dotyczył 7 województw, w tym największy świętokrzyskiego (o 35,4%).

In Poland, the number of divorces increased by 1.0% compared to the previous year. Nine voivodships recorded an increase in divorces, with the largest rise of 12.1% in the Lubuskie Voivodship. Conversely, seven voivodships experienced a decline, most notably the Świętokrzyskie Voivodship, which saw a 35.4% decrease.

Wykres 12. Rozwody według miejsca zamieszkania

Graph 12. Divorces by place of residence

Współczynnik rozwodów (liczba rozwodów przypadająca na 1 000 ludności) wyniósł 1,72 wobec 1,65 przed rokiem i 1,76 w 2019 r. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, współczynnik rozwodów był wyższy w miastach (1,84) niż na wsi (1,33). W Polsce przeciętna wartość analizowanego współczynnika wyniosła 1,53 (1,51 przed rokiem). Najwyższą liczbą rozwodów w przeliczeniu na 1 000 ludności charakteryzowało się województwo warmińsko-mazurskie (1,84), natomiast najniższą – świętokrzyskie (0,75).

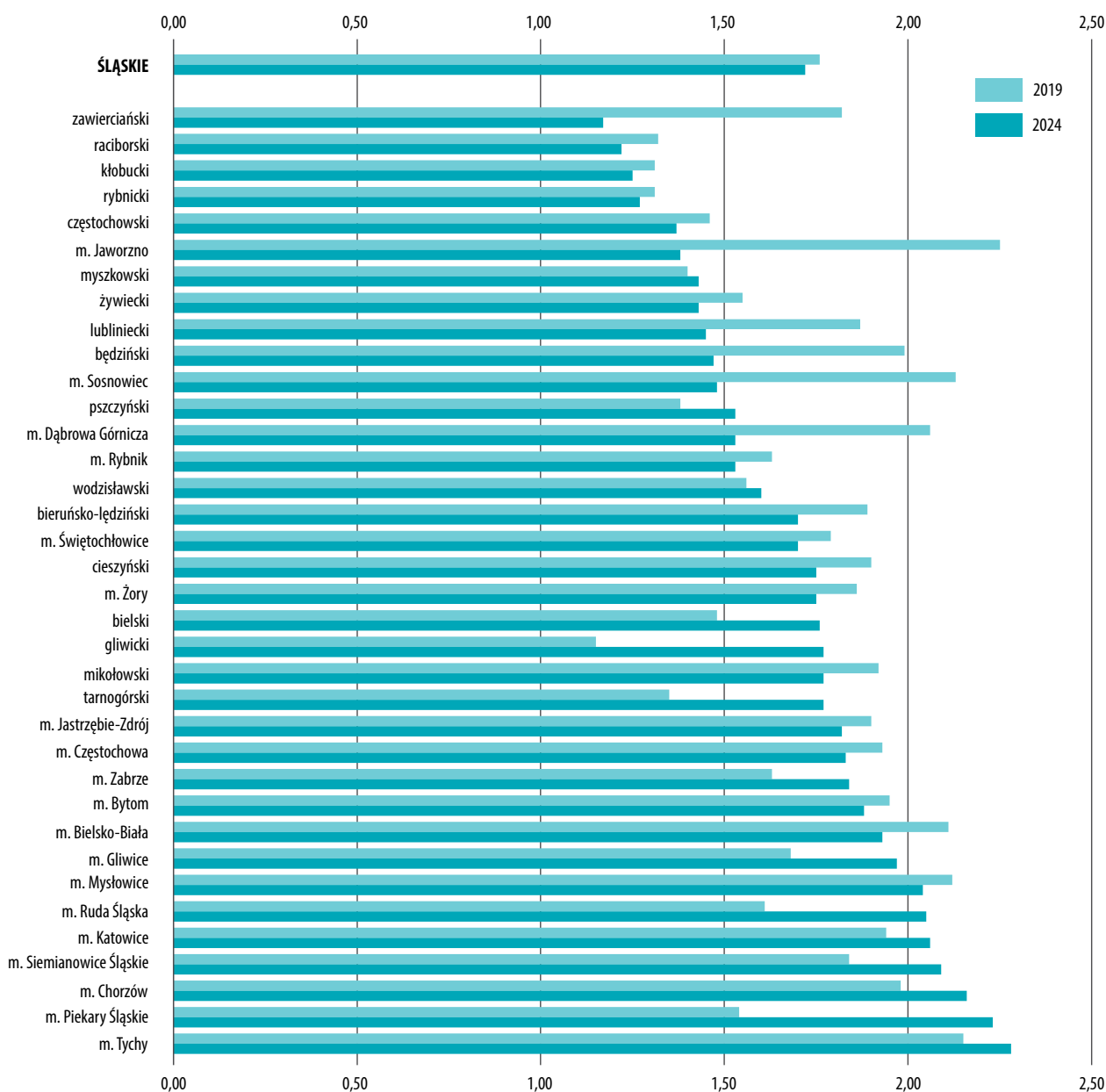
The divorce rate (the number of divorces per 1,000 population) was 1.72, compared to 1.65 the previous year and 1.76 in 2019. Urban areas had a higher divorce rate (1.84) than rural areas (1.33). The average divorce rate in Poland was 1.53, up from 1.51 the previous year. The highest divorce rate per 1,000 population was recorded in the Warmińsko-Mazurskie Voivodship (1.84), while the lowest was in the Świętokrzyskie Voivodship (0.75).

W stosunku do 2023 r. liczba orzeczonych rozwodów wzrosła w 21 powiatach województwa, w tym najwyższy wzrost (o 27,6%) odnotowano w powiecie bielskim. W Chorzowie i powiecie zawierciańskim liczba rozwodów nie zmieniała się. Spadek wystąpił w 13 powiatach, w tym najwyższy w powiecie myszkowskim (o 23,2%). W relacji do 2019 r. wzrost liczby rozwodów dotyczył 11 powiatów, w tym najwyższy w powiecie gliwickim (o 50,4%), w Zabrzu liczba rozwodów utrzymała się na tym samym poziomie, a w pozostałych 24 powiatach spadła, w tym najwięcej w Jaworznie (o 42,0%).

Compared with 2023, the number of divorces increased in 21 powiats of the Śląskie Voivodship, with the highest rise (27.6%) recorded in the bielski powiat. The number of divorces remained unchanged in Chorzów and in the zawierciański powiat. A decrease was observed in 13 powiats, the largest of which occurred in the myszkowski powiat (23.2%). Compared with 2019, the number of divorces increased in 11 powiats, with the most significant rise (50.4%) in the gliwicki powiat. In Zabrzu, the number of divorces remained unchanged, while in the remaining 24 powiats it declined, the sharpest drop (42.0%) being recorded in Jaworzno.

Wykres 13. Rozwody na 1 000 ludności według powiatów

Graph 13. Divorces per 1,000 population by powiat

W przeliczeniu na 1 000 ludności najwięcej rozwodów odnotowano w Tychach (2,28), Piekarach Śląskich (2,23) oraz Chorzowie (2,16). Natomiast najmniej w powiatach zawierciańskim (1,17), raciborskim (1,22) oraz kłobuckim (1,25). Wyższą wartość wskaźnika od średniej w województwie odnotowano łącznie w 19 powiatach, natomiast niższą w 17 powiatach.

The highest divorce rates per 1,000 population were recorded in Tychy (2.28), Piekary Śląskie (2.23), and Chorzów (2.16). The lowest rates were registered in the zawierciański powiat (1.17), the raciborski powiat (1.22), and the kłobucki powiat (1.25). Nineteen powiats recorded divorce rates above the voivodship average, while seventeen recorded rates below average.

Tablica 8. Rozwody orzeczone według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie
Table 8. Divorces by the number of underage children in the marriage

Lata Years	Ogółem Total	Rozwody małżeństw Divorces				
		bez dzieci without children	o liczbie dzieci by number of children			
			1	2	3	4 i więcej and more
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
2019	7 965	3 528	2 767	1 431	205	34
2020	6 114	2 666	2 149	1 121	145	33
2021	7 463	3 183	2 571	1 463	215	31
2022	7 313	3 205	2 404	1 473	195	36
2023	7 144	3 034	2 299	1 568	203	40
2024	7 398	3 213	2 279	1 607	249	50
W ODSETKACH IN PERCENT						
2019	100,0	44,3	34,7	18,0	2,6	0,4
2020	100,0	43,6	35,2	18,3	2,4	0,5
2021	100,0	42,7	34,4	19,6	2,9	0,4
2022	100,0	43,8	32,9	20,1	2,7	0,5
2023	100,0	42,5	32,2	21,9	2,8	0,6
2024	100,0	43,4	30,8	21,7	3,4	0,7

Spośród rozwiedzionych małżeństw w 2024 r. 43,4% nie posiadało dzieci w wieku poniżej 18 roku życia, 30,8% posiadało jedno dziecko, 21,7% dwoje dzieci, a 4,1% troje i więcej dzieci. Skutki rozvodu dotknęły 6,5 tys. dzieci pozostających na utrzymaniu rozwiedzionych małżeństw, w tym najwięcej było dzieci w wieku 7–15 lat (59,3%) oraz 3–6 lat (26,5%). Przeciętnie na jedno rozwodzące się małżeństwo posiadające dzieci przypadało 1,5 małoletnich dzieci.

Wykonywanie władzy rodzicielskiej sąd najczęściej powierzał obojgu rodzicom (73,9% rozwodów małżeństw posiadających wspólnie małoletnie dzieci na wychowaniu) oraz matce (21,7%). Tylko w 2,8% przypadków opiekę nad dziećmi przyznano ojcu, a w 0,7% rodzinie zastępczej.

Among divorced couples in 2024, 43.4% had no children under the age of 18, 30.8% had one child, 21.7% had two children, and 4.1% had three or more children. Divorce affected 6,500 dependent children, the largest proportion being aged 7–15 years (59.3%), followed by those aged 3–6 years (26.5%). On average, there were 1.5 minor children per divorcing couple with children.

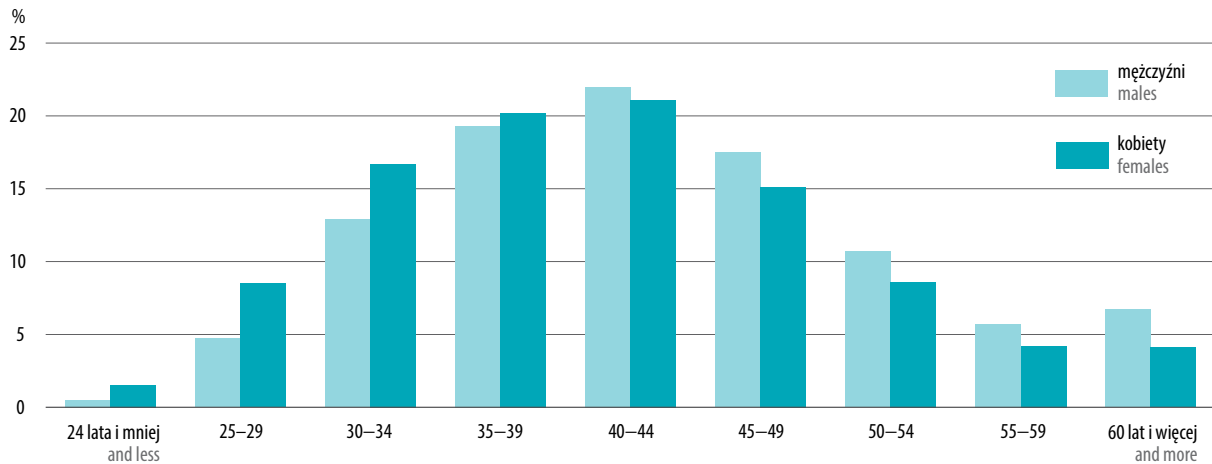
In the majority of cases (73.9%), the court assigned parental authority to both parents where the divorcing spouses had children together. In 21.7% of cases, parental authority was awarded to the mother, and in only 2.8% of cases to the father. In 0.7% of cases, parental authority was granted to a foster family.

Analiza liczby rozwodów według wieku wykazała, że wcześniejszy wiek zawierania małżeństwa nie sprzyja ich trwałości. Największy udział wśród rozwodzących się to osoby, które zawarły związek małżeński w wieku 20–24 lata (kobiety) i 25–29 (mężczyźni); spośród nich rozwodzące się kobiety stanowiły 40,3%, a rozwodzący się mężczyźni 36,4%. W 2024 r. spośród wszystkich małżeństw, które uległy rozpadowi, jedna piąta (20,2%) to małżeństwa, w których oboje narzeczeni w momencie zawierania związku byli w wieku 20–24 lata.

An analysis of divorce rates by age group indicates that marrying at a young age does not enhance marital stability. The highest proportion of people who divorced had married between the ages of 20 and 24 (women) and 25 and 29 (men). The former age group accounted for 40.3% of all women who divorced, while the latter constituted 36.4% of all men who divorced. In 2024, one fifth (20.2%) of all dissolved marriages involved both spouses being aged 20–24 at the time of marriage.

Wykres 14. Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa w 2024 r.

Graph 14. Divorces by age of spouses at time of divorce application in 2024

Biorąc pod uwagę wiek w momencie wniesienia powództwa, najczęściej rozwodziły się pary w wieku 40–44 lata, co stanowiło 21,1% rozwodzących się kobiet i 22,0% rozwodzących się mężczyzn.

Couples aged 40–44 at divorce application represented the largest proportion of divorces, accounting for 21.1% of divorcing women and 22.0% of divorcing men.

Mediana wieku osób rozwodzących się w momencie orzeczenia rozwodu wyniosła 43,6 roku mężczyzn i 41,4 roku kobiet.

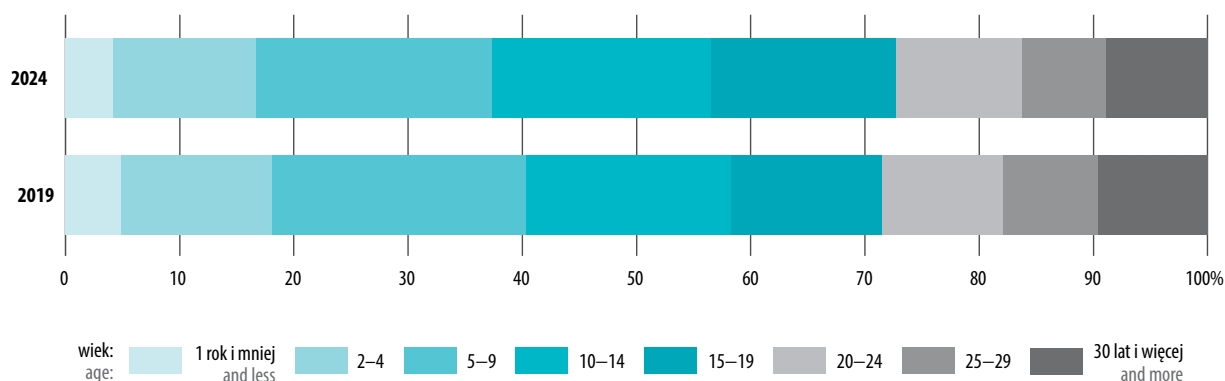
The median age at divorce was 43.6 years for men and 41.4 years for women.

Ponad 20% rozwodów dotyczyło małżeństw, których okres trwania wynosił 5–9 lat, a ponad 19% stanowiły rozwody małżonków ze stażem 10–14 lat. W porównaniu z 2019 r. zmniejszył się udział rozwodów małżonków ze stażem poniżej 10 lat, a wzrósł udział rozwodów o dłuższym stażu (10–24 lata) małżonków.

More than 20% of divorces involved marriages lasting 5–9 years, while more than 19% involved marriages lasting 10–14 years. Compared with 2019, the proportion of divorces among spouses married for less than 10 years decreased, while the proportion involving marriages of 10–24 years' duration increased.

Wykres 15. Struktura rozwodów według okresu trwania małżeństwa

Graph 15. Divorces by duration of marriage

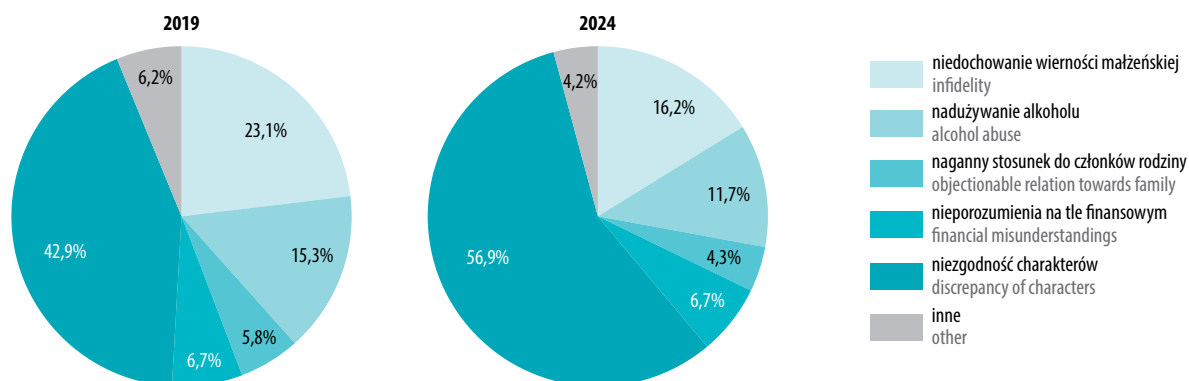

Rozwody orzekano częściej z powodztwa żony niż męża. Na 100 pozwów wniesionych do sądów w 2024 r., kobiety skierowały 65 (w 2019 r. – 66). Ponad cztery piąte rozwodów (81,1%) kończyło się bez orzekania o winie. Rozwody orzeczone z winy męża stanowiły 11,4%, natomiast z winy żony 2,9% (w 2019 r. odpowiednio: 15,1% i 3,7%).

More women than men applied for divorce. Of every 100 divorce applications submitted in 2024, 65 were from women (compared with 66 in 2019). More than four-fifths of divorces (81.1%) were granted as no-fault divorces. Divorces granted on grounds attributed to the husband accounted for 11.4% of cases, while those granted on grounds attributed to the wife accounted for 2.9% (compared with 15.1% and 3.7%, respectively, in 2019).

W analizowanym okresie nie odnotowano zasadniczych zmian w strukturze podawanych przez rozwodzących się głównych przyczyn rozpadu związków. W 2024 r. za główną (wyłącznie) przyczynę rozvodu podawano niezgodność charakterów – 3,0 tys. przypadków, niedochowanie wierności małżeńskiej – 0,4 tys. oraz nadużywanie alkoholu – 0,2 tys. (w 2019 r. odpowiednio: 2,6 tys.; 0,8 tys. oraz 0,4 tys.).

In 2024, there were no significant changes in the main reasons cited by divorcing couples for the breakdown of their marriages. Incompatibility of characters was cited as the principal ground for divorce in 3.0 thousand cases, compared with 0.4 thousand for failure to maintain marital fidelity (adultery), and 0.2 thousand for alcohol abuse (in 2019: 2.6 thousand, 0.8 thousand and 0.4 thousand, respectively).

Wykres 16. Struktura rozwodów orzeczonych według przyczyn^a rozpadu pożycia małżeńskiego Graph 16. Divorces by grounds^a for divorce

^a Wyłącznie i w powiązaniu z inną przyczyną.

^a Indicates whether the ground for divorce was cited exclusively or in combination with other grounds.

Separacja prawna to uchylenie wspólnoty małżeńskiej bez prawa wstępowania w nowy związek małżeński przez którąkolwiek ze stron. Orzeczenia o separacji dokonuje odpowiedni sąd w formie przypisanej prawem. W odróżnieniu od rozwodu – separacja nie ma charakteru ostatecznego rozwiązania małżeństwa; na zgodne żądanie małżonków sąd orzeka zniesienie separacji.

Legal separation is a court-ordered arrangement that allows spouses to live apart without dissolving the marriage, thereby preventing either party from remarrying. At the consensual request of the spouses, the court may rule on the revocation of the separation.

W 2024 r. w województwie sądy orzekły prawomocnie 67 separacji, tj. mniej niż w 2019 r. (o 145). Stanowiły one 12,5% wszystkich separacji orzeczonych w kraju. W przeliczeniu na 100 tys. ludności wskaźnik separacji wyniósł 1,56 wobec 4,69 w 2019 r. Zdecydowana większość orzeczonych separacji dotyczyła par małżeńskich mieszkających w miastach – 50 separacji, tj. 74,6% ogółu w województwie. Wskaźnik separacji (liczba separacji przypadająca na 100 tys. ludności) wyniósł odpowiednio 1,53 w miastach wobec 1,63 na wsi.

In 2024, courts in the voivodship granted 67 legal separations, fewer than the 145 granted in 2019. These accounted for 12.5% of all legal separations granted nationwide. The separation rate was 1.56 per 100,000 population, compared with 4.69 in 2019. The vast majority of separations granted involved married couples living in urban areas — 50 separations, representing 74.6% of the total in the voivodship. The separation rate per 100,000 population was 1.53 in urban areas and 1.63 in rural areas.

Ponad połowa prawomocnie orzeczonych separacji została wniesiona z powództwa żony – 35 przypadków, które stanowiły 52,2% ogółu separacji. Separacje orzeczone na podstawie zgodnego wniosku obu stron stanowiły 28,4%.

More than half of the separations finalised were initiated by the wife — 35 cases, accounting for 52.2% of all separations. Separations granted at the unanimous request of both spouses accounted for 28.4%.

W 2024 r. najwięcej orzeczonych prawomocnym wyrokiem sądu separacji odnotowano w powiecie żywieckim (10), cieszyńskim (8) i w Częstochowie (5). W 11 powiatach nie odnotowano żadnej orzeczonej separacji.

In 2024, the highest number of separations ruled by a final court decision was recorded in the żywiecki (10) and cieszyński (8) powiats, and in Częstochowa (5). No separations were granted in 11 counties.

W 2024 r. odnotowano również 24 przypadki zniesienia separacji, tj. o 33,3% mniej niż w 2019 r.

In 2024, there were also 24 separation revocations, 33.3% fewer than in 2019.

3.3. Urodzenia i dzietność

3.3. Births and fertility

Liczba urodzeń żywych w analizowanym okresie spadała z roku na rok. W 2024 r. zarejestrowano 25,4 tys. urodzeń żywych, tj. mniej o 2,2 tys. (o 8,1%) niż rok wcześniej i o 15,1 tys. (o 37,3%) niż w 2019 r.

The number of live births declined year on year during the period under review. In 2024, 25.4 thousand live births were registered, which was 2.2 thousand (8.1%) fewer than in the previous year and 15.1 thousand (37.3%) fewer than in 2019.

W miastach urodziło się 18,9 tys. żywych dzieci (tj. 74,4% ogólnej liczby urodzeń żywych w województwie), a na wsi – 6,5 tys. (25,6%). Liczba urodzeń zmniejszała się zarówno w miastach, jak i na wsi. W relacji do 2019 r. w miastach urodziło się o 11,5 tys. (o 37,8%) mniej dzieci, na wsi o 3,6 tys. (o 35,8%) mniej. Podobne tendencje spadkowe dotyczą wszystkich województw.

Of these, 18.9 thousand births (74.4% of the total) were registered in urban areas, and 6.5 thousand (25.6%) in rural areas. The number of births declined in both urban and rural areas. Compared with 2019, there were 11.5 thousand fewer births (a decrease of 37.8%) in urban areas, and 3.6 thousand fewer (35.8%) in rural areas. Similar downward trends were observed across all voivodships.

Tablica 9. Urodzenia**Table 9. Births**

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Grand total	Żywe Live births			Martwe Still-births	Żywe w % ogółu urodzeń Live births in % of total birth	Pozamałżeńskie w % urodzeń żywych Births outside of marriage in % of total live births
		razem total	małżeńskie within marriage	pozamałżeńskie outside marriage			
OGÓŁEM TOTAL							
2019	40 646	40 508	30 536	9 972	138	99,7	24,6
2020	38 297	38 151	28 283	9 868	146	99,6	25,9
2021	34 864	34 736	25 763	8 973	128	99,6	25,8
2022	31 709	31 597	22 679	8 918	112	99,6	28,2
2023	27 755	27 641	19 735	7 906	114	99,6	28,6
2024	25 492	25 399	17 937	7 462	93	99,6	29,4
MIASTA URBAN AREAS							
2019	30 469	30 364	21 876	8 488	105	99,7	28,0
2020	28 666	28 547	20 167	8 380	119	99,6	29,4
2021	25 982	25 895	18 287	7 608	87	99,7	29,4
2022	23 468	23 383	15 848	7 535	85	99,6	32,2
2023	20 661	20 579	13 836	6 743	82	99,6	32,8
2024	18 950	18 885	12 570	6 315	65	99,7	33,4
WIEŚ RURAL AREAS							
2019	10 177	10 144	8 660	1 484	33	99,7	14,6
2020	9 631	9 604	8 116	1 488	27	99,7	15,5
2021	8 882	8 841	7 476	1 365	41	99,5	15,4
2022	8 241	8 214	6 831	1 383	27	99,7	16,8
2023	7 094	7 062	5 899	1 163	32	99,5	16,5
2024	6 542	6 514	5 367	1 147	28	99,6	17,6

W analizowanych latach 2019–2024 wzrastał udział urodzeń pozamałżeńskich. Poza małżeństwami w 2024 r. urodziło się 7,5 tys. dzieci, tj. 29,4% wszystkich urodzeń żywych w województwie (w 2019 r. udział wynosił 24,6%). Odsetek dzieci urodzonych ze związków pozamałżeńskich był wyższy w miastach i wynosił 33,4%, podczas gdy na wsi – 17,6%.

W układzie powiatowym największy udział dzieci urodzonych ze związków niesformalizowanych odnotowano w Sosnowcu (46,4% ogólnej liczby urodzeń żywych w powiecie), Świętochłowicach (46,0%) i Chorzowie (44,5%).

The proportion of births outside marriage increased during the period under review (2019–2024). In 2024, 7.5 thousand children were born outside marriage, accounting for 29.4% of all live births in the voivodship (compared with 24.6% in 2019). The proportion of children born to unmarried parents was higher in urban areas (33.4%) than in rural areas (17.6%).

The highest proportions of children born outside marriage were recorded in Sosnowiec (46.4%), Świętochłowice (46.0%) and Chorzów (44.5%).

Współczynnik urodzeń żywych – stosunek liczby urodzeń żywych w danym okresie (najczęściej roku) do liczby ludności według stanu na środek okresu lub do średniej liczby ludności z tego okresu – wyrażony w ‰ (tj. na 1 000 ludności).

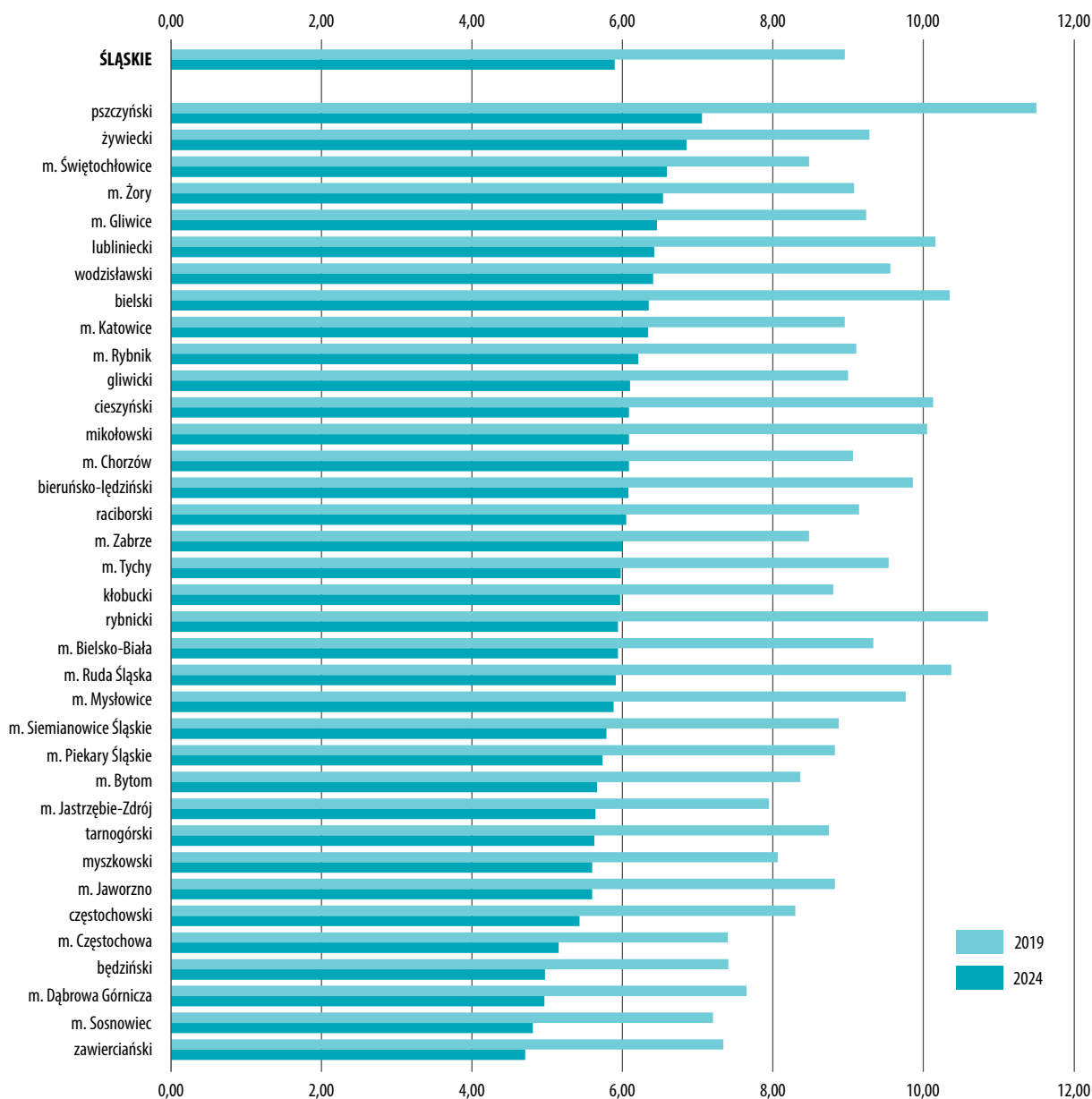
The **live birth rate** is the ratio of live births during a specific period (typically a year) to the population at the mid-point of that period, or to the average population during that period. It is expressed as a rate per 1,000 people (i.e. per mille, ‰).

Współczynnik urodzeń w 2024 r. wyniósł 5,90‰ i był niższy niż przed rokiem (6,38‰) oraz niż w 2019 r. (8,95‰). W miastach współczynnik wyniósł 5,79‰ i był niższy niż na obszarach wiejskich – 6,24‰.

The live birth rate in 2024 was 5.90‰, which was lower than in the previous year (6.38‰) and lower than in 2019 (8.95‰). The rate was lower in urban areas (5.79‰) than in rural areas (6.24‰).

Wykres 17. Urodzenia żywe na 1 000 ludności według powiatów

Graph 17. Live births per 1,000 population by powiat

W porównaniu z 2023 r. liczba urodzeń żywych zmniejszyła się w 32 powiatach województwa, w tym najwyższy spadek (o 21,5%) odnotowano w powiecie zawierciańskim. Wzrost wystąpił w 4 powiatach, w tym najwyższy w Dąbrowie Górniczej (o 3,9%). W relacji do 2019 r. spadek urodzeń dotyczył wszystkich powiatów, w tym najwyższy był w powiecie rybnickim (o 46,5%).

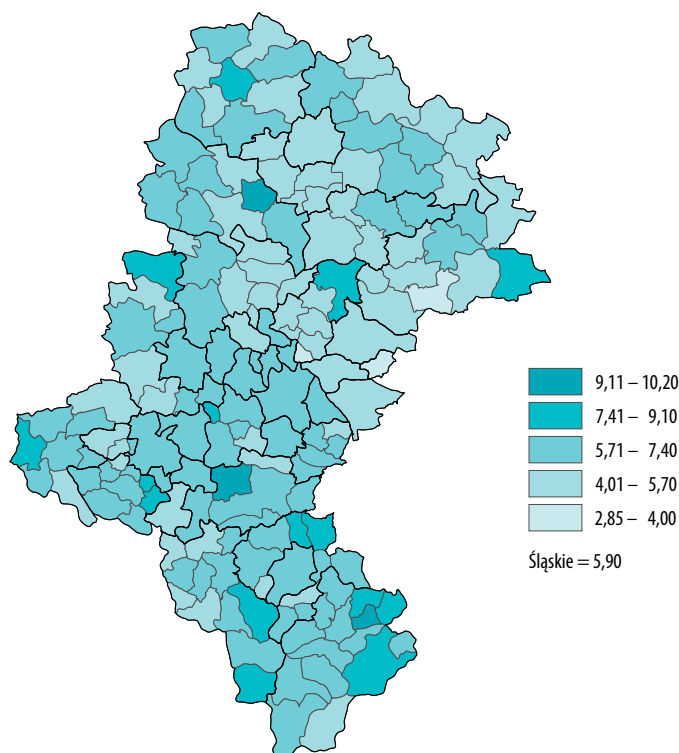
W przeliczeniu na 1 000 ludności najwięcej urodzeń żywych odnotowano w powiatach: pszczyńskim (7,06), żywieckim (6,85) oraz Świętochłowicach (6,59), natomiast najmniej w powiecie zawierciańskim (4,71), Sosnowcu (4,81) oraz Dąbrowie Górniczej (4,96). Wyższą wartość wskaźnika od średniej w województwie odnotowano łącznie w 22 powiatach, natomiast niższą w 14 powiatach.

Compared with 2023, the number of live births decreased in 32 powiats of the voivodship. The largest decrease (21.5%) was recorded in zawierciański powiat. An increase was observed in four powiats, the highest being in Dąbrowa Górnicza (3.9%). Compared with 2019, a decrease in births was reported in all powiats, with the greatest decrease occurring in rybnicki powiat (–46.5%).

The highest number of live births per 1,000 population was recorded in pszczyński powiat (7.06), żywiecki powiat (6.85) and Świętochłowice (6.59), while the lowest was in zawierciański powiat (4.71). A higher rate than the voivodship average was recorded in 22 powiats, while a lower rate was recorded in 14.

Mapa 12. Urodzenia żywe na 1 000 ludności według gmin w 2024 r.

Map 12. Live births per 1,000 population by gmina in 2024

W 114 gminach (68,3% wszystkich gmin województwa) odnotowano spadek liczby urodzeń żywych w relacji do 2023 r. W 2 gminach liczba ta pozostała na tym samym poziomie, a w pozostałych 51 gminach – wzrosła. Natomiast w relacji do 2019 r. w 163 gminach odnotowano mniej urodzeń, w 1 gminach tyle samo, a w 3 gminach więcej.

In 114 gminas (68.3% of all gminas in the voivodship), there was a decrease in the number of live births compared to 2023. In two gminas, the number stayed the same, and in the remaining 51 gminas, the number increased. Conversely, compared to 2019, 163 gminas recorded fewer births, one gmina recorded the same number, and three gminas recorded more.

W przekroju gmin, współczynnik natężenia urodzeń charakteryzowała większa rozpiętość niż notowana w powiatach. Najwięcej urodzeń na 1 000 ludności przypadało w gminach: Boronów (10,20), Gilowice (9,74) oraz Suszec (9,70), a najmniej w gminie Ogrodzieniec (2,85), Sławków (3,68) oraz Czeladź (3,94).

W latach 2019–2024 nastąpił spadek liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). W 2024 r. w relacji do 2019 r. ubyło 74,6 tys. omawianych kobiet. Równolegle do zmniejszenia liczby kobiet w wieku rozrodczym następował spadek ich udziału w całkowitej liczbie kobiet. W 2024 r. odsetek ten wyniósł 42,5% wobec 43,6% w 2019 r.

Spadkowi liczby urodzeń oraz zmniejszeniu populacji kobiet w wieku rozrodczym towarzyszyły zmiany w liczbie urodzeń w zależności od wieku rodzących kobiet. Najwięcej dzieci w 2024 r. urodziły kobiety w wieku 30–34 lata (9,1 tys.) oraz 25–29 lat (7,8 tys.). Rozpatrując strukturę urodzeń żywych według wieku matki, w 2024 r. w porównaniu z 2019 r. odnotowano wzrost urodzeń żywych w coraz starszych grupach wieku matek, i tak m.in. wśród kobiet w wieku 30–34 lata (o 2,4 p. proc.), 35–39 lat (o 1,6 p. proc.), 40–44 lata (o 1,2 p. proc.). Spadek udziału urodzeń żywych wystąpił m.in. wśród kobiet w wieku 20–24 lata (o 2,6 p. proc.), 25–29 lat (o 2,3 p. proc.).

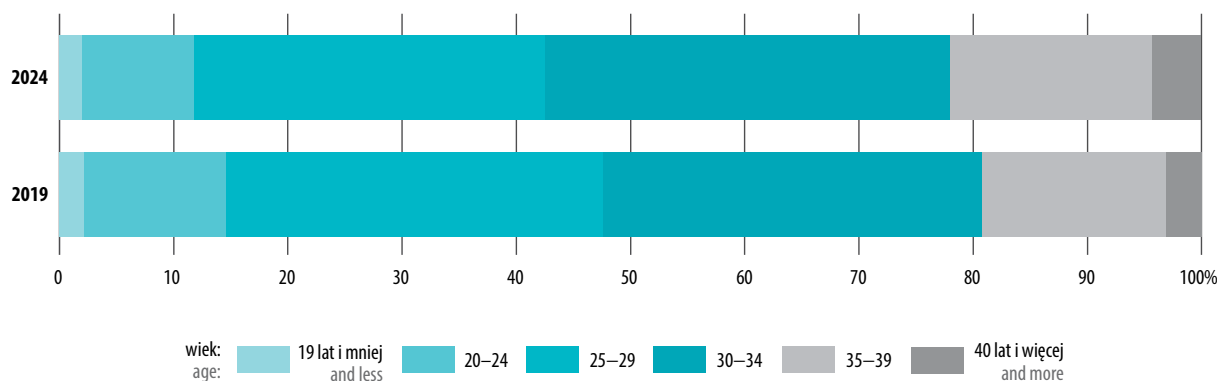
In the breakdown by gmina, the birth rate was characterised by a greater spread than that recorded in the powiats. The highest number of births per 1,000 population was in the gminas of: Boronów (10.20), Gilowice (9.74) and Suszec (9.70), and the lowest in the gminas of Ogrodzieniec (2.85), Sławków (3.68) and Czeladź (3.94).

Between 2019 and 2024, there was a decline in the number of women of reproductive age (15–49 years). In 2024, compared to 2019, the number of women of reproductive age decreased by 74.6 thousand. Alongside this decrease, their share of the total female population also declined. In 2024, this proportion was 42.5%, compared to 43.6% in 2019.

The decline in births and the reduction in the population of women of reproductive age were followed by changes in the number of births according to the age of the mothers. In 2024, women aged 30–34 (9.1 thousand) and 25–29 (7.8 thousand) gave birth to the highest number of children. Considering the breakdown of live births by age of mother, there was an increase in live births among older age groups in 2024 compared to 2019: 30–34 (up 2.4 percentage points), 35–39 (up 1.6 percentage points) and 40–44 (up 1.2 percentage points), among others. Conversely, the proportion of live births decreased among women aged 20–24 (by 2.6 percentage points) and 25–29 (by 2.3 percentage points).

Wykres 18. Struktura urodzeń żywych według wieku matki

Graph 18. Live births by age of mother

Mediana wieku kobiet rodzących dziecko w 2024 r. wyniosła 31,0 lat (wobec 30,3 roku w 2019 r.). Na wsi wiek środkowy matek był nieznacznie niższy – 30,8 roku, natomiast w miastach wyniósł 31,0 lat.

In 2024, the median age of women giving birth was 31.0 years (compared to 30.3 years in 2019). The median age of mothers was slightly lower in rural areas at 30.8 years, compared to 31.0 years in urban areas.

Współczynnik płodności – stosunek liczby urodzeń żywych w danym okresie do liczby kobiet będących w wieku rozrodczym (15–49 lat) – wyrażony w ‰ (tj. na 1 000 kobiet w wieku rozrodczym). Współczynnik wyraża średnią liczbę dzieci urodzonych w ciągu badanego okresu przypadającą na 1 000 kobiet w wieku 15–49 lat.

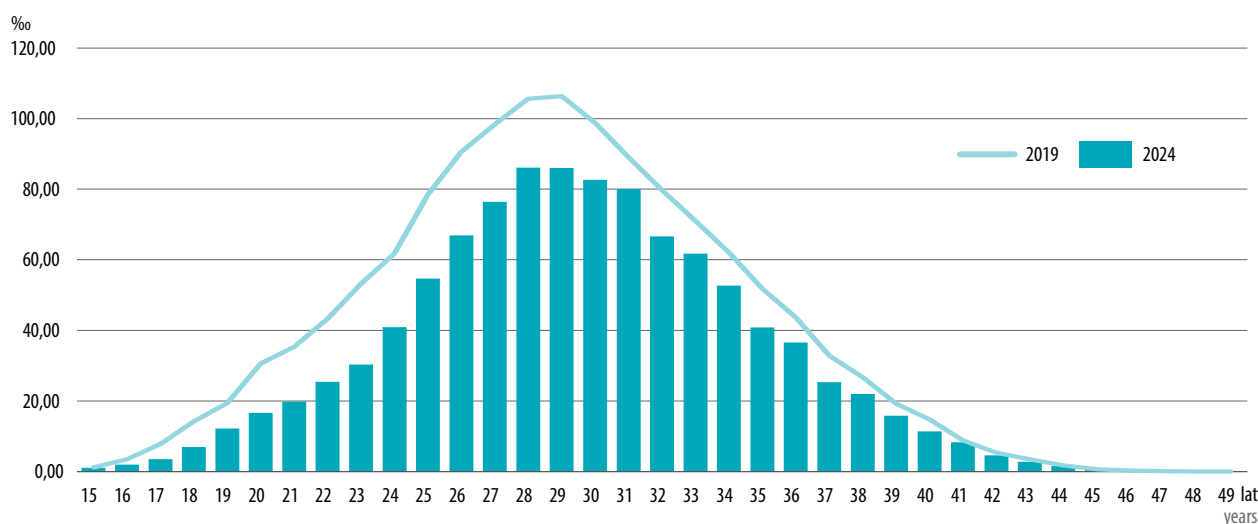
Współczynnik płodności cząstkowy – stosunek liczby urodzeń żywych w danym okresie pochodzących z kobiet w danym wieku do ogólnej liczby kobiet w tym samym wieku. Współczynniki cząstkowe oblicza się dla pojedynczych roczników wieku rozrodczego kobiet (15–49 lat) lub dla 5-letnich grup. Urodzenia przez kobiety w wieku poniżej 15 lat włącza się do wieku 15 lat, a urodzenia przez kobiety w wieku 50 lat i więcej do wieku 49 lat.

Ogólny współczynnik płodności kobiet w 2024 r. osiągnął poziom 26,71‰ wobec 39,46‰ w 2019 r. Oznacza to, że na 1 000 kobiet w wieku rozrodczym w 2024 r. przypadało prawie 27 urodzeń żywych (w 2019 r. – 39). Wyższą płodnością charakteryzowały się kobiety mieszkające na wsi (27,91‰) niż w miastach (26,32‰).

W analizowanym okresie zmienił się wzorzec płodności, czyli poziom natężenia urodzeń w zależności od wieku matki. Kobiety coraz później decydują się na urodzenie dziecka, o czym świadczy spadek współczynnika płodności kobiet w młodszych rocznikach wieku. W badanym okresie nastąpił spadek częstości urodzeń wśród kobiet w wieku do 28 lat włącznie, a wzrósł wśród kobiet w wieku 29 lat i więcej.

Wykres 19. Współczynnik płodności kobiet

Graph 19. Age specific fertility rate

General Fertility Rate (GFR) – the ratio of live births during the reference period to the number of women of reproductive age (15–49 years), expressed in ‰ (per 1,000 women). It represents the average number of children born per 1,000 women of reproductive age in the referenced period.

Age Specific Fertility Rate (ASFR) – the ratio of live births to women of a particular age during the reference period to the total number of women of the same age. Sub-ratios are calculated for single-year cohorts of women of reproductive age (15–49 years) or for five-year cohorts. Births to women under 15 years are included in the 15-year age group, and births to women aged 50 and over are included in the 49-year age group.

The general fertility rate was 26.71‰ in 2024, compared with 39.46‰ in 2019. This indicates that there were almost 27 live births per 1,000 women of reproductive age in 2024, compared with 39 in 2019. Fertility was higher among women living in rural areas (27.91‰) than among those in urban areas (26.32‰).

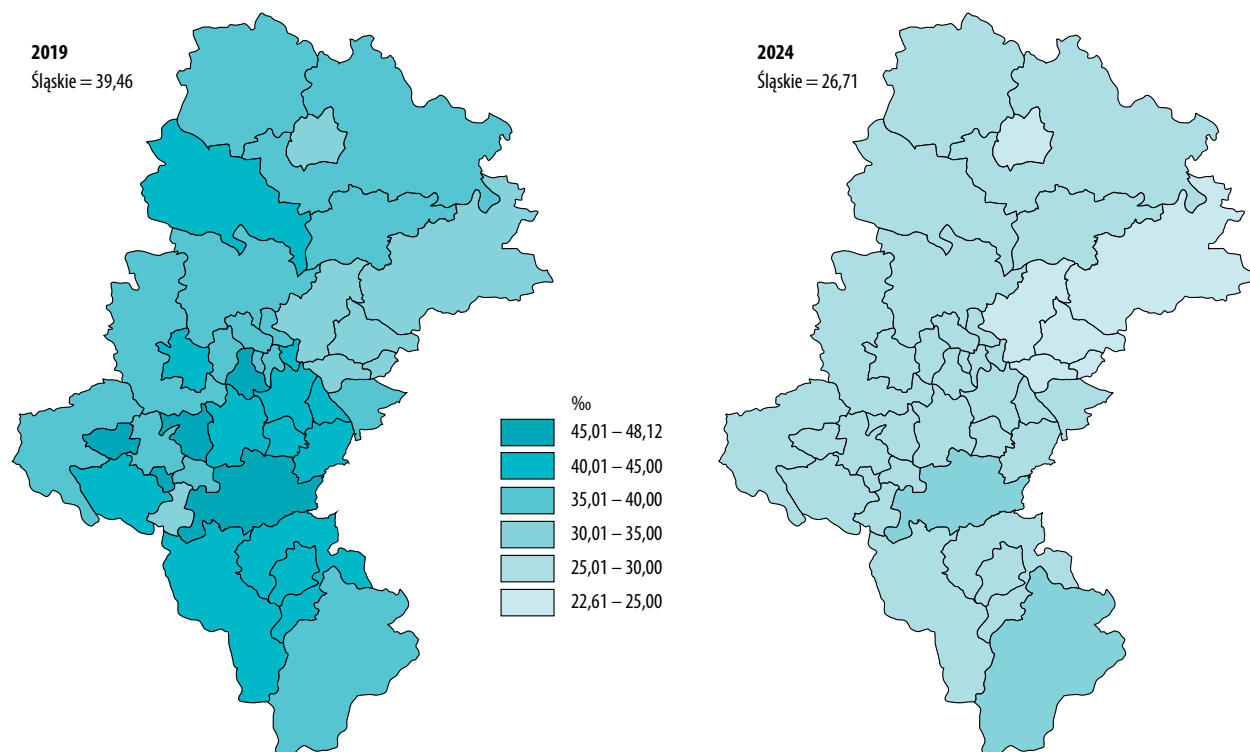
During the reference period, the fertility pattern – defined as the intensity of births relative to the mother's age – changed. Women are increasingly choosing to have children at a later age, as reflected in the declining fertility rate among younger age groups. The birth rate decreased among women aged up to 28 years, while it increased among those aged 29 and over.

Najwyższą płodność w 2024 r. odnotowano wśród kobiet w wieku 25–29 lat 74,64‰, przy czym w miastach 71,44‰, a na obszarach wiejskich 84,46‰. W 2019 r. płodność kobiet w wieku 25–29 lat wyniosła 96,52‰, w miastach 94,11‰, a na obszarach wiejskich 103,50‰.

In 2024, the highest fertility rate was recorded among women aged 25–29, at 74.64‰, with rates of 71.44‰ in urban areas and 84.46‰ in rural areas. In 2019, the fertility rate for this age group was 96.52‰, with rates of 94.11‰ in urban areas and 103.50‰ in rural areas.

Mapa 13. Współczynnik płodności kobiet według powiatów

Map 13. General fertility rate by powiat

W przekroju terytorialnym najwyższą płodnością w 2024 r. wyróżniały się mieszkanki powiatu pszczyńskiego (30,84‰), żywieckiego (30,65‰) i Świętochłowic (29,50‰). Natomiast w 2019 r. – powiatu pszczyńskiego (48,12‰), rybnickiego (46,64‰) i Rudy Śląskiej (45,87‰). Najniższe wartości współczynnika płodności zarówno w 2024 r., jak i 2019 r. odnotowano w powiatach będzińskim, zawierciańskim i Sosnowcu.

In the territorial breakdown, the highest fertility rates in 2024 were observed among female residents of pszczyński (30.84‰) and żywiecki powiat (30.65‰), and in Świętochłowice (29.50‰). In 2019, the highest rates were recorded in pszczyński (48.12‰) and rybnicki powiat (46.64‰), and in Ruda Śląska (45.87‰). The lowest fertility rates in both 2024 and 2019 were recorded in będziński and zawierciański powiat, and in Sosnowiec.

W większości powiatów najwięcej urodzeń żywych na 1 000 kobiet w wieku rozrodczym odnotowano w grupie wieku 25–29 lat. Natomiast w powiatach będzińskim, bieruńsko-lędzińskim, Bielsku-Białej, Katowicach i Sosnowcu najwyższa płodność dotyczyła kobiet w grupie wieku 30–34 lata.

In most powiat, the highest number of live births per 1,000 women of reproductive age was recorded in the 25–29 age group. However, in będziński, bieruńsko-lędziński powiat, as well as in Bielsko-Biała, Katowice and Sosnowiec, the highest fertility rate was observed among women aged 30–34.

Współczynnik dzietności – suma cząstkowych współczynników płodności. Oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie.

Przyjmuje się, iż współczynnik dzietności między 2,10 a 2,15 jest wartością zapewniającą prostą zastępowalność pokoleń i oznacza, że na statystyczną kobietę w wieku 15–49 lat przypada średnio dwoje dzieci w ciągu całego okresu rozrodczego.

Prosta zastępowalność pokoleń określa stan kiedy liczba urodzeń i zgonów jest sobie równa i co za tym idzie populacja ludzi nie zmienia się. Jest to stan pożądany, ponieważ oznacza to, że jest osiągnięta pewna stabilizacja w strukturze ludności.

Poziom współczynnika dzietności pozwala ocenić stopień zastępowalności pokoleń. Aby zapewnić stabilny rozwój demograficzny, współczynnik powinien kształtować się na poziomie 2,10–2,15. Oznacza to, że na 100 kobiet w wieku 15–49 lat powinno przypadać od 210 do 215 urodzonych dzieci. Analiza poziomu dzietności zarówno w województwie, jak i w całym kraju wskazuje, że rejestrowana liczba urodzeń jest od wielu lat zbyt mała, aby zagwarantować zastępowalność pokoleń.

The total fertility rate (TFR) is the sum of age-specific fertility rates (ASFRs). It represents the average number of children that a woman would have during her entire reproductive period (15–49 years), assuming she experienced the age-specific fertility rates observed in the reference year, and that those rates remained unchanged throughout the period.

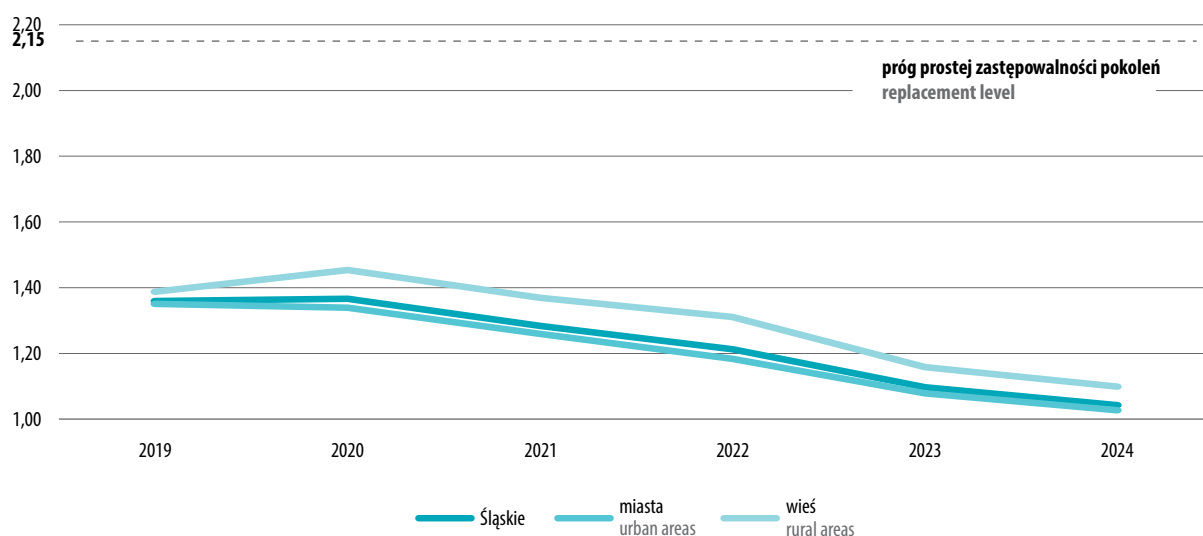
A total fertility rate of between 2.10 and 2.15 is considered the replacement fertility rate, implying that, on average, a woman of childbearing age will have two children over the course of her reproductive life.

The replacement fertility rate is defined as the level at which the number of births equals the number of deaths, thereby ensuring that the population remains stable. This is considered desirable, as it reflects long-term stability in the population structure.

The total fertility rate (TFR) is an indicator of the extent to which one generation replaces the next. To ensure stable demographic development, it should lie between 2.10 and 2.15. This corresponds to 210–215 children born per 100 women aged 15–49. Analysis of the TFR in both the voivodship and the country as a whole indicates that the number of registered births has been insufficient for many years to ensure generational replacement.

Wykres 20. Współczynnik dzietności ogólnej

Graph 20. Total fertility rate

W latach 2019–2024 najwyższą wartość współczynnika dzietności w województwie odnotowano w 2020 r., kiedy wyniosła ona 1,366, ale nie osiągnęła poziomu prostej zastępowalności pokoleń. W 2024 r. wartość wskaźnika była jeszcze niższa i wyniosła 1,043 wobec 1,360 w 2019 r. W miastach województwa współczynnik kształtował się na poziomie 1,027, a na wsi 1,099.

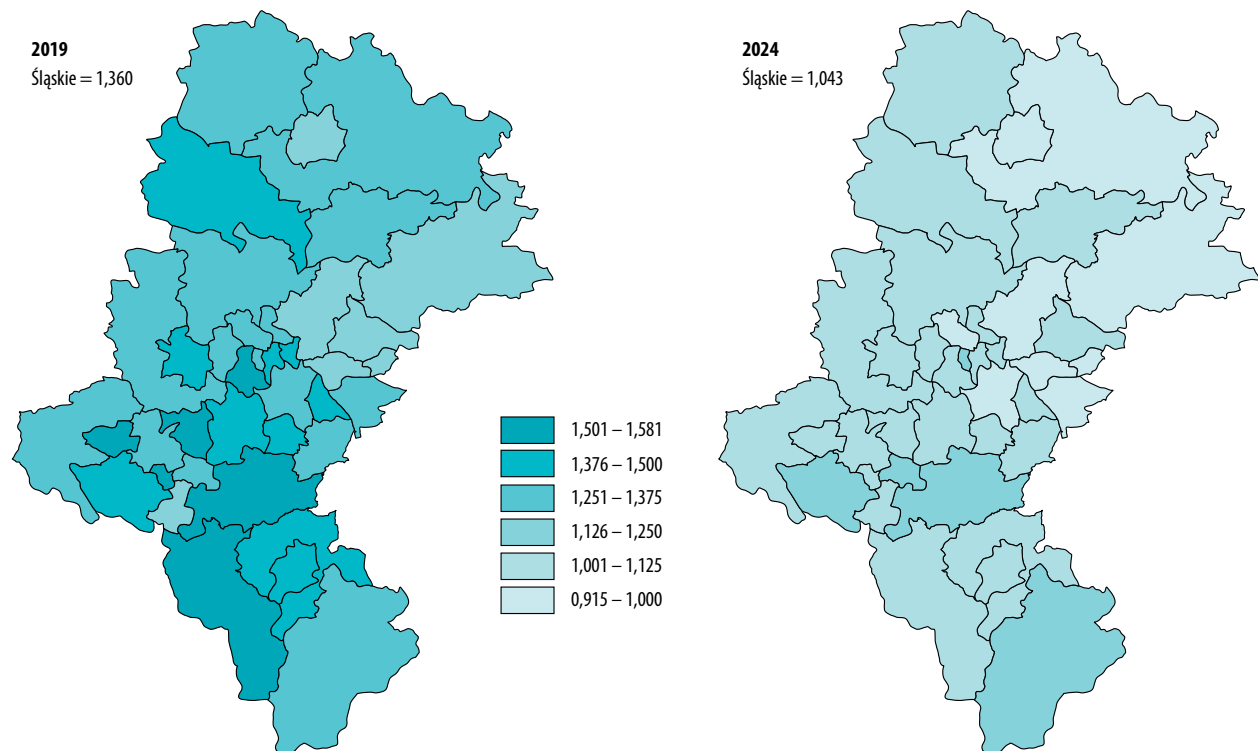
W 2024 r. wśród powiatów najwyższą dzietność kobiet zaobserwowano w Żorach (1,198), w powiatach pszczyńskim (1,189) i wodzisławskim (1,163). Jednakże w żadnym z tych powiatów nie odnotowano odpowiedniego poziomu urodzeń, który gwarantowałby prostą zastępowalność pokoleń. Najniższa dzietność występowała w Sosnowcu (0,915), Katowicach (0,920) i powiecie zawierciańskim (0,942).

Between 2019 and 2024, the highest fertility rate in the voivodship was recorded in 2020 at 1.366; however, this did not reach the replacement fertility rate. By 2024, the rate had declined to 1.043, compared with 1.360 in 2019. In urban areas of the voivodship, the rate was 1.027, while in rural areas it was 1.099.

In 2024, among the powiats, the highest fertility rates were observed in Żory (1.198) and in pszczyński (1.189) and wodzisławski (1.163) powiats. However, none of these powiats had a fertility rate sufficient to meet the replacement fertility rate. The lowest fertility rates were observed in Sosnowiec (0.915), Katowice (0.920) and zawierciański powiat (0.942).

Mapa 14. Współczynnik dzietności ogólnej według powiatów

Map 14. Total fertility rates by powiat

Współczynnik reprodukcji brutto jest iloczynem współczynnika dzietności i wskaźnika wyrażającego udział urodzeń płci żeńskiej w ogólnej liczbie urodzeń żywych. Informuje on w jakim stopniu generacja matek zostanie zastąpiona przez populację córek przy niezmiennych warunkach płodności i braku umieralności.

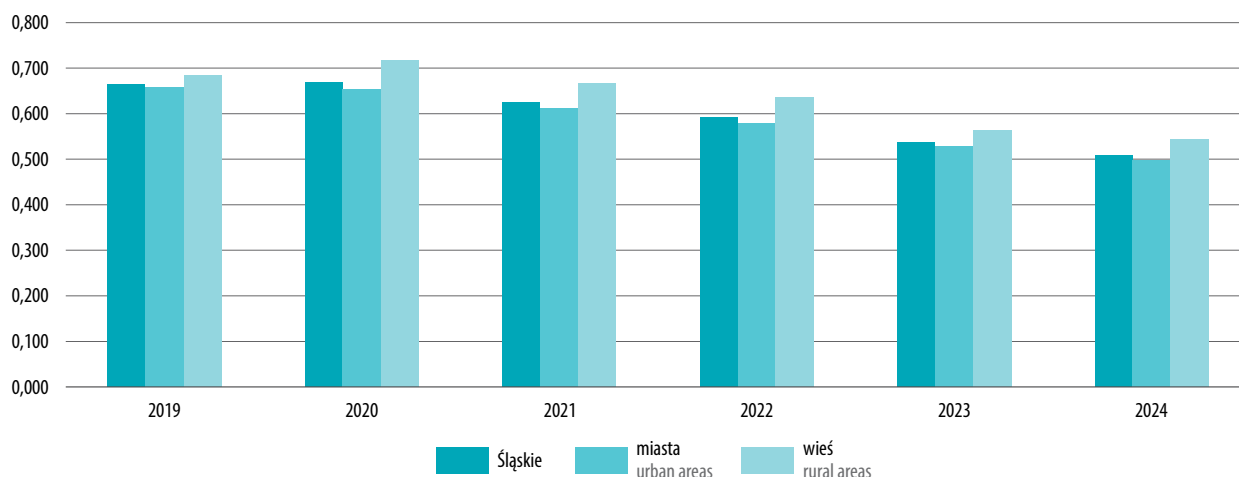
The gross reproduction rate is the product of the fertility rate and an index reflecting the proportion of female births to the total number of live births. It indicates the extent to which a generation of mothers will be replaced by a generation of daughters, assuming fertility and mortality rates remain unchanged.

W 2024 r. współczynnik reprodukcji brutto wyniósł 0,508 (w 2019 r. – 0,663). Przeciętnie na każde 1 000 kobiet w wieku rozrodczym przypadało w województwie 508 żywo urodzonych córek (tj. o 155 córek mniej niż w 2019 r.). W miastach współczynnik kształtował się na poziomie 0,497, a na wsi 0,544.

In 2024, the gross reproduction rate was 0.508 (compared with 0.663 in 2019). On average, 508 daughters were born alive per 1,000 women of reproductive age in the voivodship (155 fewer than in 2019). The rate was 0.497 in urban areas and 0.544 in rural areas.

Wykres 21. Współczynnik reprodukcji brutto

Graph 21. Gross reproduction rate

3.4. Umieralność i trwanie życia

Zgony są kolejnym, po urodzeniach elementem ruchu naturalnego, kształtującym stan i strukturę ludności. W 2024 r. w województwie zmarło 51,4 tys. osób, tj. mniej zarówno w ujęciu rocznym, jak i w porównaniu z 2019 r. odpowiednio o: 0,5% i 0,6%.

W latach 2020–2022 odnotowano wzrost liczby zgonów. Przyczyną zwiększenia umieralności w tym okresie był wpływ pandemii COVID-19, spowodowanej rozprzestrzenieniem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2.

3.4. Mortality and life expectancy

Alongside births, deaths are another key element of vital statistics, influencing the size and composition of the population. In 2024, 51.4 thousand deaths were registered in the voivodship, which is fewer than in the previous year and in 2019 by 0.5% and 0.6%, respectively.

There was an increase in the number of deaths recorded between 2020 and 2022. This increase in mortality was due to the impact of the SARS-CoV-2 virus, which caused the infectious disease known as the COVID-19 pandemic.

Tablica 10. Zgony
Table 10. Deaths

Lata Years	Ogółem Total	Z liczby ogółem Total number			
		mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
2019	51 766	26 636	25 130	40 961	10 805
2020	60 054	31 559	28 495	47 128	12 926
2021	66 152	34 676	31 476	51 914	14 238
2022	56 694	29 024	27 670	44 692	12 002
2023	51 723	26 368	25 355	40 758	10 965
2024	51 441	25 986	25 455	40 522	10 919
NA 1 000 LUDNOŚCI PER 1,000 POPULATION					
2019	11,44	12,21	10,72	11,81	10,24
2020	13,56	14,79	12,42	13,96	12,30
2021	15,06	16,40	13,82	15,53	13,56
2022	13,00	13,84	12,23	13,49	11,46
2023	11,94	12,65	11,27	12,40	10,48
2024	11,95	12,55	11,39	12,43	10,45

W 2024 r. prawie 79% zgonów zanotowano w miastach, a ich liczba (40,5 tys.) spadła w porównaniu z 2019 r. o 1,1%. W 2024 r. odsetek zgonów mężczyzn wyniósł 50,5% wobec 49,5% zgonów kobiet, oznacza to, że na każde 100 zgonów kobiet przypadały 102 zgony mężczyzn.

Współczynnik zgonów – stosunek liczby zgonów w danym okresie (najczęściej roku) do liczby ludności według stanu na środek okresu lub do średniej liczby ludności z tego okresu – wyrażony w ‰ (tj. na 1 000 ludności). Współczynnik zgonów jest podstawową miarą umieralności.

Liczba zgonów w przeliczeniu na 1 000 ludności zwiększyła się z 11,44 w 2019 r. do 11,95 w 2024 r. Współczynnik zgonów w miastach (12,43‰) był wyższy niż na wsi (10,45‰).

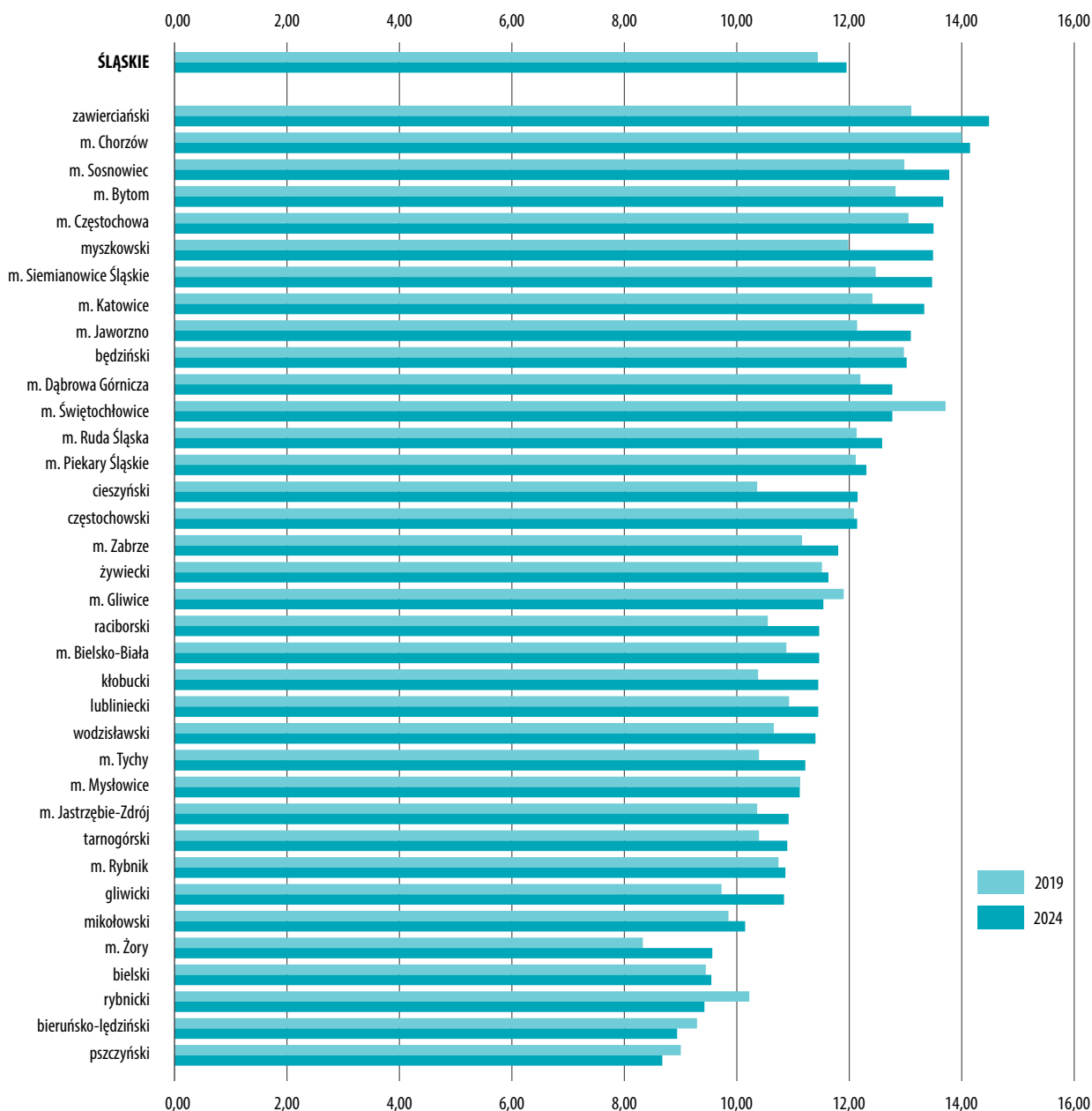
In 2024, nearly 79% of all deaths were recorded in urban areas, with the number of deaths (40.5 thousand) decreasing by 1.1% compared with 2019. The proportion of male deaths was 50.5%, compared with 49.5% for females, indicating that for every 100 female deaths there were 102 male deaths.

Death rate is the ratio of deaths during a particular period (usually a year) to the population at the midpoint of that period or to the average population over the period, expressed in ‰ (that is, per 1,000 population). The death rate is the primary measure of mortality.

The number of deaths per 1,000 population rose from 11.44 in 2019 to 11.95 in 2024. The death rate was higher in urban areas (12.43‰) than in rural areas (10.45‰).

Wykres 22. Zgony na 1 000 ludności według powiatów

Graph 22. Deaths per 1,000 population by powiat

W porównaniu z 2023 r. liczba zgonów zmniejszyła się w 20 powiatach województwa, w tym najwyższy spadek (o 11,6%) odnotowano w powiecie bieruńsko-lędzińskim. Wzrost wystąpił w 15 powiatach, w tym najwyższy w powiecie mikołowskim (o 12,6%). W Tychach liczba zgonów pozostała na tym samym poziomie.

Compared with 2023, the number of deaths decreased in 20 powiats of the voivodship, with the largest decrease (11.6%) in the bieruńsko-lędziński powiat. An increase occurred in 15 powiats, with the largest in the mikołowski powiat (12.6%). In Tychy, the number of deaths remained unchanged.

W relacji do 2019 r. spadek liczby zgonów dotyczył 20 powiatów, w tym najwyższy w Świętochłowicach (o 15,4%). Wzrost wystąpił w 16 powiatach, w tym największy w powiecie cieszyńskim (o 14,7%).

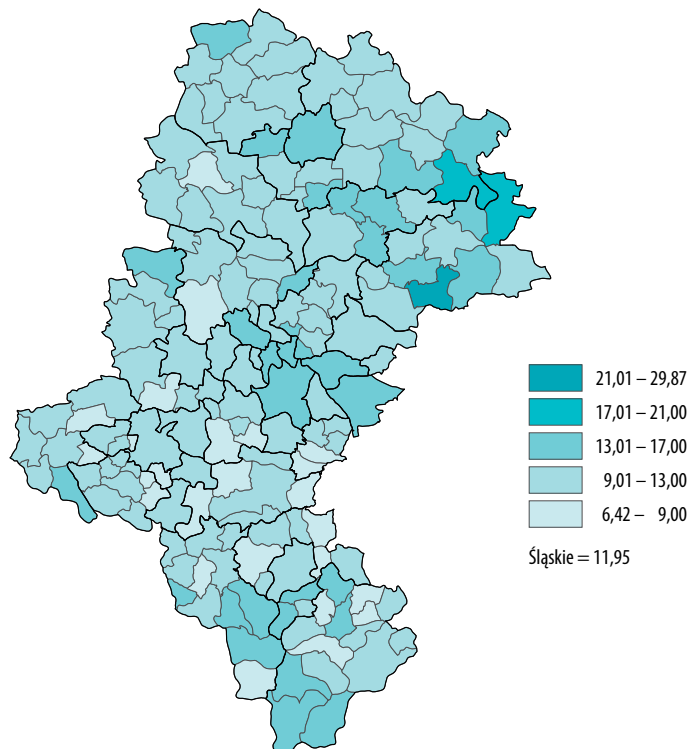
W przeliczeniu na 1 000 ludności najwięcej zgonów odnotowano w: powiecie zawierciańskim (14,48), Chorzowie (14,15) oraz Sosnowcu (13,78), natomiast najmniej w powiecie pszczyńskim (8,67), bieruńsko-lędzińskim (8,94) oraz rybnickim (9,42). Wyższą wartość wskaźnika od średniej w województwie odnotowano łącznie w 16 powiatach, natomiast niższą w 20 powiatach.

Compared with 2019, a decrease in the number of deaths occurred in 20 powiats, with the largest in Świętochłowice (15.4%). An increase occurred in 16 powiats, with the largest in the cieszyński powiat (14.7%).

Per 1,000 population, the highest number of deaths was recorded in the zawierciański powiat (14.48‰), Chorzów (14.15‰) and Sosnowiec (13.78‰), while the lowest was in the following powiats: pszczyński (8.67‰), bieruńsko-lędziński (8.94‰) and rybnicki (9.42‰). A higher value of the ratio than the voivodship average was recorded in a total of 16 powiats, while a lower value was observed in 20 powiats.

Mapa 15. Zgony na 1 000 ludności według gmin w 2024 r.

Map 15. Deaths per 1,000 population by gmina in 2024

W 81 gminach (48,5% wszystkich gmin województwa) odnotowano spadek liczby zgonów w odniesieniu do 2023 r. W 1 gminie liczba ta pozostała na tym samym poziomie, a w pozostałych 85 gminach – wzrosła. Natomiast w relacji do 2019 r. w 80 gminach odnotowano mniej zgonów, w 6 gminach tyle samo, a w 81 gminach więcej.

In 81 gminas (48.5% of all gminas in the voivodship), the number of deaths decreased in comparison with 2023. In one gmina, the number remained the same, while in the remaining 85 gminas it increased. In relation to 2019, 80 gminas recorded fewer deaths, six recorded the same number, and 81 recorded more.

Współczynnik zgonów charakteryzował się większym zróżnicowaniem na poziomie gminnym niż powiatowym. Do grupy gmin o najniższym współczynniku należały: Suszec (6,42‰), Mszana (7,09‰) oraz Pawłowice (7,14‰). Najwyższe wartości współczynnika odnotowano wśród mieszkańców gmin Ogródzieniec (29,87‰), Lelów (19,65‰) oraz Szczekociny (18,28‰).

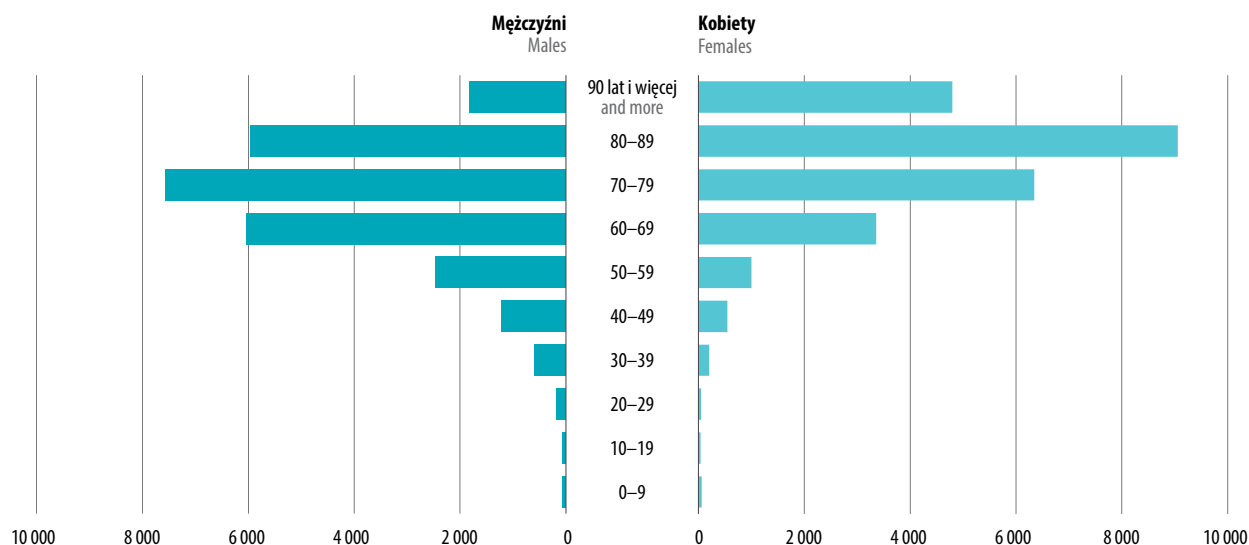
Na poziom natężenia umieralności ma wpływ płeć oraz wiek. W większości grup wieku ludności widoczna jest nadumieralność mężczyzn, tj. współczynniki zgonów dla mężczyzn są wyższe niż dla kobiet. W 2024 r. w wieku 20–34 lata współczynniki były ponad trzykrotnie wyższe dla mężczyzn niż kobiet, w tym dla grup wieku 20–24 lata i 25–29 lat różnica sięga prawie 4 razy (0,80‰ do 0,22‰ i 0,98‰ do 0,27‰). Wraz ze wzrostem wieku, natężenie zgonów także staje się coraz wyższe, a wielkości współczynników dla płci zaczynają się zmniejszać. Najmniejsze zróżnicowanie współczynnika odnotowano w grupie wieku 85 lat i więcej odpowiednio: dla mężczyzn 157 zgonów, a dla kobiet – 144.

The death rate varied more at gmina level than at powiat level. The lowest rates were observed in Suszec (6.42‰), Mszana (7.09‰) and Pawłowice (7.14‰). The highest death rates were recorded in Ogródzieniec (29.87‰), Lelów (19.65‰) and Szczekociny (18.28‰).

Mortality rates are influenced by gender and age. Higher male mortality is evident across most age groups; that is, death rates for men are higher than for women. In 2024, the death rate for the 20–34-year age group was more than three times higher for men than for women, with a difference of almost four times in the age groups 20–24 and 25–29 (0.80‰ to 0.22‰ and 0.98‰ to 0.27‰). As age increases, the intensity of deaths also becomes higher and the magnitudes of the sex ratios begin to decrease. The smallest variation in the ratio was recorded in the age group of 85 years and over, respectively: for men 157 deaths and for women 144.

Wykres 23. Zgony według płci i grup wieku w 2024 r.

Graph 23. Deaths by sex and age group in 2024

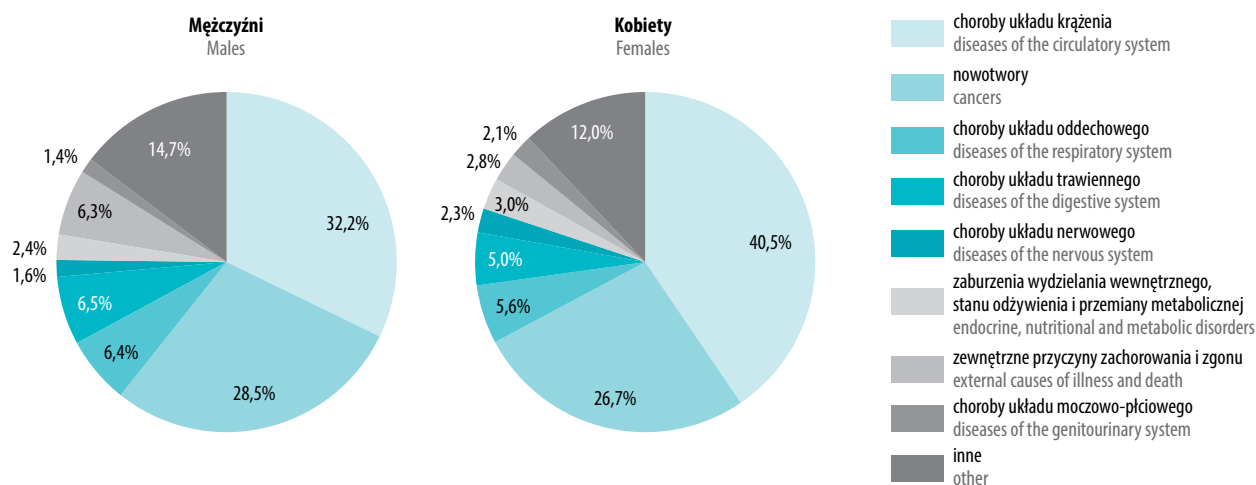

W 2023 r. najczęstszymi przyczynami zgonów były choroby układu krążenia oraz nowotwory. Łącznie spowodowały one prawie 64% (33,1 tys.) wszystkich zgonów w województwie. W stosunku do 2019 r. udział ten zmniejszył się o ponad 5 p. proc. Niekorzystnym zjawiskiem jest utrzymująca się na wysokim poziomie liczba zachorowań i zgonów w wyniku chorób nowotworowych (27,6% wszystkich zgonów). Natomiast maleje udział zgonów spowodowanych chorobami układu krążenia z 41,9% w 2019 r. do 36,3% w 2023 r.

In 2023, the two leading causes of death were cardiovascular diseases and cancer. Together, they accounted for almost 64% (33.1 thousand) of all deaths in the voivodship. Compared with 2019, this share decreased by more than 5 percentage points (p.p.). A concerning trend is the persistently high morbidity and mortality rates associated with cancer, which accounted for 27.6% of all deaths. Conversely, the proportion of deaths due to cardiovascular diseases declined from 41.9% in 2019 to 36.3% in 2023.

Wykres 24. Zgony według płci i przyczyn w 2023 r.

Graph 24. Deaths by sex and cause in 2023

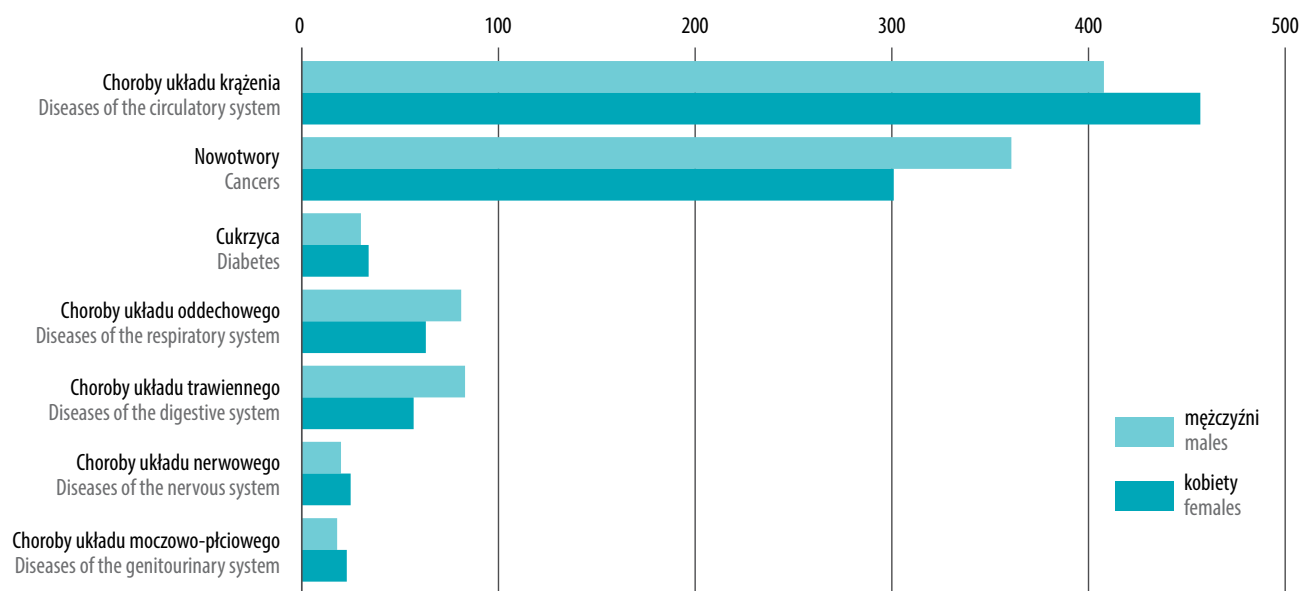

Wśród mężczyzn nowotwory były przyczyną 28,5% zgonów, a wśród kobiet – 26,7%. Najczęściej przyczyną zgonu u mężczyzn był nowotwór płuca lub oskrzela (21,0% zgonów mężczyzn w grupie nowotworów) oraz nowotwór gruczołu krokowego (10,0%). U kobiet natomiast nowotwór piersi (14,0%) oraz nowotwór płuca lub oskrzela (15,5%).

Cancer accounted for 28.5% of deaths among men and 26.7% among women. The most common cause of death in men was lung or bronchial cancer, accounting for 21.0% of male cancer deaths, then prostate cancer (10.0%). In contrast, the leading cause of death in women was breast cancer (14.0%), followed by lung or bronchial cancer (15.5%).

Wykres 25. Zgony według płci i wybranych przyczyn na 100 tys. ludności w 2023 r.

Graph 25. Deaths by sex and selected causes per 100 thousand population in 2023

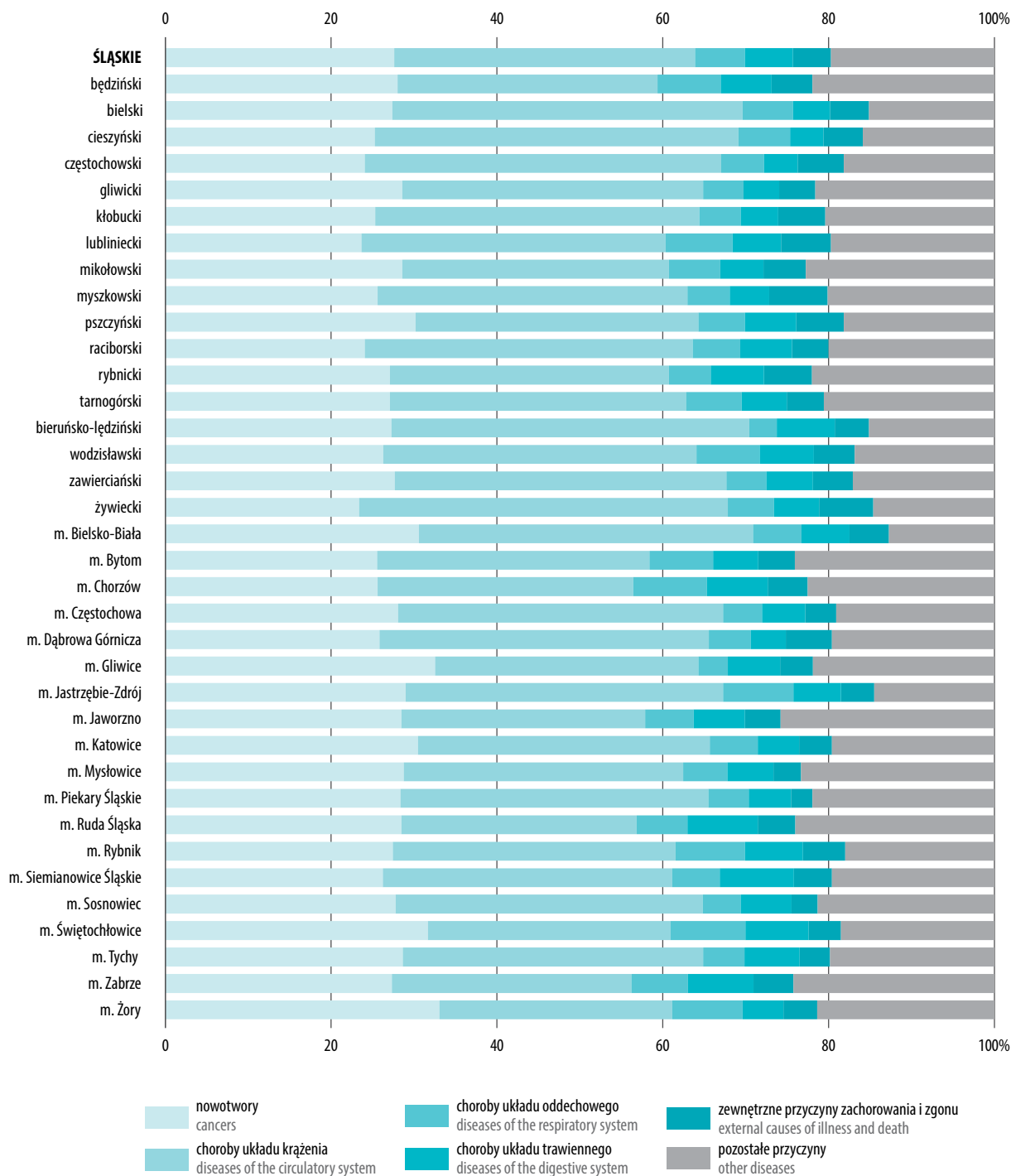

Zgony spowodowane chorobą układu krążenia częściej występowały u kobiet (40,5% wszystkich zgonów kobiet) niż u mężczyzn (32,2% zgonów mężczyzn).

Cardiovascular disease was responsible for a greater proportion of deaths among females (40.5%) than among males (32.2%).

Wykres 26. Struktura zgonów według wybranych przyczyn oraz powiatów w 2023 r.

Graph 26. Structure of deaths by selected causes and powiat in 2023

Za **zgon niemowlęcia** uważa się zgon dziecka w wieku poniżej 1 roku, za **zgon noworodka** – zgon dziecka w wieku poniżej 4 tygodni (poniżej 28 dni), przez 0 dni określa się wiek żywo urodzonego noworodka, który nie przeżył 24 godzin.

W 2024 r. odnotowano 85 zgonów niemowląt (o 35 mniej niż przed rokiem i o 102 mniej niż w 2019 r.), w tym 49 (57,6%) to zgony chłopców. Prawie 78% ogólnej liczby zgonów niemowląt stanowiły zgony zarejestrowane w miastach.

Współczynnik natężenia liczony na 1 000 urodzeń żywych wyniósł 3,35 wobec 4,34 w 2023 r. i 4,62 w 2019 r. W miastach współczynnik ten był wyższy niż na wsi i wyniósł 3,49‰ wobec 2,92‰.

Najczęstszą przyczyną zgonów niemowląt (47,5% w 2023 r.) były stany chorobowe powstające w okresie okołoporodowym, czyli w późnym okresie trwania ciąży matki oraz w ciągu pierwszych 6 dni życia noworodka.

Przeciętne trwanie życia noworodka – podstawowy element tablicy trwania życia wyrażający średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku 0 lat przy założeniu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

Przeciętne dalsze trwanie życia w 2023 r. w porównaniu z 2019 r., uległo wydłużeniu o 0,5 roku w przypadku mężczyzn oraz o 0,3 roku w przypadku kobiet. Urodzony w 2023 r. chłopiec ma przed sobą 74,3 roku przeciętnego trwania życia, a dziewczynka 81,1 roku. Krótsze trwanie życia mężczyzn wynika z wysokiej nadumieralności mężczyzn, które obserwowane jest we wszystkich grupach wieku, ale różnica ta zmniejsza się wraz z wiekiem. Mężczyźni mieszkający w miastach żyją nieco krócej niż zamieszkali na wsi, w 2023 r. ich przeciętne trwanie życia wynosiło 74,1 roku, a na wsi 74,9 lat. Natomiast przeciętne trwanie życia kobiet wynosiło 81,0 lat w miastach oraz 81,5 roku na wsi.

Infant death is defined as the death of a child under one year of age. **Neonatal death** is defined as the death of a child under four weeks of age (under 28 days). A '0-day-old' is defined as the age of a live-born neonate who has not survived beyond 24 hours.

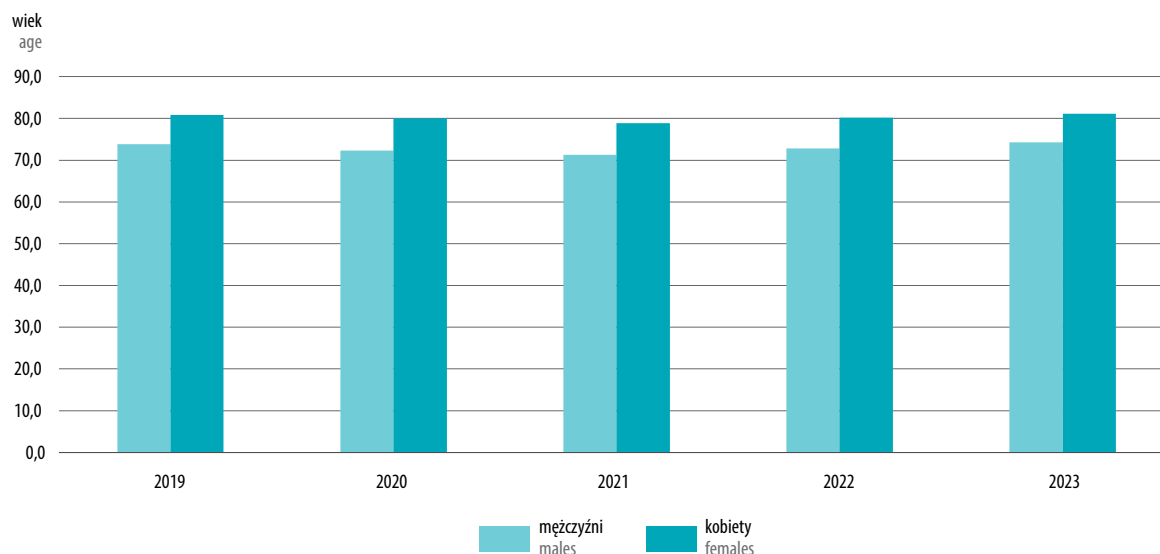
A total of 85 infant deaths were recorded in 2024, which was 35 fewer than in the previous year and 102 fewer than in 2019. Of these deaths, 49 (57.6%) involved male infants. Almost 78% of infant deaths occurred in urban areas.

The infant mortality rate, calculated per 1,000 live births, was 3.35, compared with 4.34 in 2023 and 4.62 in 2019. This rate was higher in urban areas than in rural areas, at 3.49‰ compared with 2.92‰.

The most common cause of infant deaths (47.5% in 2023) was conditions arising during the perinatal period (i.e. the late stage of pregnancy and the first six days of the newborn's life).

Life expectancy (e0) or life expectancy at birth is the fundamental component of life expectancy tables, representing the average number of years a person aged zero can expect to live, based on mortality rates during the period for which the tables were developed.

Compared with 2019, life expectancy increased by 0.5 years for males and 0.3 years for females in 2023. A male infant born in 2023 can expect to live, on average, 74.3 years, while a female infant can expect to live 81.1 years. Males have a shorter life expectancy due to higher mortality rates observed across all age groups, although the gap narrows with age. On average, males residing in urban areas had a slightly lower life expectancy than those in rural areas—74.1 years and 74.9 years, respectively, in 2023. By contrast, females in urban areas had an average life expectancy of 81.0 years, compared with 81.5 years in rural areas.

Wykres 27. Przeciętne trwanie życia mężczyzn i kobiet**Graph 27. Life expectancy for males and females**

Pełniejszy obraz danych dotyczących trwania życia umożliwia analiza ich w powiązaniu ze stanem zdrowia. Wskaźnik przeciętnego trwania życia w zdrowiu określa dla danej osoby średnią liczbę lat życia bez niepełnosprawności. W 2023 r., trwanie życia w zdrowiu wyniosło dla kobiet 79,1% przewidywanego trwania życia, a dla mężczyzn 81,9%. Oznacza to, że w przypadku kobiet – spośród przewidywanych w 2023 r. 81,1 roku trwania życia – pierwsze 64,1 roku to okres bez ograniczeń spowodowanych niepełnosprawnością. Dla mężczyzn wyniosło to 60,8 lat w zdrowiu z przewidywanych 74,3 roku do przeżycia.

A more comprehensive insight into life expectancy data emerges when it is considered alongside health status. The Healthy Life Years (HLY) indicator represents the average number of years an individual can expect to live without limitations due to disability or health problems. In 2023, HLY accounted for 79.1% of total life expectancy for females and 81.9% for males. For females, this meant that of the projected 81.1 years of life expectancy in 2023, the first 64.1 years were expected to be lived in good health. For males, this equated to 60.8 healthy years out of a projected 74.3 years.

3.5. Przyrost naturalny

Przyrost naturalny to różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Wypadkową wszystkich przedstawionych wyżej zjawisk demograficznych decydujących o liczbie i strukturze ludności według wieku i płci jest przyrost naturalny. W województwie utrzymująca się w każdym roku analizowanego okresu wyższa liczba zgonów niż urodzeń spowodowała wystąpienie ujemnego przyrostu naturalnego (ubytku naturalnego ludności).

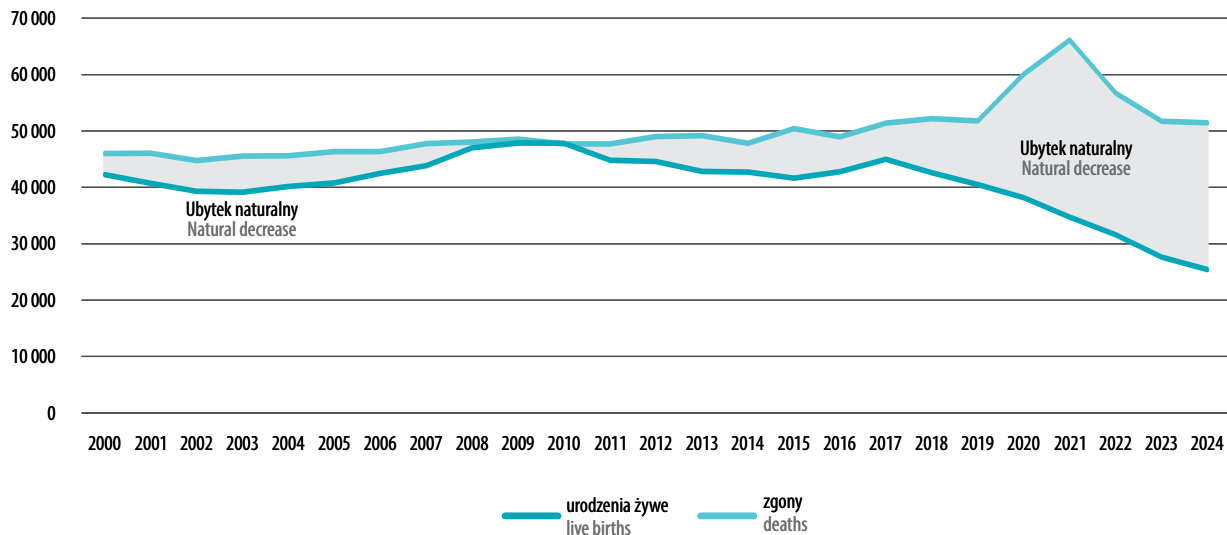
3.5. Natural increase

Natural increase is defined as the difference between the number of live births and the number of deaths within a set time period.

All the above demographic phenomena influence the number and structure of the population by age and sex, and the result is the natural increase. In the voivodship, the persistently higher number of deaths than births in each year of the study period resulted in a negative natural increase (natural population loss).

Wykres 28. Ruch naturalny ludności

Graph 28. Vital statistics

W 2024 r. ubytek naturalny wyniósł minus 26,0 tys. osób (w 2019 r. minus 11,3 tys. osób). W miastach odnotowano wyższy naturalny ubytek ludności (minus 21,6 tys. osób), niż na wsi (minus 4,4 tys. osób).

In 2024 the population decreased by 26.0 thousand (compared with a decrease of 11.3 thousand in 2019). Natural population loss was higher in urban areas (minus 21.6 thousand) than in rural areas (minus 4.4 thousand).

Współczynnik przyrostu naturalnego to stosunek różnicy między liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów do liczby ludności w połowie badanego okresu lub do średniego stanu ludności w tym okresie – wyrażony w ‰ (tj. na 1 000 ludności).

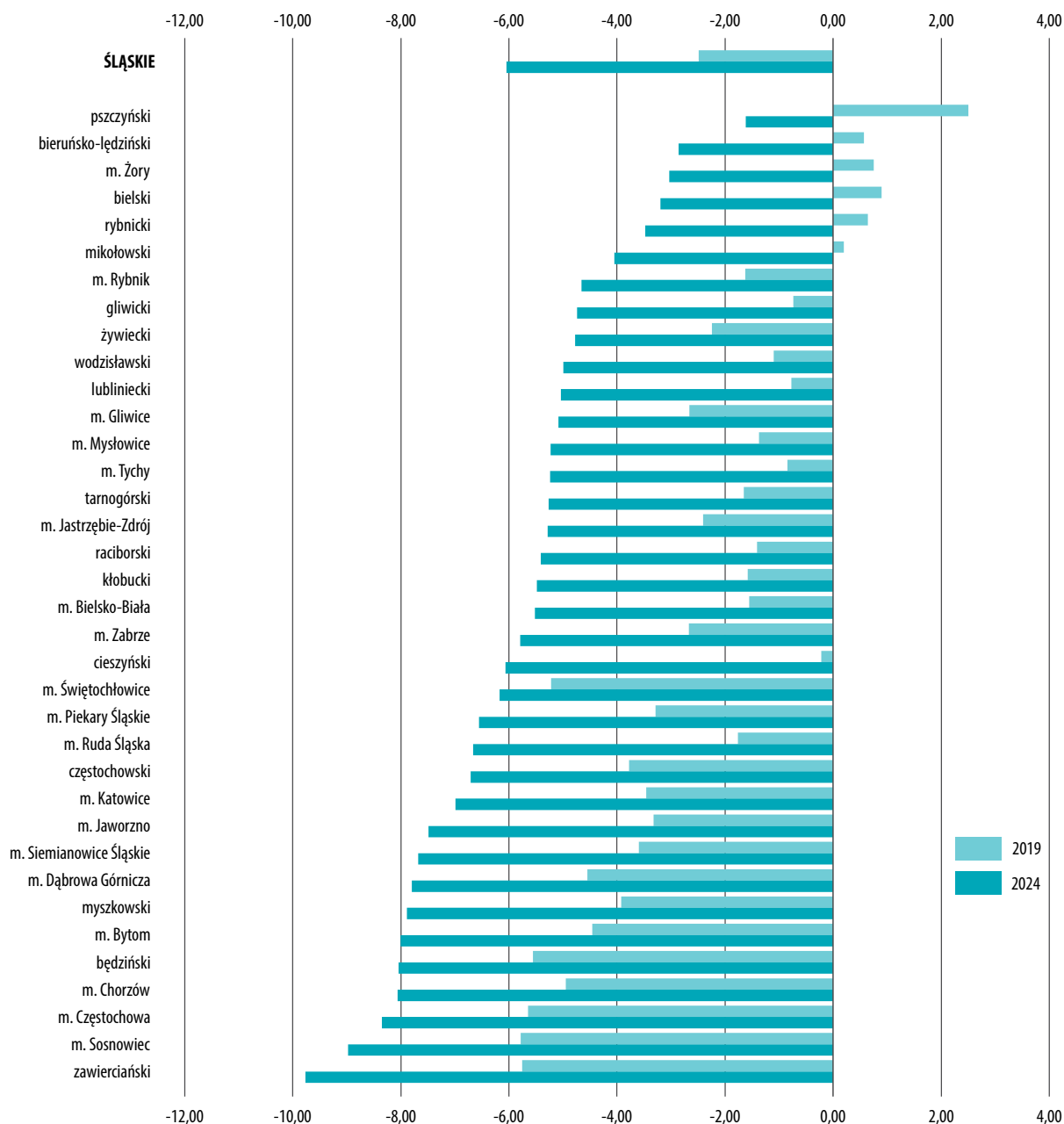
The natural increase rate is calculated as the difference between the number of live births and the number of deaths within a set time period, divided by the mid-year population or the average population during that period, and is expressed per 1,000 population (‰).

Współczynnik przyrostu naturalnego ludności w 2024 r. wyniósł minus 6,05‰ (w 2019 r. minus 2,49‰). W miastach ukształtował się na poziomie minus 6,64‰, a na wsi minus 4,22‰.

The natural increase rate was -6.05‰ (-2.49‰ in 2019). It was -6.64‰ in urban areas and -4.22‰ in rural areas.

Wykres 29. Ruch naturalny ludności na 1 000 ludności według powiatów

Graph 29. Vital statistics per 1,000 population by powiat

W 2024 r. we wszystkich powiatach województwa odnotowano ujemny współczynnik przyrostu naturalnego, najniższe wartości współczynnika wystąpiły w: powiecie zawierciańskim (minus 9,77‰), Sosnowcu (minus 8,98‰) oraz Częstochowie (minus 8,35‰).

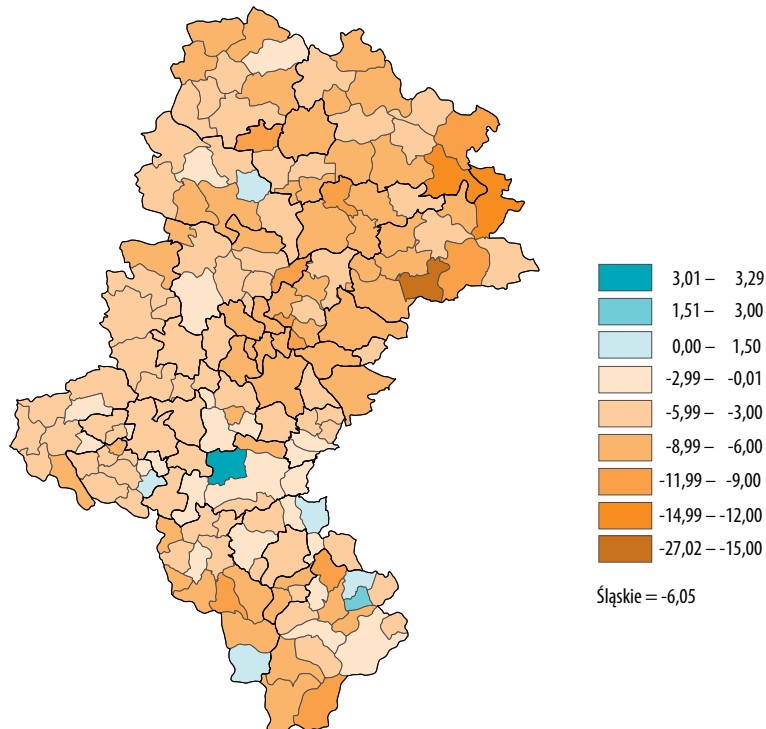
In 2024, all of the voivodship's powiats recorded a negative natural increase rate. The lowest values were in the zawierciański powiat (−9.77‰), Sosnowiec (−8.98‰) and Częstochowa (−8.35‰).

W 2019 r. w 6 powiatach odnotowano dodatni współczynnik przyrostu naturalnego, w tym w powiecie pszczyńskim (2,50‰), bielskim (0,90‰) i Żorach (0,75‰). W pozostałych powiatach wystąpił ujemny współczynnik przyrostu naturalnego, najniższe wartości współczynnika wystąpiły w: Sosnowcu (minus 5,78‰), powiecie zawierciańskim (minus 5,76‰) oraz Częstochowie (minus 5,65‰).

In contrast, in 2019, six powiats recorded a positive natural increase rate: pszczyński (2.50‰) and bielski powiat (0.90‰), and Żory (0.75‰). The remaining powiats had a negative natural increase rate; the lowest values occurred in Sosnowiec (–5.78‰), zawierciański powiat (–5.76‰) and Częstochowa (–5.65‰).

Mapa 16. Ruch naturalny ludności na 1 000 ludności według gmin w 2024 r.

Map 16. Vital statistics per 1,000 population by gmina in 2024

W 2024 r. w 7 gminach odnotowano dodatni współczynnik przyrostu naturalnego, w tym najwyższe wartości wystąpiły w gminach Suszec (3,29‰), Gilowice (2,23‰) i Mszana (0,92‰). W pozostałych gminach wystąpił ujemny współczynnik przyrostu naturalnego, najniższe wartości współczynnika wystąpiły w: Ogrodzieniec (minus 27,02‰), Lelów (minus 14,29‰) oraz Szczekocinach (minus 13,60‰).

Seven gminas reported a positive rate of natural increase in 2024, with the highest values recorded in Suszec (3.29‰), Gilowice (2.23‰) and Mszana (0.92‰). The remaining gminas recorded a negative rate of natural increase, with the lowest values observed in Ogrodzieniec (–27.02‰), Lelów (–14.29‰) and Szczekociny (–13.60‰).

Współczynnik dynamiki demograficznej to stosunek liczby urodzeń żywych w danym okresie (najczęściej 1 roku) do liczby zgonów w tym okresie (liczba urodzeń przypadająca na 1 zgon).

Może on przyjmować wartości:

- $0 < WD < 1$, gdy roczna liczba urodzeń nie kompensuje rocznej liczby zgonów,
- $WD = 1$, gdy roczna liczba urodzeń równa się rocznej liczbie zgonów,
- $WD > 1$, gdy roczna liczba urodzeń kompensuje roczną liczbę zgonów.

The **demographic dynamics rate (WD)** is defined as the number of live births per death in a specified period.

It takes the following values:

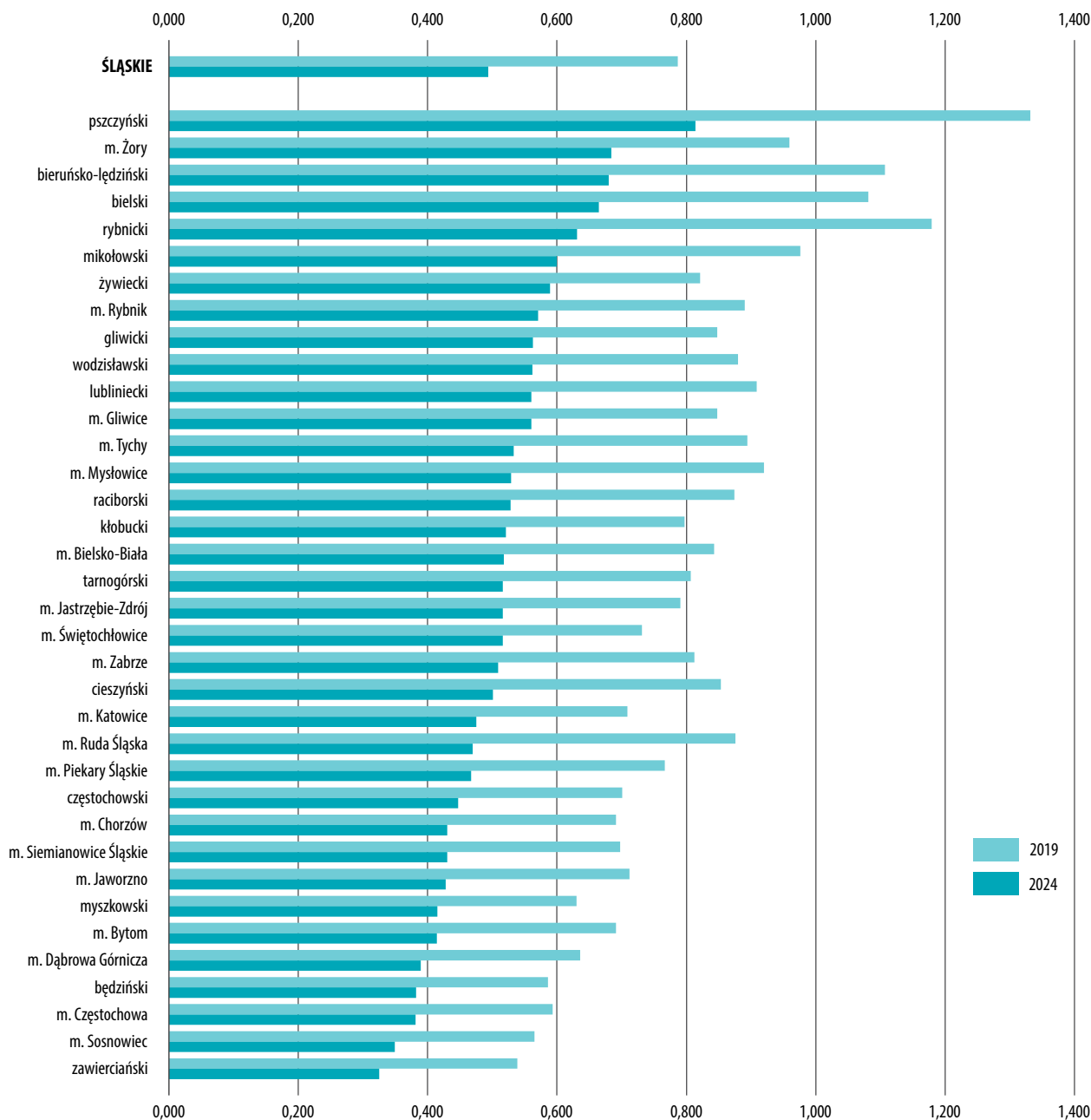
- $0 < WD < 1$ when the annual number of births does not compensate for the annual number of deaths;
- $WD = 1$ when the annual number of births equals the annual number of deaths;
- $WD > 1$ when the annual number of births exceeds the annual number of deaths.

W 2024 r. współczynnik dynamiki demograficznej ukształtował się na poziomie 0,494 wobec 0,787 w 2019 r. Oznacza to, że liczba urodzeń była mniejsza niż liczba zgonów, co z kolei przyczynia się do zmniejszenia liczby ludności.

In 2024, the demographic dynamics rate stood at 0.494, compared with 0.787 in 2019. This indicates that the number of births was lower than the number of deaths, which contributed to a population decrease.

Wykres 30. Współczynnik dynamiki demograficznej według powiatów

Graph 30. Demographic dynamics rate by powiat

We wszystkich powiatach wystąpił ubytek ludności. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w powiecie pszczyńskim (0,814), a najniższą w powiecie zawierciańskim (0,325). W 2019 r. w 4 powiatach odnotowano przyrost ludności: pszczyński (1,332), rybnicki (1,179), bieruńsko-lęczyński (1,107) i bielski (1,081). W pozostałych powiatach notowano ubytek ludności.

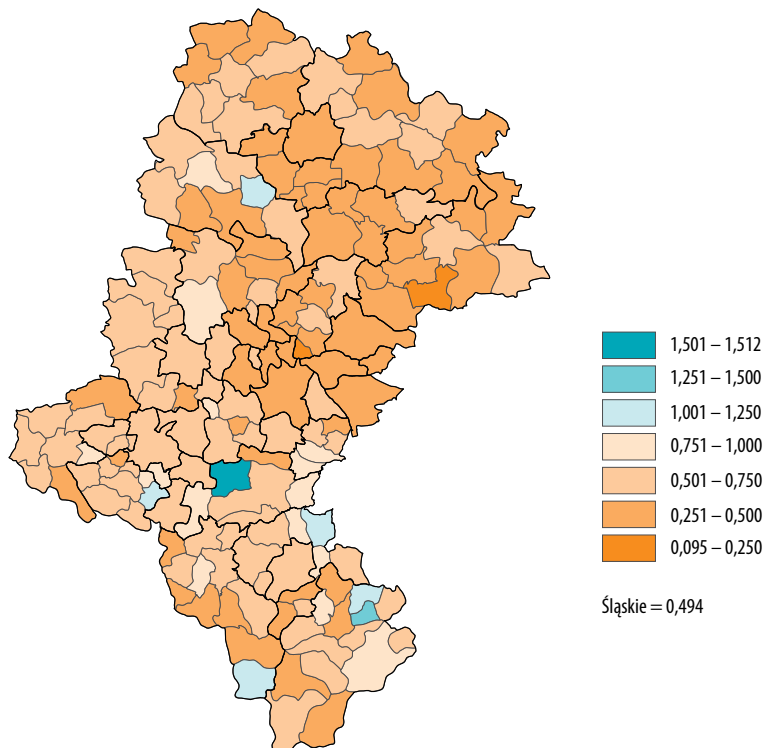
W ujęciu gminnym w 7 gminach roczna liczba urodzeń kompensowała roczną liczbę zgonów, w pozostałych gminach współczynnik dynamiki demograficznej ukształtował się na poziomie poniżej jednego, co oznacza, że liczba urodzeń nie kompensowała liczby zgonów.

All powiats experienced population loss. The highest value of the indicator was recorded in the pszczyński powiat (0.814) and the lowest in the zawierciański powiat (0.325). In 2019, four powiats recorded a population gain: pszczyński (1.332), rybnicki (1.179), bieruńsko-lęczyński (1.107) and bielski (1.081). The remaining powiats recorded a population decrease.

In seven gminas, the annual number of births compensated for the annual number of deaths; in the remaining gminas, the demographic dynamics rate was below one, indicating that the number of births did not compensate for the number of deaths.

Mapa 17. Współczynnik dynamiki demograficznej według gmin w 2024 r.

Map 17. Demographic dynamics rate by gmina in 2024

Rozdział 4

Chapter 4

Migracje ludności

Population migration

Migracje wewnętrzne i zagraniczne są drugim ważnym czynnikiem, obok przyrostu naturalnego, wpływającym na liczbę ludności województwa, jej strukturę oraz rozmieszczenie przestrzenne. W latach 2019–2024 liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego, przewyższała liczbę osób zameldowanych na pobyt stały, powodując ubytek liczby ludności województwa śląskiego. Przewagę odpływu ludności nad napływem ludności odnotowano zarówno w ruchu międzywojewódzkim, jak i zagranicznym.

In addition to natural increase, internal and international migration is the second most important factor influencing the population, structure, and spatial distribution of the Śląskie Voivodship. Between 2019 and 2024, the number of people deregistering their permanent residency exceeded the number registering as permanent residents, resulting in a population decrease in the Voivodship. Population outflow exceeded inflow in both inter-voivodship and international movements.

Tablica 11. Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały
Table 11. Internal and international migration flows for permanent residence

Lata Years	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
OGÓŁEM TOTAL									
2019	46 650	33 135	11 885	1 630	51 367	31 705	17 590	2 072	-4 717
2020	38 805	27 768	9 811	1 226	42 336	25 591	15 330	1 415	-3 531
2021	43 805	31 423	11 037	1 345	48 288	28 937	17 213	2 138	-4 483
2022	40 487	28 702	10 304	1 481	44 731	25 869	16 729	2 133	-4 244
2023	41 287	29 310	10 528	1 449	43 996	27 016	15 433	1 547	-2 709
2024	42 515	30 008	11 034	1 473	45 449	28 120	15 805	1 524	-2 934
MIASTA URBAN AREAS									
2019	32 192	22 793	8 116	1 283	40 195	24 895	13 643	1 657	-8 003
2020	26 236	18 738	6 570	928	33 233	20 078	12 014	1 141	-6 997
2021	29 526	20 992	7 510	1 024	37 758	22 562	13 516	1 680	-8 232
2022	26 666	18 876	6 649	1 141	34 843	20 171	12 942	1 730	-8 177
2023	28 166	19 738	7 280	1 148	34 289	20 976	12 092	1 221	-6 123
2024	29 318	20 497	7 614	1 207	35 265	21 873	12 185	1 207	-5 947
WIEŚ RURAL AREAS									
2019	14 458	10 342	3 769	347	11 172	6 810	3 947	415	3 286
2020	12 569	9 030	3 241	298	9 103	5 513	3 316	274	3 466
2021	14 279	10 431	3 527	321	10 530	6 375	3 697	458	3 749
2022	13 821	9 826	3 655	340	9 888	5 698	3 787	403	3 933
2023	13 121	9 572	3 248	301	9 707	6 040	3 341	326	3 414
2024	13 197	9 511	3 420	266	10 184	6 247	3 620	317	3 013

a Zameldowania. b. Wymeldowania.

a Registrations for permanent residence. b. Deregistrations from permanent residence.

W 2024 r. z pobytu stałego wymeldowało się 45,4 tys. osób, natomiast zameldowało się na pobyt stały 42,5 tys. osób (w 2019 r. było to odpowiednio 51,4 tys. i 46,7 tys.). Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały wyniosło minus 2,9 tys. osób (w 2019 r. minus 4,7 tys.). Na wsi odnotowano dodatnie saldo migracji na pobyt stały (3,0 tys. osób), a w miastach ujemne (minus 5,9 tys.).

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1 000 ludności w 2024 r. wyniosło minus 0,68 (w kraju – 0,25), przy czym w miastach – minus 1,82, na wsi – 2,88. Ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych wystąpiło w dwudziestu trzech powiatach, a dodatnie w trzynastu. Najwyższą wartość salda migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1 000 ludności odnotowano w powiecie mikołowskim (5,29), Żorach (3,74) oraz powiecie tarnogórskim (3,54), natomiast najniższą w Jastrzębie-Zdroju (minus 5,90) i Rudzie Śląskiej (minus 4,41).

Saldo migracji stałej to różnica między liczbą osób, które przybyły na stałe do danej jednostki administracyjnej/kraju w danym okresie, a liczbą osób, które wyjechały na stałe z danej jednostki administracyjnej/kraju w danym okresie.

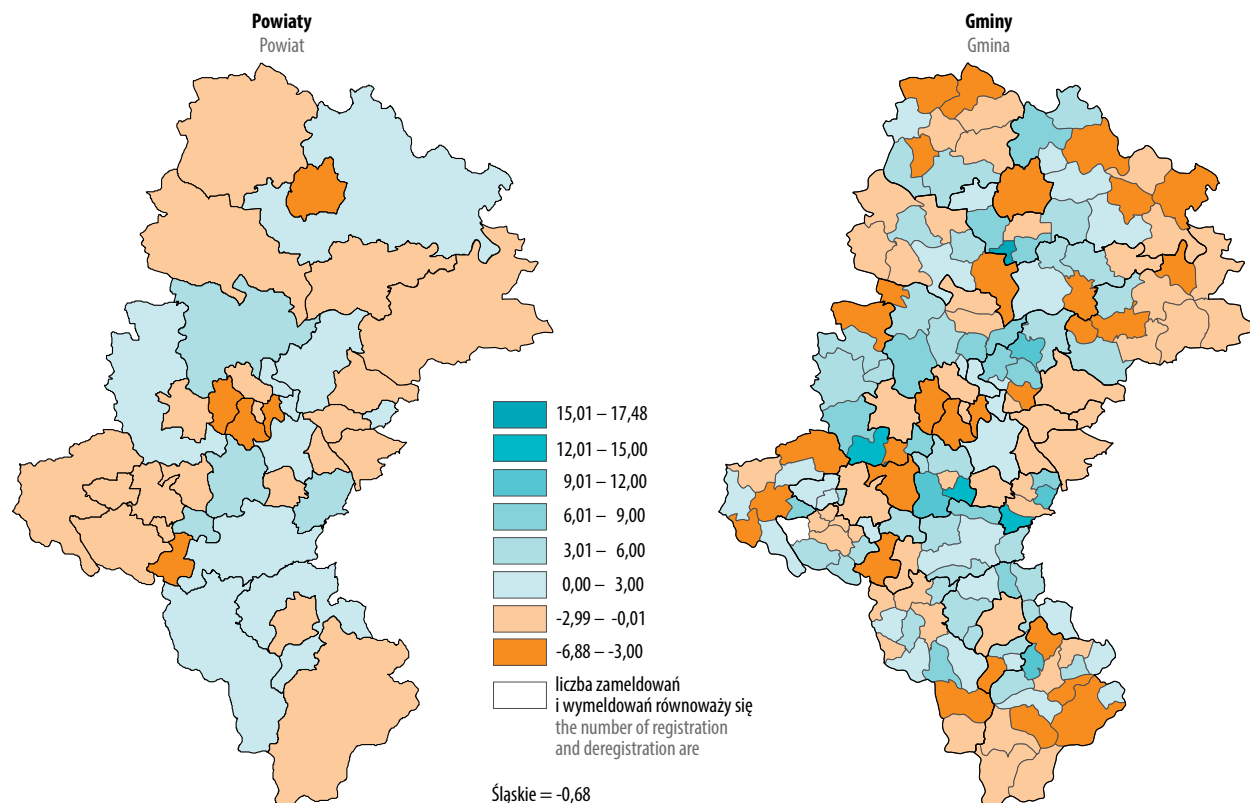
In 2024, 45.4 thousand people deregistered as permanent residents, while 42.5 thousand registered as permanent residents, compared to 51.4 thousand and 46.7 thousand respectively in 2019. The net balance of internal and international migration for permanent residence was –2.9 thousand in 2024, improving from –4.7 thousand in 2019. Rural areas experienced a positive migration balance of 3.0 thousand people, whereas urban areas had a negative balance of 5.9 thousand.

In 2024, the balance of internal and international migration for permanent residence per 1,000 population stood at –0.68 in the Śląskie Voivodship (–0.25 nationally), with –1.82 in urban areas and 2.88 in rural areas. Twenty-three powiats recorded a negative migration balance, while thirteen had a positive balance. The highest permanent migration balances per 1,000 population were recorded in the mikołowski powiat (5.29), Żory (3.74) and tarnogórski powiat (3.54), whereas the lowest balances were noted in Jastrzębie-Zdrój (–5.90) and Ruda Śląska (–4.41).

The permanent migration balance is defined as the difference between the number of persons who took up permanent residence in a given administrative unit or country during a specific period, and those who permanently left the same unit or country within the same timeframe.

Mapa 18. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały na 1 000 ludności w 2024 r.

Map 18. Net internal and international migration for permanent residence per 1,000 population in 2024

Ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych wystąpiło w większości miast na prawach powiatu, przy czym najniższe zanotowano w Jastrzębiu-Zdroju (minus 5,90), Rudzie Śląskiej (minus 4,41), Zabrze (minus 3,35) i Częstochowie (minus 3,32). Dodatkowo saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1 000 ludności odnotowano w Żorach (3,74), Siemianowicach Śląskich (0,66), Piekarach Śląskich (0,52) oraz w Katowicach (0,12).

Wśród 148 gmin (bez miast na prawach powiatu), ujemne saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1 000 ludności wystąpiło w 65 gminach, przy czym najniższą wartość odnotowano w Popowie (minus 6,88), Wielowśi (minus 6,42) i Pankach (minus 6,05). Liczba zameldowań równoważyła się z liczbą wymeldowań na pobyt stały w gminie Lubomia. W 82 gminach wartość salda migracji w przeliczeniu na 1 000 ludności była dodatnia, w tym najwyższa w Starczej (17,48), Bojszowach (14,45), Pilchowicach (14,31) oraz w Wyrach (12,49).

4.1. Migracje wewnętrzne ludności

W 2024 r. w ruchu wewnętrznym na pobyt stały zameldowano 41,0 tys. osób, tj. o 8,8% mniej niż w 2019 r., natomiast wymeldowano z pobytu stałego 43,9 tys. osób, tj. o 10,9% mniej niż w 2019 r. Saldo migracji wewnętrznych w latach 2019–2024 było ujemne, przy czym najniższe zanotowano w 2019 r. – minus 4,3 tys., a w 2024 r. wyniosło minus 2,9 tys.

Migracje wewnętrzne to zmiana miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) w obrębie kraju, polegająca na przekroczeniu granicy administracyjnej gminy, w tym – w przypadku gmin miejsko-wiejskich – zmiany miejsca zamieszkania w obrębie gminy (z terenów wiejskich na miejskie lub odwrotnie).

Do miast województwa śląskiego przybyło na stałe 28,1 tys. osób, a wyjechało 34,1 tys. osób. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały w miastach wyniosło minus 5,9 tys. (w 2019 r. – minus 7,6 tys.). Na terenach wiejskich zameldowało się 12,9 tys. osób, a wymeldowało się 9,9 tys. osób. Saldo migracji wewnętrznych na wsi było dodatnie i wyniosło 3,1 tys. (3,4 tys. w 2019 r.).

Wśród powiatów województwa śląskiego ujemne saldo migracji wewnętrznych wystąpiło w 25 powiatach, a dodatnie w 11. Najwyższą wartość salda migracji wewnętrznych odnotowano w powiatach mikołowskim (0,6 tys.), tarnogórskim (0,5 tys.) oraz bielskim i gliwickim (po 0,4 tys.), natomiast najniższą w Częstochowie (minus 0,7 tys.) oraz Bielsku-Białej, Bytomiu i Zabrze (po minus 0,5 tys.).

Most cities with powiat status recorded a negative balance of internal and international migration, with the lowest figures observed in Jastrzębie-Zdrój (–5.90), Ruda Śląska (–4.41), Zabrze (–3.35) and Częstochowa (–3.32). Conversely, a positive migration balance for permanent residence per 1,000 population was recorded in Żory (3.74), Siemianowice Śląskie (0.66), Piekary Śląskie (0.52) and Katowice (0.12).

Among the 148 gminas (excluding cities with powiat status), a negative migration balance for permanent residence per 1,000 population was recorded in 65 gminas, with the lowest values observed in Popowo (–6.88), Wielowieś (–6.42) and Panki (–6.05). In Lubomia, the number of permanent residence registrations equalled the number of deregistrations. A positive migration balance per 1,000 population was recorded in 82 gminas, with the highest values noted in Starcza (17.48), Bojszowy (14.45), Pilchowice (14.31) and Wry (12.49).

4.1. Internal population migration

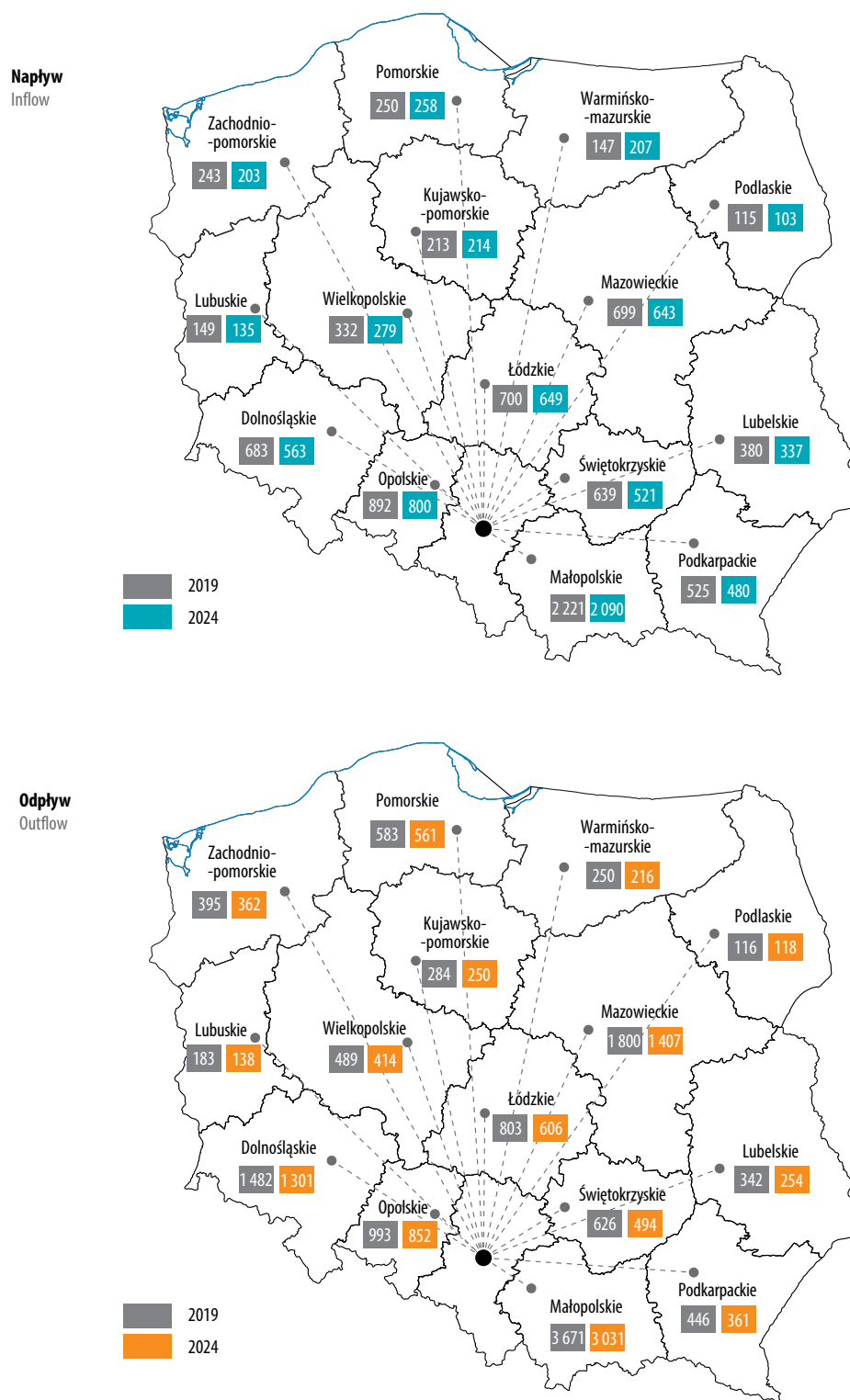
In the Śląskie Voivodship, internal migration for permanent residence in 2024 resulted in 41.0 thousand registrations, representing an 8.8% decrease compared with 2019. Conversely, 43.9 thousand deregistrations were recorded, which was 10.9% fewer than in 2019. The balance of internal migration remained negative between 2019 and 2024, with the lowest net migration recorded in 2019 (–4.3 thousand) and the second lowest in 2024 (–2.9 thousand).

Internal migration refers to changing residence, either permanent or temporary, within the country, involving crossing the administrative boundary of a gmina. In the case of urban-rural gminas, this also includes changes of residence within the gmina, such as moves from rural to urban areas or vice versa.

A total of 28.1 thousand people moved to cities in the Śląskie Voivodship for permanent residence, while 34.1 thousand people departed. The net internal migration balance for permanent residence in cities was –5.9 thousand (–7.6 thousand in 2019). In rural areas, 12.9 thousand people registered and 9.9 thousand deregistered. The balance of internal migration to rural areas was positive at 3.1 thousand (3.4 thousand in 2019).

Of the powiats in the Śląskie Voivodship, 25 recorded a negative internal migration balance, while 11 recorded a positive balance. The highest internal migration balances were recorded in the mikołowski powiat (0.6 thousand), tarnogórski powiat (0.5 thousand) and gliwicki powiat (0.4 thousand), while the lowest were recorded in Częstochowa (–0.7 thousand), Bielsko-Biała, Bytom and Zabrze (each –0.5 thousand).

Mapa 19. Napływ i odpływ migrantów do/z województwa śląskiego
 Map 19. Inflow and outflow of migrants to/from Śląskie Voivodship

Wśród 148 gmin (bez miast na prawach powiatu), ujemne saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały wystąpiło w 65 gminach, przy czym najniższą wartość odnotowano w Będzinie, Zawierciu, Czerwoncu-Leszczyny i Knurówie (po minus 0,2 tys.). Liczba zameldowań równoważyła się z liczbą wymeldowań na pobyt stały w gminie Krupski Młyn. W 82 gminach wartość salda migracji była dodatnia, w tym najwyższa w Orzeszu (0,3 tys.).

Ujemne saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały odnotowano w większości miast na prawach powiatu, Częstochowie (minus 0,7 tys.) oraz Bielsku-Białej, Bytomiu i Zabrzu (po minus 0,5 tys.). Dodatnie saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały wystąpiło w Żorach, Piekarach Śląskich i Siemianowicach Śląskich.

Większość migracji wewnętrznych stanowiły migracje wewnątrzwojewódzkie. W 2024 r. miejsce swojego stałego pobytu w granicach województwa zmieniło 33,6 tys. osób (32,6 tys. w 2023 r.). Najwięcej ludności migrowało z miast do miast (17,1 tys.), następnie z miast na wieś (8,6 tys.), ze wsi do miast (5,1 tys.), natomiast najmniej ze wsi na wieś (2,7 tys.).

Napływ ludności z innych województw do województwa śląskiego w 2024 r. wyniósł 7,5 tys. osób (8,2 tys. w 2019 r.), natomiast odpływ ludności z województwa śląskiego do innych województw – 10,4 tys. osób (12,5 tys. osób w 2019 r.). Najwięcej osób przybyło z województwa małopolskiego, opolskiego, łódzkiego i mazowieckiego. Osoby opuszczające województwo śląskie najczęściej na miejsce stałego pobytu wybierały województwa: małopolskie, mazowieckie i dolnośląskie. W ruchu migracyjnym międzywojewódzkim saldo migracji było ujemne i wyniosło minus 2,9 tys. osób (w 2019 r. – minus 4,3 tys.).

Największa liczba osób z innych województw osiedliła się w Katowicach (1,0 tys.), Częstochowie (0,5 tys.), Bielsku-Białej i Gliwicach (po 0,4 tys.) oraz powiecie bielskim i Sosnowcu (po 0,3 tys.). Równocześnie najwięcej osób wymeldowało się z Częstochowy i Katowic (po 0,8 tys.) oraz Sosnowca, Bielska-Białej i Gliwic (0,5 tys.).

4.2. Migracje zagraniczne ludności

Migracje zagraniczne, obok migracji wewnętrznych, są ważnym czynnikiem wpływającym na stan liczby ludności. Saldo migracji zagranicznych w latach 2019–2024 w województwie śląskim było ujemne, co oznacza że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego (emigrantów), przewyższała liczbę osób zameldowanych na pobyt stały (imigrantów).

Among the 148 gminas (excluding cities with powiat status), a negative migration balance for permanent residence occurred in 65, with the lowest value recorded in Będzin, Zawiercie, Czerwionka-Leszczyny and Knurów (–0.2 thousand each). In the gmina of Krupski Młyn, the number of registrations for permanent residence equalled the number of deregistrations. In the remaining 82 gminas, the migration balance was positive, reaching its highest value of 0.3 thousand in Orzesze.

A negative balance of internal migration for permanent residence was recorded in most cities with powiat status, including Częstochowa (–0.7 thousand), Bielsko-Biała, Bytom and Zabrze (–0.5 thousand each). Conversely, a positive balance of internal migration for permanent residence was recorded in Żory, Piekary Śląskie and Siemianowice Śląskie.

The majority of internal migrations were intra-voivodship. In 2024, 33.6 thousand people changed their place of permanent residence within the voivodship (compared with 32.6 thousand in 2023). The largest migrations occurred from urban to urban areas (17.1 thousand people), followed by migrations from urban to rural areas (8.6 thousand people) and from rural to urban areas (5.1 thousand people). The smallest number of people migrated from rural to rural areas (2.7 thousand people).

In 2024, the inflow of people to the Śląskie Voivodship from other voivodships was 7.5 thousand (compared with 8.2 thousand in 2019), while the outflow was 10.4 thousand (compared with 12.5 thousand in 2019). The majority of people arrived from the following voivodships: Małopolskie, Opolskie, Łódzkie and Mazowieckie. Those leaving the Śląskie Voivodship most often chose Małopolskie, Mazowieckie and Dolnośląskie voivodships as their place of permanent residence. The migration balance in inter-voivodship migration was negative, at –2.9 thousand people (compared with –4.3 thousand in 2019).

The largest number of people from other voivodships settled in Katowice (1.0 thousand), Częstochowa (0.5 thousand), as well as in Bielsko-Biała, Gliwice, bielski powiat, and Sosnowiec (0.4 thousand each). Conversely, the largest number of people deregistered from Katowice and Częstochowa (0.8 thousand each), and from Sosnowiec, Bielsko-Biała and Gliwice (0.5 thousand each).

4.2. International population migration

International and internal migration are important factors affecting population levels. In the years 2019–2024, the balance of international migration in the Śląskie Voivodship was negative, indicating that the number of people deregistering from permanent residence (emigrants) exceeded the number of people registering for permanent residence (immigrants).

Tablica 12. Emigranci według płci i wieku**Table 12. Emigrants by sex and age**

Wiek Age	Ogółem Grand total			Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
2019									
Ogółem Total	2 072	998	1 074	1 657	809	848	415	189	226
0–4 lata years	35	16	19	26	11	15	9	5	4
5–9	109	57	52	80	40	40	29	17	12
10–14	89	38	51	82	34	48	7	4	3
15–19	202	168	34	174	147	27	28	21	7
20–24	108	49	59	94	47	47	14	2	12
25–29	193	87	106	161	71	90	32	16	16
30–34	246	100	146	192	82	110	54	18	36
35–39	280	114	166	228	95	133	52	19	33
40–44	193	86	107	161	74	87	32	12	20
45–49	152	70	82	129	60	69	23	10	13
50–54	164	71	93	126	52	74	38	19	19
55–59	107	48	59	67	30	37	40	18	22
60–64	100	60	40	68	40	28	32	20	12
65 lat i więcej and more	94	34	60	69	26	43	25	8	17
2024									
Ogółem Total	1 524	817	707	1 207	664	543	317	153	164
0–4 lata years	8	3	5	6	3	3	2	–	2
5–9	51	26	25	44	24	20	7	2	5
10–14	80	43	37	66	36	30	14	7	7
15–19	200	165	35	169	140	29	31	25	6
20–24	89	61	28	76	50	26	13	11	2
25–29	118	56	62	97	46	51	21	10	11
30–34	144	82	62	110	61	49	34	21	13
35–39	183	94	89	150	83	67	33	11	22
40–44	196	84	112	155	68	87	41	16	25
45–49	122	52	70	95	44	51	27	8	19
50–54	76	40	36	57	31	26	19	9	10
55–59	81	36	45	56	29	27	25	7	18
60–64	79	30	49	53	18	35	26	12	14
65 lat i więcej and more	97	45	52	73	31	42	24	14	10

W 2024 r. z województwa śląskiego na stałe wyemigrowało 1,5 tys. osób (14,9% emigrantów w kraju), tj. o 0,5 tys. mniej niż w 2019 r. Liczba imigrantów przybywających do województwa wyniosła 1,5 tys. osób (7,5% imigrantów w kraju) i była o 0,2 tys. mniejsza niż w 2019 r. Saldo migracji zagranicznych wyniosło minus 0,1 tys. osób (wobec minus 0,4 tys. w 2019 r.).

In 2024, 1.5 thousand people (14.9% of emigrants in the country) permanently emigrated from the Śląskie Voivodship, which was 0.5 thousand fewer than in 2019. Meanwhile, the number of immigrants arriving in the voivodship was 1.5 thousand (7.5% of immigrants in the country), which was 0.2 thousand fewer than in 2019. The net international migration balance was –0.1 thousand (compared with –0.4 thousand in 2019).

Głównym kierunkiem emigracji zagranicznych na pobyt stały w 2024 r., podobnie jak w 2019 r., były kraje europejskie (96,1% w 2024 r. wobec 94,5% w 2019 r.). Najwięcej mieszkańców województwa, którzy opuścili kraj osiedliło się w Niemczech (0,7 tys.) i Wielkiej Brytanii (0,3 tys.). Wśród wyjeżdżających na stałe za granicę udział osób w wieku produkcyjnym wyniósł 76,7%, a w przedprodukcyjnym – 13,7%.

W 2024 r. większość imigrantów na pobyt stały przybyła z krajów europejskich (91,4% ogółu), w tym najwięcej z Ukrainy oraz z Niemiec (po 0,3 tys.). Wśród ludności napływowej ponad połowę (52,3%) stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, a ponad jedną trzecią (41,8%) osoby w wieku przedprodukcyjnym.

Similar to 2019, the main destination for permanent international emigration in 2024 was European countries (96.1% in 2024 compared with 94.5% in 2019). The largest number of the voivodship's residents who left Poland permanently settled in Germany (0.7 thousand) and the United Kingdom (0.3 thousand). Of those leaving permanently to live abroad, 76.7% were of working age, and 13.7% were of pre-working age.

In 2024, the majority of persons registering for permanent residence came from European countries (91.4% of the total), with the largest numbers from Ukraine and Germany (0.3 thousand each). Among the immigrant population, more than half (52.3%) were of working age, and more than a third (41.8%) were of pre-working age.

4.3. Typologia demograficzna gmin i powiatów według metody Webba

Metoda Webba polega na zakwalifikowaniu badanej jednostki terytorialnej do jednego z ośmiu typów rozwoju ludności w zależności od znaku i wartości bezwzględnej przyrostu naturalnego i salda migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1 000 ludności. Klasyfikacja Webba wyróżnia:

Typy rozwojowe (przyrost liczby ludności)

A – dodatni przyrost naturalny przewyższa ujemne saldo migracji,

B – dodatni przyrost naturalny jest wyższy od dodatniego salda migracji,

C – dodatni przyrost naturalny jest niższy od dodatniego salda migracji,

D – dodatnie saldo migracji z nadwyżką rekompensuje ujemny przyrost naturalny;

Typy regresywne (spadek liczby ludności)

E – ujemny przyrost naturalny nie jest rekompensowany przez dodatnie saldo migracji,

F – ubytek liczby ludności powodowany jest w większym stopniu ujemnym przyrostem naturalnym niż ujemnym saldem migracji,

G – ubytek liczby ludności powodowany jest w większym stopniu ujemnym saldem migracji niż ujemnym przyrostem naturalnym,

H – ujemne saldo migracji nie jest rekompensowane przez dodatni przyrost naturalny.

W przypadku, gdy wartości bezwzględne współczynnika przyrostu naturalnego i współczynnika salda migracji stałe są równe lub gdy wartość jednego ze współczynników wynosi zero wprowadza się dodatkowe typy przejściowe: AB, BC, CD, DE, EF, FG, GH, HA.

4.3. Demographic typology of gminas and powiats by Webb's method

Webb's method classifies territorial units based on the direction (positive or negative) and absolute values of natural increase and permanent migration balance per 1,000 population. Webb's classification distinguishes between:

Developmental types (population increase):

A – positive natural increase exceeds negative migration balance;

B – positive natural increase exceeds positive migration balance;

C – positive natural increase is lower than positive migration balance;

D – positive migration balance compensates for and exceeds negative natural increase;

Regressive types (population decline):

E – negative natural increase is not compensated by positive migration balance;

F – population decline is primarily due to negative natural increase rather than negative migration balance;

G – population decline is primarily due to negative migration balance rather than negative natural increase;

H – negative migration balance is not compensated by positive natural increase.

Where the absolute values of the natural increase coefficient and the migration balance coefficient are equal, or where the value of either coefficient is zero, additional transition types are introduced, denoted as: AB, BC, CD, DE, EF, FG, GH, and HA.

Zgodnie z typologią rozwoju demograficznego Webba, jednostki samorządu terytorialnego badanego obszaru w oparciu o wzajemne relacje wartości przyrostu naturalnego i salda migracji można podzielić na jeden z ośmiu typów rozwoju populacji. Zależność między przyrostem lub ubytkiem naturalnym ludności, a dodatnim lub ujemnym saldem migracji pozwala na ocenę danego obszaru i zakwalifikowanie go jako obszaru o typie rozwojowym (typy A, B, C, D) czyli charakteryzującym się rzeczywistym przyrostem liczby ludności lub regresyjnym (typy E, F, G, H), określanym jako obszar nieaktywny demograficznie lub jako zjawisko depopulacji, cechującym się spadkiem liczby ludności. Dzięki temu możliwa jest ocena aktualnego stanu populacji ośrodka oraz dynamiczne wychwytywanie zachodzących zmian demograficznych. Zgodnie z tą klasyfikacją, województwo śląskie w latach 2019–2024 niezmiennie znajduje się w grupie województw nieaktywnych demograficznie (depopulacyjnych). Spadek liczby ludności był spowodowany w większym stopniu ujemnym przyrostem naturalnym niż ujemnym saldem migracji (typ F), co jednoznacznie wskazuje na niekorzystne tendencje zachodzące w procesach demograficznych.

Wśród 36 powiatów województwa 33, tj. o 6 więcej niż w 2019 r., zakwalifikowano do jednostek nieaktywnych demograficznie (wyludniających się). Przewaga ujemnego przyrostu naturalnego nad dodatnim saldem migracji (typ E) wystąpiła w 10 powiatach (w 2019 r. w 4), m.in. w powiecie będzińskim i cieszyńskim oraz w Siemianowicach Śląskich, Katowicach i Piekarach Śląskich. Ubytek liczby ludności spowodowany w większym stopniu ujemnym przyrostem naturalnym niż ujemnym saldem migracji (typ F) zanotowano w 22 powiatach (w 2019 r. odpowiednio w 13), m.in. w Częstochowie, Chorzowie, Sosnowcu oraz w Rudzie Śląskiej. Ubytek ludności spowodowany ujemnym saldem migracji większym od ujemnego przyrostu naturalnego (typ G) odnotowano w 1 powiecie (w 2019 r. w 9), tj. w Jastrzębiu-Zdroju. Ponadto w 2019 r. odnotowano jeden powiat (lubliniecki) o typie przejściowym (E/F), w którym na spadek liczby ludności wpłynął ujemny przyrost naturalny przy zerowym saldzie migracji. W 2024 r. jedynie 3 powiaty (w 2019 r. było ich 9) zostały zaklasyfikowane jako rozwojowe, w których ujemny przyrost naturalny był zrekompensowany przez dodatnie saldo migracji (typ D), tj. w powiecie mikołowskim, bieruńsko-lędzińskim oraz w Żorach. W 2019 r. do powiatów o typie rozwojowym zostały zaklasyfikowane ponadto Żory (typ A), powiat pszczyński i rybnicki (typ B) oraz powiaty bielski, mikołowski i bieruńsko-lędziński (typ C), których nie odnotowano w ogóle w 2024 r. (nie odnotowano również żadnych typów określanych jako przejściowe).

According to Webb's typology of demographic development, local government units in the area under study can be divided into eight population development classes, based on the interrelationship between natural increase and migration balance. The relationship between natural population growth or decline and positive or negative migration enables classification of an area as either a developmental area (types A, B, C and D), characterised by population growth, or a regressive area (types E, F, G and H), defined as demographically inactive or depopulating, characterised by population decline. This framework facilitates assessment of the current demographic status and dynamic identification of demographic changes. According to this classification, the Śląskie Voivodship has consistently been classified among the demographically inactive (depopulating) voivodships for the period 2019–2024. This population decline was primarily driven by a negative natural increase rather than negative migration balance (type F), reflecting unfavourable demographic trends.

Of the 36 powiats in the voivodship, 33 (six more than in 2019) were classified as demographically inactive (depopulating) units. Negative natural increase outweighed a positive migration balance (type E) in 10 powiats (four in 2019), including the będziński and cieszyński powiats, as well as Siemianowice, Katowice and Piekary Śląskie. Population decline caused by a combination of negative natural increase and negative migration balance (type F), with the former as the dominating cause, was recorded in 22 powiats (compared with 13 in 2019), including, among others, Częstochowa, Chorzów, Sosnowiec and Ruda Śląska. Population loss due to a negative migration balance greater than negative natural increase (type G) was recorded in a single powiat (nine in 2019), namely Jastrzębie-Zdrój. Additionally, one powiat (lubliniecki) with a transitional type (E/F) was recorded in 2019, where population decline was influenced by negative natural increase and zero migration balance. In 2024, only three powiats (compared with nine in 2019) were classified as developmental, where negative natural increase was compensated by positive migration balance (type D), including Żory, and mikołowski and bieruńsko-lędziński powiats. In 2019, the following powiats were classified as developmental types: Żory (type A), pszczyński and rybnicki (type B), followed by bielski, mikołowski and bieruńsko-lędziński (type C). In contrast, in 2024, no powiats were classified as either developmental or transitional units.

Znacznie bardziej złożony obraz aktywności demograficznej województwa ujawnia się w przekroju terytorialnym według gmin. Typologia demograficzna gmin dokonana według metody Webba pozwoliła wyodrębnić w 2024 r. typy aktywności od C do H. Ponadto dla 1 gminy, gdzie jeden z parametrów miał wartość zerową oraz dla 2 gmin, gdzie wartości bezwzględne parametrów się równoważyły, ustalono tzw. typy przejściowe. W 2024 r. większość gmin zakwalifikowano do regresywnych, czyli wyludniających się. Spośród 167 gmin w województwie, aż 126 (w 2019 r. – 94) zaliczono do regresyjnych (wyludniających się). W 69 gminach odnotowano spadek liczby ludności spowodowany w większym stopniu ujemnym przyrostem naturalnym niż ujemnym saldem migracji (typ F). W tej grupie z największym ubytkiem rzeczywistym ludności – wynoszącym powyżej 1 000 osób – znalazły się miasta na prawach powiatu: Częstochowa, Sosnowiec, Bytom, Ruda Śląska, Zabrze, Bielsko-Biała, Gliwice, Chorzów oraz Dąbrowa Górnicza. W 46 gminach (w 2019 r. – 17) ujemnego przyrostu naturalnego nie rekompensowało dodatnie saldo migracji (typ E). Wśród tych jednostek, największy ubytek ludności odnotowano m.in. w gminach: Katowice, Siemianowice Śląskie oraz Piekary Śląskie. Odwrotną sytuację, gdy ujemne saldo migracji nie było rekompensowane przez dodatni przyrost naturalny (typ H), odnotowano jedynie w gminie Istebna (w 2019 r. takich gmin było 5). Ubytek liczby ludności spowodowany w większym stopniu ujemnym saldem migracji niż ujemnym przyrostem naturalnym (typ G) odnotowano w 9 gminach (w 2019 r. – 36), w tym największy w gminach: Jastrzębie-Zdrój, Czerwionka-Leszczyny oraz Bieruń. Spadek liczby ludności następujący wskutek ujemnego przyrostu naturalnego, przy zerowym saldzie migracji (typ przejściowy E/F) odnotowano w jedynie w gminie Lubomia (w 2019 r. odnotowano 2 takie gminy). Specyficznym przypadkiem są w tym zestawieniu gminy Nędza (typ D/E), w której bilans ujemnego przyrostu naturalnego oraz dodatniego salda migracji wyniósł zero oraz Łękawica (typ H/A), w której bilans dodatniego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji wyniósł zero, klasyfikując te jednostki na granicy pomiędzy gminami progresywnymi i rozwojowymi. Z kolei progresywne typy rozwojowe, czyli zaludniające się odnotowano w 39 gminach województwa śląskiego (w 2019 r. w 71). Niższy dodatni przyrost naturalny jednocześnie z dodatnim saldem migracji (typ C) odnotowano w 5 gminach: Suszec, Wilamowice, Mszana, Gilowice oraz Boronów. Dodatnie saldo migracji z nadwyżką rekompensującą ujemny przyrost naturalny (typ D) wystąpiło w 34 gminach (w 2019 r. – 36), m.in. w gminach: Orzesze, Łodygowice, Pilchowice, Bojszowy oraz Zbrosławice.

A much more complex picture of the voivodship's demographic profile emerges from the territorial cross-section by gmina. Using Webb's method to create a demographic typology of the gminas has facilitated the identification of activity types ranging from C to H in 2024. Additionally, transition types were established for one gmina where one of the parameters had a value of zero, and for two gminas where the absolute values of the parameters counterbalanced each other. In 2024, the majority of gminas were categorised as regressive (depopulating), indicating population decline. Out of the 167 gminas in the voivodship, 126 were classified as regressive (depopulating) in 2024, compared with 94 in 2019. In 69 gminas, a population decrease was recorded, driven primarily by negative natural increase rather than negative migration (type F). The cities with the largest real population loss (more than 1,000 people) were those with powiat status: Częstochowa, Sosnowiec, Bytom, Ruda Śląska, Zabrze, Bielsko-Biała, Gliwice, Chorzów and Dąbrowa Górnicza. In 46 gminas (compared with 17 in 2019), the negative natural increase was not offset by a positive migration balance (type E). The greatest population loss was recorded in the following gminas: Katowice, Siemianowice Śląskie, and Piekary Śląskie. The opposite situation, where a negative migration balance was not offset by positive natural increase (type H), was only recorded in the Istebna gmina (in 2019, there were five such gminas). Population loss caused to a greater extent by a negative migration balance than by a negative natural increase (type G) was recorded in nine gminas (in 2019, there were 36 such gminas), with the most significant losses occurring in the following gminas: Jastrzębie-Zdrój, Czerwionka-Leszczyny, and Bieruń. Decreases in population due to negative natural increase with a zero migration balance (transitional types E/F) were only recorded in the gmina of Lubomia (two such gminas were recorded in 2019). In this comparison, the gminas of Nędza (type D/E) and Łękawica (type H/A) represent specific cases. Nędza exhibited a balance of zero resulting from negative natural increase offset by positive migration, whereas Łękawica recorded a zero balance owing to positive natural increase countered by negative migration. These cases position the units on the cusp between progressive and developmental gminas. By contrast, progressive developmental units (i.e. populating types) were recorded in 39 gminas in the Śląskie voivodship, down from 71 in 2019. A lower positive natural increase combined with a positive migration balance (type C) was observed in five gminas: Suszec, Wilamowice, Mszana, Gilowice, and Boronów. Meanwhile, a positive migration balance exceeding the negative natural increase (type D) occurred in 34 gminas (36 in 2019), including Orzesze, Łodygowice, Pilchowice, Bojszowy, and Zbrosławice.

Tablica 13. Typy rozwoju ludnościowego powiatów według metody Webba

Table 13. Types of population development of powiat by the Webb's method

Wyszczególnienie Specification	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	typ type					
Ogółem Total	F	F	F	F	F	F
Powiaty: Powiat:						
będziński	E	E	E	E	E	E
bielski	C	D	D	D	D	E
bieruńsko-lędzki	C	D	D	D	E	D
cieszyński	D	E	E	E	E	E
częstochowski	E	E	E	E	E	E
gliwicki	D	E	E	E	E	E
kłobucki	G	F	F	F	F	F
lubliniecki	E/F	E	F	F	E	F
mikołowski	C	D	D	D	D	D
myszkowski	E	F	F	F	F	F
pszczyński	B	B/C	E	E	F	E
raciborski	F	F	F	F	F	F
rybnicki	B	E	E	E	E	F
tarnogórski	D	D	D	D	E	E
wodzisławski	F	F	F	F	F	F
zawierciański	F	F	F	F	F	F
żywiecki	F	F	E	E	E	F
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:						
Bielsko-Biała	G	F	F	F	F	F
Bytom	G	F	F	F	F	F
Chorzów	F	F	F	F	F	F
Częstochowa	F	F	F	F	F	F
Dąbrowa Górnicza	F	F	F	F	F	F
Gliwice	G	F	F	F	F	F
Jastrzębie-Zdrój	G	G	F	F	F	G
Jaworzno	F	F	F	F	F	F
Katowice	F	F	F	F	E	E
Mysłowice	E	E	F	F	F	F
Piekary Śląskie	F	F	F	F	F	E
Ruda Śląska	G	F	F	F	F	F
Rybnik	G	G	F	F	F	F
Siemianowice Śląskie	F	F	F	F	F	E
Sosnowiec	F	F	F	F	F	F
Świętochłowice	F	F	F	F	F	F
Tychy	G	F	F	G	F	F
Zabrze	G	F	F	F	F	F
Żory	A	D	D	E	E	D

Mapa 20. Typy rozwoju ludnościowego powiatów i gmin według metody Webba

Map 20. Types of population development of powiat and gmina by the Webb's method

